

DARBININKAS

Vol. LIX Nr. 12,
Kovas - March 22, 1974

Pentadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

15 centų

Savaitės įvykiai Kovo 12-19

Allejaus klausimą išsprendžiu Vienoje ar Maskvoje?

Allejaus klausimai nelengvai sutariami. Du klausimai: embargo ir kainos. Tripolio konferencijoje kovo 13 9 arabų valstybės sutarė nuimti embargo Amerikai (priešinantis Sirijai ir Libijai); nuimti, bet lygtinai: dviem mėnesiam. Tolimesnė eiga priklausys nuo Amerikos — kiek ji paspaus Izraelį grąžinti Golan aukštumas. Bet nutarimas oficialiai nepaskelbtas, kol allejaus klausimas nebus sutartas visų aliejų eksportuojančių valstybių, kurių 12 susirinko Vienoje.

Pagaliau kovo 18 arabų valstybės ir oficialiai paskelbė, kad jos (išskyrus Siriją ir Libiją) embargo Amerikai atšaukia, bet neatšaukia Olandijai ir Danijai; kad birželio 1 jos vėl svarstys klausimą.

Saudi Arabija pranešė, kad padidins gamybą vienu milijonu barelių dienai ir tai bus skirta Amerikai. Amerika gausianti apie 90 proc. to, ką gavo prieš 5 mėnesius, prieš embargo.

Aliejų eksportuojančios visa 12 valstybių sutarė, dėl kainų. Jos paliekamos tokios, kaip dabar. Saudi Arabijos siūlymas mažinti iki 8.33 dol. atmetas. Pasiūlymas labiausiai Persijai, kuri pirmoji kainas pakėlė iš 3 dol. iki 11.65. Šios kainos išaldomos trim mėnesiam; nuo liepos pradžios gali būti vėl keliamos.

Kissingeris kovo 24 vyksta į Maskvą. Ten išaiškės ne tik prezidento vykimas į Maskvą, bet ir allejaus reikalas. Maskvos radijas arabų kalbom ragina arabus "aliejaus ginklo" nepadėti, iki Izraelis pasitrauks į 1967 sienas ir iki bus patenkinti palestiniečių reikalavimai.

Amerikiečių spaudoje aiškina, kad Sovietai suinteresuoti vidurinių rytų klausimą palikti atviro ginčo padėty.

AMERIKOJE:

Amerika nusteibinta sovietinių ginklų pažanga. Tarpkontinentinėm raketom Sovietai Ameriką pralenkė santykiu 1,560:1,054. Nauja Sovietų raketa povandeniniuose laivuose galinti pasiekti 4,200 mylių — tai 1,300 mylių daugiau kaip Amerikos. Pentagono dirbdinamas Trident laivas galės turėti raketą, siekiančias 6,500 mylių. Bet tai bus tik 1980. Amerika turi daugiau strateginių atominių bombų santykiu 6,800:2,200. Konvencionalinės kariuomenės Sovietai turi 4 mil., du kart daugiau nei Amerika, keturis kartus daugiau tankų ir 3 kartus daugiau artilerijos pabūklų. Amerika guodžiasi, kad jos ginklų technika pranašesnė.

Senatas 54:33 balsais pasisakė už mirties baudmės įvedimą už kai kuriuos nusikaltimus. Už tai jau pasisakė 21 valstija.

Prezidentui Nixonui tebedaromas spaudimas, kad pasitrauktų. Jo piniginio tikrinimo komisijos vicepirmininkas kongr. Mills skelbia, kad prezidentas turėsias pasitraukti dar prieš lapkričio rinkimus. Prezidentas ėmėsi naujos taktikos: važinėti ir atskinėti į klausimus.

Gazolino reikalas Amerikoje pagerėjo. United Airlines grąžina į darbą 650 stiuardesių; negražina 300 lakūnų ir 490 aerodromo tarnautojų.

Fordo Fondas paskyrė 250,000 dol. įsikurti žydams emigrantams iš Sovietų, pasiekusiems pro Izraelį Ameriką. Tokių 1973 buvo 1,450.

MASKVA IR EUROPA KALBŲ CENTRE

Po prezidento Nixono pareiškimo

Savaitės įvykių centru virto prezidento Nixono pareiškimai kovo 15 Chicagoje apie santykius su Sovietais ir su Europos sąjungininkais.

Prezidentas už Maskvos gėrybes

Pasisakydamas už detentę (atoslūgį) su Sovietais, prezidentas nurodė, ką detentę jau esanti davusi. Dėl jos esąs baigtas karas Vietname. Antra, Amerikos ir Sovietų nuomonėse esama didelių nesutarimų dėl vidurinių rytų. Įtampa čia pasiekė viršūnę spalio mėn. Bet ryšių su Brežnevu dėka pavyko išvengti ginkluoto konflikto. Trečia, pavyko susitarti dėl atominių ginklų apribojimo. Susitarimo dėka išvengta ginklavimosi lenktynių. Ketvirta, detentę dėka išleista 35,000 žydų.

Prezidentas griežtai atmetė reikalavimą neduoti Sovietam kreditų dėl to, kad jie persekioja mažumas. Nedavimas jų padėties nepagerins. Esą geriau ir toliau kalbėtis, negu su jais kariauti.

Prezidento įspėjimai Europai

Europos problemą sunkinąs faktas, kad europiniai draugai

KITUR:

Sovietų Pravda ėmė šaipytis iš Kissingerio tariamų laimėjimų viduriniuose rytuose. Esą jie išpūsti, o iš tikrųjų jis negali išspręsti vidurinių rytų klausimo, kol Amerika palaiko Izraelio ekspansijos politiką. Pažymėtina, kad ir Brežnevas puolė Vakaruose spaudą, kam ji griauja detentę, kaltindama Sovietų Sąjungą.

Europos socialistai pakeitė liniją — pasiuntė delegaciją, vadovaujamą Austrijos kanclerio Kreiskio, į arabų valstybes. Izraelis nusivylimas savo buvusiais rėmėjais.

Vokietijos Brandto antras pralaimėjimas. Rheinlando—Palatinato valstijoje kr. dem. unija rinkimuose gavo 51.7 proc. (turėjo 43,9); soc. dem. gavo 35.5 (turėjo 41.2); laisvieji dem. 8,8:8.8. Hamburgo rinkimuose soc. dem. neteko 10 proc.

Japonijoje tautos herojum laikomas leit. Onoda, kuris Filipinų džiunglėse išbuvo apie 30 metų nuo pat karo pabaigos, nekapituliuodamas, nes jis nebuvo gavęs įsakymo kapituluoti. Kada Filipinų ieškotojai jį surado, jis sutiko pasiduoti tik tada, kai iš Japonijos atvyko jo buvęs viršininkas ir įsakė pasiduoti. Japonijos vyriausybė padėkai už suradimą atsiuntė Filipinam vieną mil. dol.

ir mes prieš kurį laiką sutarėm Nato 24 metų sukaktį, balandžio mėn., priimti bendrą deklaraciją saugumo fronte, sudarydami Atlanto sąjungą, o taip pat deklaraciją ūkiniame ir politiniame fronte su devyniais Europos ūkinės bendruomenės nariais.

Deklaracija saugumo fronte stumiasi pirmyn, ūkiniais bei politiniais reikalais — ne.

Kol europiečiai nenorės bendradarbiauti ekonominame bei politiniame fronte, negalės būti nė bendradarbiavimo Europos saugumo fronte. Kai kongresas matys, kad mes einame į konfliktą ekonominiame bei politiniame fronte, nebus įmanoma gauti kongreso pritarimo laikyti Amerikos jėgas tokio kiekio kaip dabar Europos saugumo fronte.

Reakcija užsieny ir viduje

Rytojaus dieną NYT vedamajame panaujino augantį nepasitikėjimą detente. Esą dabartinė praktika rodo tos detentę "dvigubą standartą". Brežnevas, priimdamas naują Amerikos ambasadorių, pakartojo kvietimą Nixonui lankytis Maskvoje, bet tuo pačiu metu Gromyko, suki-

JI LAUKIA SAVO SŪNAUS SUGRĮŽTANT...

Simo Kudirkos motinos Amerikos pilietybės įrodymas ir kartu paties Kudirkos pilietybės statuso nustatymas eina sparčiai pirmyn. Kongresm. Bob Hanrahan sutiko vesti šią bylą. JAV LB krašto valdyba jam uoliai talkina, pristatydama visus teisinius dokumentus, susijusius su Marijos Kudirkos gimimu Amerikoje, jų tarpe V. Maželio padarytas foto nuotraukas bažnyčios knygos ir puslapio, kuriame 1906 metais Marijos Kudirkos gimimo informacijos buvo užregistruotos.

Pereitą savaitę Angelų Karalienės parapijoje, Brooklyne, lankėsi JAV Valstybės departamento pareigūnai, tikrino parapijos gimimo metrikų knygą ir kalbėjosi su kun. Vytautu Pikturna. Tą pačią dieną JAV Valstybės departamento atstovai kontaktavo JAV LB KV visuomeninių reikalų narę Daivą Kezienę ir detalai išklausinėjo apie S. Kudirką ir jo motiną ir taip pat priėmė JAV LB KV kruopščiai paruoštą medžiagą šiuo reikalu. Šios informacijos taip pat yra išsiųstos į Amnesty International sekretoriatą, Londone, nes Kudirka yra vienas iš jų pripažintų politinių kalinių.

nėdamasis po vidurinius rytus, o taip pat Maskvos radijas kurstė arabus neduoti Amerikai aliejaus. Taip pat tuo pačiu metu prekybos ministeris Patoliščevas derėjosi dėl prekybos, dėl kreditų, dėl technologijos bei didžiausio palankumo principo.

Aštresnė buvo reakcija dėl žodžių apie Europą. Europos vyriausybės priekaištus apėjo diplomatinio tylėjimu. Spauda vadino juos "šantažu"; santūrusis Le Monde parašė, kad Nixonas "praradęs sau kontrolę". Griežčiau atmetė išpėjimus Europai amerikine spauda. Atominio skėčio negalima atitraukti nuo Europos — rašė Monitor vedamajame — nepadarius žalos pačiai Amerikai. Kai bus atitrauktas Amerikos skėtis, viršum Europos išsiskleis Sovietų atominis skėtis. Tada Sovietų įtaka išplis nuo Japonijos jūros iki Anglijos kanalo. Tada bus galas jėgų pusiausvyrai. Bus duota Brežnevui tai, apie ką svajojo Stalinai. Pati Amerika atsidurs pavojuje, nes jos resursus persvers dviejų kontinentų resursai.

Po šių kalbų viena praktinė išvada — prezidentas Nixonas savo kelionę į Europą atšaukė. Kissingeris kovo 24 važiuoja į Maskvą.

Marija Kudirka, Simo Kudirkos motina, gimusi Brooklyne.

Taip pat buvo apklausinėtas žmogus, kuris pažino Mariją Kudirką Lietuvoje.

Organizacija, kuri vadinasi Seamen's Education Federation ir kurios pirmininkas yra latvis dr. Roland Paegle, yra kontaktavusi vieną advokatą, kuris sutiko išnagrinėti Kudirkos pilietybės teisinį statusą, jeigu paaiškės, kad jo motina tikrai yra Amerikos pilietė. Šis advokatas palaiko artimą ryšį su kongresmanu Hanrahanu.

Buenos Aires, Argentina, lietuviai Vasario 16 šventėje, išėję iš katedros po pamaldų, uždeda vainiką ant Argentinos laisvės paminklo. Dalyvauja lietuvių organizacijų ir spaudos atstovai jaunimas ir gausi publika.

NERVAI NEATLAIKĖ — KODĖL?

Kissingerio konfliktas su Europa

Kovo 4 Europos ūkinė bendruomenė nutarė pakviesti 20 arabų valstybių į ūkinio bendradarbiavimo konferenciją. Kai Vokietijos ministeris Scheel, einąs dabar Europos ūkinės bendruomenės pirmininko pareigas, pranešė apie tą nutarimą Kissingeriui, pastarasis reagavo priekaištais, kad iš konferencijos išjungta Amerika; kad tai padaryta be Amerikos žinios. Kissingeris tuojau atšaukė numatytą Amerikos pasitarimą su Europos ūkine bendruomene. O kovo 11, viešai kalbėdamas, nusiskundė, kad Amerikai dabar "didžiausia problema" tai jos europiniai sąjungininkai — bendradarbiavimas su jais. Ir dar pridūrė, kad "nuo pirmojo pasaulinio karo Europos kraštuose maža tėra tikrai teisėtų vyriausybų".

-o-

Mėginant Kissingerio poziciją suprasti, samprotavimai kyla tokie:

1. Kissingeris permą paskelbė norą kurti "naują Atlanto chartą", kurioje turėjo būti išryškintas naujas ūkinis Europos, JV, Kanados, Japonijos bendradarbiavimas.

2. Kissingeris sukvietė į Washingtoną Europos ministerius bendram projektui dėl energijos gamybos, tyrimo ir vartojimo. Visi Kissingerio planui pritarė, išskyrus Prancūziją. Ji nuėjo savu atskiru keliu.

3. Kissingeris tarpininkavo tarp Izraelio ir Arabų. Spaudė Izraelį į mažas nuolaidas. Spaudė Arabus, kad atsisakytų nuo naftos embargo, taikomo Amerikai. Siekė, kad tas spaudimas būtų paremtas ir iš Europos. O čia Europos ūkinė bendruomenė nutarė tartis skyrium su Arabais, išjungdama Ameriką. Toks nutarimas, jei ir nesugriovė Kissingerio planų, tai stipriai stabdžiais suvaržė... Kaip čia nervai atlaikys.

-o-

Mėginant suprasti Europos po-

(nukelta į 2 psl.)

Bažnyčioje ir šalia jos:

POPIEŽIUS PAULIUS IR ANDREI GROMYKO

RNS agentūros žinia apie Gromyko vizitą vasario 20 pas popiežių Paulių buvo paskelbta The Tablet ir N. Cath. Register. Pagal tą žinią pokalbyje dalyvavo taip pat Agostino Casaroli, "Tarybos viešiesiems Bažnyčios reikalams" sekretorius ir Sovietų ambasadorius Italijai Nikita Ržjov. Per aštuoneris metus Gromyko jau trečią kartą pas popiežių.

Agentūra sako, kad prieš vizitą buvo kalbama, jog popiežius kels religijos laisvės reikalą Sovietuose, ypatingai tai lies Ukrainą ir Lietuvą bei Estiją, kur katalikų daugiausia.

Po vizito oficialaus komunikato neduota. Tačiau Vatikano spaudos šefas Federico Alessandrini spaudai pareiškė, kad vizito metu buvo diskutuojami vidurinių rytų, ypačiai Jeruzalės ir Europos saugumo bei bendradarbiavimo klausimai. "Pasikeitė taip pat nuomonė dėl katalikų padėties Sovietų Sąjungoje".

Alessandrini spaudai dar pasakė, kad "religinių bendruomenių padėtis Sovietų Sąjungoje yra tokia, kokia yra, ir kad ji negali būti lengvai ir greitai pakeista. Pasikalbėjimas tarp Vatikano ir Sovietų vadų neišėjo už informacinio pažiūrom pasikeitimo ribų".

"Alessandrini sakė, kad Sovietų diplomatai pokalbį ribojasi išklausydami Vatikano nuo-

ziciją, argumentai kyla tokie:

1. Europai žalinga Amerikos izraelitinė politika. Europa pirmoji nukentėjo nuo arabų naftos sustabdymo daugiau nei Amerika. Bepig Amerikai, kuri turi savo naftos, o Europa yra veik visiškai priklausoma nuo arabų, persų.

2. Europos valstybėms svetima yra Amerikos politika, kuri siekia paspausti arabus tiek, kad Izraelis galėtų išlaikyti okupuotų teritorijų didžiąją dalį ir nevykdyti Kissingerio-Gromyko pasiūlytos, Saugumo tarybos nutartos ir Izraelio bei Arabų priimtų sutarties atstatyti 1967 ribas.

3. Būgštavo ir priekaištavo Europa, kad Amerika galinti susitarti su Sovietų Sąjunga dėl įtakos sferos Europos kaina. Juo labiau, kad prie vidurinių rytų sprendimo Europa nebuvo prieleista. To būgštavimo tiesioginis padarinys — pati Europa ėmė tartis su Sovietais kiekviena valstybė skyrium. Ir šiuo nervingu metu Pempidou svečiauos pas Brežnevą Soči kurorte.

4. Europos valstybės būgštauja dėl Amerikos finansinės invazijos į Europos gamybą. Ši pavojų pirmasis numatė de Gaulle ir užkirto kelią, kad Prancūzijos automobilių gamyba nepatektų į rankas vadinamų "multitautinių" korporacijų, kurių branduoliai yra Amerikoje.

Šie motyvai verčia Europą laikytis savo ūkinės "nepriklausomybės".

Mėginant suprasti gilesnius mažiau kalbamus konflikto pagrindus, susiduriama su tokiomis opijomis:

1. Kissingeris, švelnindamas padėtį, kalbėjo apie reikalą "to construct a cooperative world order". Kitais atvejais tą pačią mintį reiškė "interdependent" žodžiu — savitarpinės priklausomybės žodžiu. (Nors prezidentas Nixonas skelbė, kad Amerika savo energijos gamybą turinti būti "nepriklausoma").

Šią "kooperatinę pasaulio tvarką" kiti supranta kaip vienos pasaulio valdžios idėją. Tos valdžios turėtojas galės būti didysis kapitalas, didžiosios "mul-

monės apie katalikų bendruomenių reikalus".

Arkivyskupas Casaroli, kuris buvo lankęs Vengriją, Čekoslovakiją, Sovietų Sąjungą, Lenkiją informavęs sovietinius atstovus apie blogą katalikų padėtį tose Lenkijos dalyse, kurios priskirtos prie Sovietų Sąjungos. Ten esą apie 80 kunigų, be jokio vyskupo.

Casaroli sakė, kad "kaip Lietuvoje ir Estijoje, Baltijos kraštuose, kur katalikų bendruomenės yra be vyskupų, taip ir Lenkijos sričiai vyskupai būtų reikalingi".

Amerikos vyskupų instrukcija dėl gavėnios pasninko

Instrukcija kalba apie abstinenciją gavėnios penktadieniais. Tai reiškia susilaikymą nuo mėsos. Abstinencija privaloma nuo 14 metų amžiaus.

Kalba apie pasninką ir abstinenciją Pelenų dieną ir Didįjį Penktadienį. Tai privaloma nuo 21 iki 59 metų amžiaus.

Velykinė išpažintis bei komunija — nuo kovo 3 iki birželio 9.

Pažymėtina begti, kad instrukcija palieka asmeninę sąžinę aspręsti, ar žmogus turi užtenkamą pagrindą nesilaikyti abstinencijos bei pasninko. Palikta individualinei sąžinei apsisprendimą pakeisti kitais būdais, ypačiai geras darbas kitiem žmonėms, savam krašte ar kituose.

SPAUDOJE TEBERAŠOMA

apie Lietuvos nepriklausomybės minėjimus ir tebereiškami pageidavimai laisvajam pasauliui

Kultūrinis atgijimas

The Sun Press, Cleveland (gautame J. S. dėka), Theodore Andrica aprašė nepriklausomybės minėjimą Clevelande, kur gyveno ir mirė buvęs Lietuvos prezidentas Smetona, ir sustojama daugiau prie lietuvių kultūrinio įnašo. "Lietuviai, kurie atvyko į didįjį Clevelandą po antrojo pasaulinio karo, dramatiškai atgaivino čia lietuvių kultūrinį gyvenimą. Naujai atvykusių dėka Clevelando sritis tapo žinoma kultūriniais pasireiškimais tautiniu ir tarptautiniu plotu". Priminė Čiurlionio ansamblį, vadovaujamą Mikulskio, Grandinė, vadovaujamą Sagio, solistę Aldoną Stempužienę, Stempužio vadovaujamą radio programą, pianistus A. Smetoną ir Andrių Kuprevičių, Dirvą, redaguojamą Gedgaudo, Altos skyrių, vadovaujamą Pautieniaus.

Dėmesys krypo į Kudirką ir Kongresą

Nashua Telegraph (gautas V.S. dėka) vas. 20 priminė Sumner Wells 1940 liepos 23 pareiskimą apie inkorporacijos nepripažinimą, pakartojo valstybės sekretoriaus Kissingerio laišką Lietuvos atstovui Kajeckui; suminėjo vizitą pas viceprezidentą Fordą, kad jis paremtų sen. Percy, kongresmano Hanrahano rezoliucijas dėl Simo Kudirkos, kurio motina yra gimusi Brooklynė.

Vasario 25 nr. tas laikraštis jau aprašė Lietuvos minėjimo programą ir jos dalyvius.

Dėl Radio Liberty

The New Haven Register vas. 28 skelbė, kad miesto majoras Bartholomew F. Guida paskelbė ~~proklamaciją~~. O tame pat laikrašty LB apylinkės pirmininkas Anthony K. Gruzdyš laišką pradėjo Solženitsyno pareiskimu, kad jeigu ne Radio Liberty, tai Sovietų Sąjungoje žmonės nieko nežinotų, kad jam skirta Nobelio premija. Jei Radio Liberty — rašė Gruzdyš — lietuviškai netransliuos, Lietuvos žmonės nieko nežinos apie Solženitsyno veiklą. Kongresas gali sutvarkyti šį reikalą, paremdamas Radio Liberty tautines siuntas.

Ribojosi pavardėm ir išskilmėm

Amsterdam Evening Recorder (gautas E.W.B. dėka) vas. 19 plačiai aprašė minėjimą Amsterdamo ir suminėjo jo programos dalyvius: kleboną kun. R. K. Balčį, chorą, Lietuvos Vyčių pirm. A. Radzevič, kun. A. Grikaitį, majorą Gomulką, Genevieve Gobis, kuri skaitė gubernatoriaus proklamaciją, Ed. Padvaiską, Siena kolegijos profesorių, kalbėjusių apie Kudirką, Bažnyčios padėti Lietuvoje, Vyčių komiteto Lietuvos reikalams pirmininką E. Baranauską.

Meninėj daly — violončele grojo D. Kabasin, dainavo kun. Balčys. Buvo duodami prizai poniom N. Greco, Ch. Sargalis ir Joseph Valikonis. Balčiui gimimo dienos proga įteikta dovana. Suminėtos taip pat ponios H. Druziak, A. Sweet, A. Radzevič, P. Ziausys, taip pat Peter Hayes, William Liberis, M. Orante, J. Hartvigas, J. ir ponis Žemačiai, kurie dalyvavo programos rengime, salės puošime ir tt.

Apeliacija į laisvąjį pasaulį

Chicago Tribune vas. 22 Roma Olšauskas (Chicago LB informacijos tautos narė) atsilie-

Prof. Alfredas Sennas — 75 metai

S. m. kovo 19 suėjo 75 metai prof. Alfredui Sennai, buvusiam Kauno, buvusiam Pennsylvanijos universitetų profesoriumi.

A. Sennas, baigęs Šveicarijoje Friburgo universitetą, prof. J. Ereto ir eilės lietuvių kalbinamas, 1921 atvyko į Lietuvą. Čia buvo Pavasario Sąjungos suaugusių gimnazijos direktorius, Aušros gimnazijos dėstė lotynų kalbą, 1922 pakviestas į universitetą kalbotyros dalykam. Čia 1923 vedė lietuvaite Mariją Vedlugaite.

Nuo 1930 persikėlė į Ameriką. Dirbo eilėje universitetų, iki 1938 apsisitojo galutinai Pennsylvanijos universitete, dėstydamas baltistikos ir slavistikos dalykus.

Prof. Sennas kito tipo žmogus iš Šveicarijos nei prof. J. Erečas. Jei pastarasis leidosi plačiai ir į visuomeninę veiklą, tai Sennas susitelkė į mokslinę sritį — į kalbotyrą. Jo indėlis lituanistikos mokslui ne tik tas, kad

pė į to laikraščio informaciją apie KGB išpuolius prieš tikėjamą Lietuvoje. Tokius išpuolius primena ir iš Solženitsyno knygos. Ir dėl jų: "Laisvasis pasaulis gali pažinti ir būti įgalintas ką nors daryti dėl tokių žiaurių, jei žmonės — tokie kaip Solženitsynas, nepaisydami grėsmės sau ir savo šeimom, išdrįsta nepaklusti sovietinei cenzūrai, tai informacijų tinklas galėtų informuoti apie tikras sąlygas žmonėms, gyvenantiems už geležinės uždangos."

Apie Detroito lietuvių

Detroit News vasario 12 informavo iš anksto, kad 14,000 lietuvių Detroito apylinkėje minės Lietuvos laisvės metus, kuriuos nutraukė rusų okupacija. Pateikė deportuotų ir žuvusių skaičius. Priminė, kad sekmadienio išskilmė po pamaldų bažnyčioje Kultūriniam centre kalbės Valdas Adamkus.

dėstė lituanistinius dalykus, bet jis gausiai ir rašė kalbotyros klausimais. Skyrium išleisti jo bene penki veikalai. Tačiau svarbiausias jo kelių dešimčių metų darbas yra lietuviškai vokiškas žodynas, 5 tomai, paruoštas bendradarbiaujant M. Nierdmannui, F. Brenderiui, A. Saliui.

Šalia eilės amerikinių bei tarptautinių organizacijų, ku-

Apie Bažnyčios Kroniką

The New World, Chicago, vas. 1 kun. Prunskio pastangom paskelbė informacijas iš LKB Kronikos, kurią angliškai išleido Kunigų Vienybė.

Vasario 22 tas laikraštis įdėjo dvi nuotraukas iš minėjimo. Viena su vysk. Deksniu, kunigais Kuzminsku, Činiku, Stašiu, Trimaku, kita Alice Stephens choro mergaitės su tautiniais drabužiais.

Tame pat nr. informavo apie KGB krates Lietuvoje ieškant LKB Kronikos.

Pagalba reikalinga

The Catholic Voice, Omaha, LB apylinkės pastangom vedamasis informavo apie religinę padėtį Lietuvoje ir katalikų stiprėjusią rezistenciją prieš pastangas sunaikinti Bažnyčią. "Pagalba, kurią galėtų duoti pasaulio opinija, būtų neįkainojamos reikšmės".

riose Sennas dalyvauja, jis yra išrinktas ir L. K. Mokslo Akademijos nariu mokslininku.

Senno dėka į Pennsylvanijos universitetą buvo pakviesti po karo prof. V. Krėvė Mickevičius ir prof. A. Salys.

Sūnus, Alfredas Erichas Sennas, pakrypo į istoriją ir davė eilę svarių tyrinėjimų iš Lietuvos naujosios istorijos.

Vliko tarybos posėdys

Vliko tarybos posėdis kovo 16 apie 4 valandas galynėjosi su tokiomis klausimais: ar leistini Vliko organų bendri žygiai su estų ir latvių bendruomeniniais organais, pvz. Baltiečių santalkos vardu (jų sudaro Vlikas ir estų bei latvių bendruomenių organizacijos); ar ir kaip galima būtų pagerinti Vliko informacinius darbus; ar ir kaip derėtų Vlikui reaguoti į pasitaikančius šiuo metu vlikininkų poelgius

bendravimo su okupuota Lietuva srity, kai tie poelgiai nesiderina su Vliko tuo reikalu skelbiama tautine drausme ir su Vliko praktika panašių poelgių praeity.

Kiek jautri ir reaktivi Vliko grupių atstovų taryboje dauguma dėl tariamo valstybingumo, matyti iš to, kad vieno vlikininko pareiškimas esą Vlikas kaip JAV piliečių organizacija negali pretenduoti Lietuvos valstybingumui atstovauti ir todėl Vliko atstovų veikla Baltiečių santalkoje yra teisinga ir tikslinga, — tarybos daugumos buvo specialiai nutarta neminėti tarybos posėdžio protokole.

Plačiai buvo pakalbėta apie Vliko informacijos darbo trūkumus, bet kai buvo prieita prie konkrečių ir praktiškų informacijos darbo gerinimo priemonių nurodymo, pasitenkinta daugiausia bendrybėm.

Dėl pačių vlikininkų ir apskritai laisvųjų lietuvių laikyenos bendravimo su okupuota Lietuva srity Vliko taryboje, kaip ir visoje mūsų išeivijoje, just skirtingi nusistatymai. Taryba pavedė vienam savo nariui paruošti tuos skirtingus nusistatymus apibendrinančios formulės projektą tolesnėm to klausimo diskusijom.

Pirmininkavo dr. B. Nemickas (Tautininkų Sąjunga), sekretoriavo R. Čerkeliūnienė (soc. dem.). Nebuvo atstovų L. Fronto Bičiulių, Rytų Lietuvos ir Vakarų Lietuvos atstovų.

Statydina pirtis

Lietuvoje susirūpinta viešųjų pirtų reikalu. Tai gana aktualus klausimas grupinėse kolchozų ir sovchozų gyvenvietėse. Aukštaitijoje ir Žemaitijoje kiekvienas ūkininkas turėjo savo pirtį, šiek tiek kitaip buvo Suvalkijoje. Bet ūkiai buvo išdraskyti, ir gyvenamiam namam bei tvartam, o juo labiau pirtim, remontuoti sunkiai arba ir visai negaunama medžiagos. Dabar, kaip 1973 gruodžio 31 "Tiesa" rašo, esą labai susirūpinta, kad kiekviename ūkyje (kolchoze, sovchoze) būtų pastatyta visuomeninė pirtis. Šiuo metu kolchozuose jau esančios 483 pirtys, o sovchozuose — 319. Kituose valstybiniuose ūkiuose (sodininkystės, žuvininkystės, mokyklų ir pav.) — 119 pirtų. Kol kas be pirtų dar esą 825 kolchozai, 64 sovchozai ir 34 kt. valstybiniai ūkiai. (E)

SPARTA — Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N. Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

J. B. SHALINS-ŠALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N. Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZVA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS, 2 modernios koplyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211; ST 2-5043.

TAISOM RADIOJO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuvių. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 bloki nuo Woodhaven Blvd.).

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N. J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška koplyčia šermentims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Didelis prekių pasirinkimas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. 11421. Telef. 441-4712

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investicijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N. Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, ved. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N. Y. 11421, 296-2502 arba 296-7774; 340 Grand Street, Brooklyn, N. Y. 11211. ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakyms vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus lietuviškus skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventoms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N. Y. 11368. Telef. 779-5156.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by — SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 Orchard St. New York, N.Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Uželkite ir įsitikinsite!

ALICE'S FLORIST SHOP, Lietuviškam rajone — Lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; vakare: 835-4149. Čia rasite nuoširdų lietuvišką patarnavimą. 107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N. Y.

AMERICAN FABRICS. Geriausios medžiagos gaunamos pigia kaina, ypač siuntiniam į Lietuvą. (Polyester-Knits jardas \$2.50, Arnel Jersey jardas 89 c.) Kam pirkti iš svetimų, jei gaunam pas savus. Monika Maczevinskaitė, sav. 55-35 Myrtle Ave. (Putnam kampas), Ridgewood, N.Y. 11227. Tel. 456-5046. (Traukinio stotis Wyckoff, autobusas Putnam.)

Lietuviško stiliaus paminklai sukuriami ir veltui pristatomi į visas kapines New York, New Jersey ir Connecticut valstijose

**Fasolino
Memorials CO.**

66-86 80th Street (prieš St. John's kapines)
Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379
(212) DAVenport 6-3150

— Tai yra mūsų vienintelė vieta —
Gausi parodų salė

Latvių grupė šoka savo tautinius šokius Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime vasario 17 Kultūros Židinyje. Nuotr. Lino Vytuvio

DARBININKAS341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

Editorial Office 827-1352.

Business Office 827-1351.

THE WORKER by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIASSecond class postage paid at Brooklyn, N. Y. Post Office
Published weekly

Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardę, pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Savo įnešiau dalį . . .

“Atgyvenome amžių. Savo įnešm dalį. Laikas vietą užleisti vaikams . . .”

Tuos Maironio žodžius atmintyje atgaivino žinutė, kad prel. J. Balkūnas, išvykdamas iš Brooklyno, pasitraukė iš JAV LB tarybos ir LB garbės teismo . . . Vadinasi, ir jam, skraidančiam visokeriopose lietuviškose veiklose, atėjo laikas susiaurinti skraidymo ratą. Susiaurinti pirmiausia toje srity, kuri, jo žodžiais tariant, buvo jo paties pagimdyta — L. Bendruomenėje.

Nesuklysta bus sakant, kad be prel. Balkūno LB idėja būtų radusi kietesnę dirvą šioje žemėje. Trys žmonės daugiausia čia lėmė, kad ta iš Europos atnešta sėkla rado čia pakenčiamą dirvą: prel. M. Krupavičius, L. Šimutis ir prel. J. Balkūnas. M. Krupavičius, būdamas dar Europoje Vliko pirmininkas ir lietuviybės išlaikymo tarnybos valdytojas, Vliko nutartai idėjai palankiausios dirvos Amerikoje ieškojo per savo artimiausios idėjos draugus: L. Šimutį ir J. Balkūną. Šimutis, Alto pirmininkas, nuosaukus, konsiliantiškas, diplomatiškai išsikas kompromisų, paveikė Altą priimti LB idėją, jei ne su didele pritarimu, tai bent su palankiu neutralumu. J. Balkūnas žingsnį padarė toliau: jis gi buvo (1951-53) Bendruomenės organizavimo komiteto (vadinamo LOKO) pirmininkas. Ir jis kartais su pasididžiavimu prisimena buvęs LB tėvas-kūrėjas. Tą jo vaidmenį tinkamai įvertino paskesnieji LB veikėjai, išrinkdami jį JAV LB garbės pirmininku.

Šią faktų eigą reikėjo priminti, paskačius apie pasitraukimą. Pasitraukia, nes atėjo laikas siaurinti skraidymo ratą ir visai nuoširdžiai parafrazuoti Maironį: savo įnešiau dalį, laikas vietą užleisti vaikams . . .

Galimas daiktas, kad prieš pasitraukiant prelatui akyse prabėgo šešėlis. Tokių šešėlių paprastai atsiranda, kada “vaikai” tariasi praaugę “tėvus” ir juos užgožia savo šešėliu. Turėjo tai pajusti prel. Balkūnas paskutiniame Pasaulio lietuvių seime — v a l d y b o s rinkimuose, kurie parodė, kad visuomeninė kultūra kolektyviniame gyvenime dar toli gražu nėra pakenkama.

Paliko prelatui dar eilė veiklos sričių.

Sovietų šnipai — Amerikos herojai?

Negalima nepastebėti vidaus gyvenime vieno reiškinių, kurį viešai iškėlė ir reagavo įžymus teisininkas Simon H. Rifkind. Paskutiniame TV Guide nr. rašiny “TV Turns Soviet Spies into U.S. Folk Heroes” jis kalba apie televizijos (7 kanalo) vaidinimą, kuriame rodomi Rosenbergai, Amerikos teismo nuteisti į elektros kėdę už šnipinėjimą Sovietam. Televizijoje jie parodyti taip, kad žiūrėtojas pajustų simpatijas Rosenbergam, matytų juos nekaltus, o Amerikos teismą ir visą amerikinę sistemą sugedusią.

Faktai televizijoje esą iškraipyti. Kurie tyrinėjome bylas, šako autorius, radome, kad Rosenbergų advokatas aprobavo prisiekusius; teisėjai buvo patys populiariaji; byla su apeliacijom perėjo per 120 teisėjų rankas. Pats Rosenbergų advokatas pripažino, kad teismo eiga buvo garbinga.

Kam tad iškraipymai? Tai dešente politikos vidaus produktas: sprogdinti Amerikos sistemą iš vidaus; sprogdinti televizijos ir spaudos priemonėm pačių amerikiečių opinijoje.

Rosenbergų epizodas nevienintelės pastangos sovietinius šnipus padaryti Amerikos herojais.

Pradėjom ypatingų metų gavėnią, metų, skirtų dvasiniam atsinaujinimui ir pasiruošimui šventiesiems jubiliejiniams metams.

Žmogus, pastoviai gyvenęs Dievo malonėje, net pas nelengvai suvokia, kokios reikšmės tai yra jam ir kitų žmonių gyvenimui. Mūsų žemiškoji būty nėra nieko už tai svarbesnio. Iš kitos pusės, negali būti nelaimingesnio įvykio už tą, jeigu Dievas iš-eitų iš žmogaus širdies, iš šeimos židinio. Toks įvykis yra per didelis, kad jį lengvai suprastum ar galėtum išreikšti trumpu žodžiu. Tai pajusti ir suprasti padeda tik gyvenimo liūdna patirtis, deja, neretai ir nevienam sunkiai pataisoma.

Mūsų tauta ne kartą parodė turinti gilios išminties. Tą išmintį ji ir dabar parodo tokią, kokią skaitom Lietuvoj slapta užrašomose, rusų gaudomose, mus nelengvai pasiekiančiose kronikose. Kurie jau skaitėt jų nors ištraukas, kiekvienas norėtų savo dvasia derintis su tais Lietuvoj ar svetur vergijoj, kurių visas elgesys yra viešas ir drąsus išpažinimas ištikimybės Dievui ir Tėvynei, kurie, bedieviško materializmo ir skurdo varginami, didvyriškai liudija, kaip jie vertina tikėjimą ir religinį gyvenimą. Nepaisydami teroro ir bausmių, jie nesiliauja mokę savąjį jaunimą mąstyti ir gyventi su Dievu, svajoja net pačią Rusiją apšviesti Kristaus šviesa. Jie, pasitikėdami Dievu, stengiasi ir tikisi iškovoti laisvę Lietuvai ir savo tautai.

Brooklyno vyskupas Francis Mugavero po Kultūros Židinio dedikacijos iškilmų išeina iš salės. Nuotr. R. Kisieliaus

BRANGŪS LIETUVIAI — broliai ir sesės Kristuje ir šiandien kenčiančios mūsų tautos nariai!

Lietuviai laisvam pasauly turim savo tarpe nemaža tokių, kurie pasigėrėtinai darbuojasi ir aukojasi savo tautai, jos krikščioniškai dvasiai, jos kalbai, kultūrai išlaikyti ir Lietuvai išlaivinti. Ši mūsų misija tebūna vispusiškai pilna. Visi melskimės ir darbuokimės. Kuriuose darbuose negalim patys asmeniškai dalyvauti, remkim juos aukomis.

Laisvas krikščioniškas pasaulis šiemet mini dvasinio atgimimo metus. Mum niekas nekliaudo minėti juos, kaip sugebam. Lietuviai juos paminėsim susivažiavimu Washingtone ar kitur savo pačių dvasiniam pasiraginimui ir bendrai maldai už savo tautą, už jos kankinius. Pirmoj vietoj tačiau pasirūpinkim asmeniškai susitaikyti ir suartėti su Dievu, su Bažnyčia, susitaikyti su artimu. Ateinančiais 1975 šventaisiais metais numatomas viso pasaulio lietuvių katalikų atstovų susivažiavimas Romoj.

Mum niekas nekliaudo savo dvasinį gyvenimą gyvinti, gilinti skaitybą, religinėmis prakti-komis. Gi Lietuvoj šiuo metu vyksta dar žiauresnis, negu iki šiol, religijos mokymo, praktika-vimo persekiojimas. Kultūringi, išsilavinę, net akademikai lietuviai ten yra verčiami klausytis neišmanėlių piktžodžiavimų

Dievui, viskam, kas šventa, ir jiems neleidžiama į tai atsakyti ne tik viešai spaudoj, bet net gyvu žodžiu. Laisvam pasauly kiekvienas lietuvis norėtų jiems padėti. Deja, pavergėjas to neleidžia. Lietuviai kunigai iš laisvo pasaulio negali vykti į Lietuvą pavaduoti iškankintų, išvargintų Lietuvos kunigų, negalim nusiųsti Lietuvon religinės literatūros. Galim tačiau jiems padėti savomis maldomis ir, nors ribotai, aukomis. Reikia ruošti ir tikėtis, kad netolimoj ateity bus įmanoma padėti daugiau. Kiekvienas lietuvis katalikas turėtų laikyti savo moraline pareiga remti tuos reikalus per Lietuvų Katalikų Religinę Šalpą.

Mūsų, šiandien gyvenančių, yra pareiga pasiruošti ateičiai, Prasmingiausias pasiruošimas būtų lietuvių jaunimo užsidegimas suteikti savo tautai Lietuvoj dvasinę pagalbą. Turėtume visi lietuviai melstis ir darbuotis, kad mūsų jaunimo tarpe atsinaujintų ta dvasinė ugnis, kuri dabar uždegtą visą išeiviją, o laikui atėjus, pasiektų ir Lietuvą. Turėtų būti visų troškimas, kad besimokąs jaunimas pripildytų mūsų Šv. Kazimiero kolegiją Romoj, lietuvių vienuolynus, kaip tai buvo dar tik prieš kelerius metus. Subrendusieji, kuriem

jau per vėlu galvoti apie kunigystę ar vienuolinį gyvenimą, turėtų sutelkti visas pastangas, kad išauklėtų tą dvasią jaunimo tarpe ir kad prie Lietuvų Katalikų Religinės Šalpos išugdytų fondą, iš kurio ateity patirtų pagalbos Lietuvoj besiaukoją kunigai, vienuoliai, visos tautos dvasinis atgimimas, per kurį kada nors atsinaujintų dabar išniekintos istorinės Lietuvos šventovės — Vilniaus katedra su šv. Kazimiero karstu, Šv. Kazimiero bažnyčia ir kitos.

O, kad šie metai ir jų gavėnia kiekvienam lietuviui būtų dvasinės šviesos, dvasinio atgimimo, didesnio suartėjimo su Dievu metai, kad mūsų dvasinį atgimimą pajustų dvasios didvyriai ir Lietuvoj! Kas nesuprastų, kokios brangios būtų šios srities geros naujienos Lietuvos žmonėms! Tad linkim kiekvienam lietuviui šią gavėnią taip praleisti, kad netolima Velykų šventė būtų visiems tarsi naujų laikų pradžia.

Nuoširdžiai su jumis Dievo ir Tėvynės meilėje,

Vysk. Vincentas Brizgys
Vysk. Antanas Deksnys

**Lietuvoje mirę kunigai
Lietuvoje mirę kunigai**

Vasario 11 Kuliuose palaidotas Tenenių klebonas kun. Juozas Našlėnas, buvęs ilgametis Kulių klebonas. Vasario gale mirė Šilalės altaristas kun. Edmundas Basys, palaidotas Dau-guose.

Kovo 2 kepenų vėžiu mirė kun. Antanas Balčiūnas, Kartenos altaristas. Buvo gimęs 1904, kunigu įšventintas 1934. Palaidotas Gelgaudiškyje.

**Kunigų pasikeitimai
Žemaitijoje**

Kūn. Antanas Jakaitis, buvęs Alsėdžių klebonas, dėl ligos paskirtas Salantų altaristu. Į Alsėdžius klebonu paskirtas kun. Brunonas Bagužas.

Kūn. Stasys Vaitelis, Kvėdarnos klebonas, dėl ligos paskirtas Skuodo altaristu. Kvėdarnos klebonu paskirtas kun. Jonas Pakalniškis.

Kūn. Kostas Juodviršis iš Laukuvos paskirtas Akmenės altaristu, kun. Petras Lygnugaris — Gargždų altaristu.

TAUPI ŠEIMININKĖ

Spaudai paruošė dipl. agr. I. Sinkevičiūtė

7

Vakarienė. Pagal mūsų krašto papročius vakare sriubos neduodama. Jei vakarienei bus duodama šaltų užkandžių, šiltas valgis ir dar desertas, tai stalą reikia dengti kaip pietums, tik nereikės dėti šaukšto, o gilios lėkštės vietoje dėti užkandinę. Arbatą ar kavą indus iš karto padėti iš dešinėsios lėkščių pusės arba, kai reikės, atnešti pripilтус.

Pusryčiai. Pusryčių stalas nieku nesiskiria nuo vakarienės stalo. Indų ir įrankių išdėliojimo tvarka ta pati.

Pusdienis (popiečio arbatėlė). Dažnai tenka svečius pavaišinti pietų ir vakarienės laiko tarpe. Tuo laiku tinka pavaišinti arbata, kava, vaisių sultimis, vaisiais, kepiniais, saldumynais. Bet jei svečiai iš toliau atvykę ir gali būti išalkę, galima duoti sviesto, sūrio, kumpio, duonos. Tokiems pusdieniams stalas gali būti dengiamas spalvota ar kokia siuvinėta staldengte. Kiekvienam valgytojui padedama po mažą lėkštelę ir šaukštelį, jei yra minkštų kepinijų. O jei duodama duona, sviestas ir kumpis, reikia padėti šakutes ir peilius.

Prie vaisių reikia padėti peilius. Uogienei įsidėti mažos stiklinės (kristalo) lėkštelės dedamos prieš lėkštę. Ant arbatai ruošiamo stalo galima viską iš anksto sudėti. Paprastai svečiams patarnauja patys šeimininkai.

Stalo puošimas

Stalą puošia tvarkingai išdėstyti indai, įrankiai ir kartais margaspalviai užkandžiai. Bet, norint parodyti tikrą nuoširdumą, galima dar labiau papuošti. Prie gražaus stalo malonu sėdėti ir skanu valgyti. Galima puošti kiekvieną stalą, nors ir kasdieninį. Dažniausiai stalai puošiami gelėmis. Gelės pamerkiamos į vazas ar šiaip ant stalo padėliojamos. Tačiau gelės ar gėlių kuokštės neturi kliudyti valgytojams. Netinka statyti plačių, su-

spausių ir aukštų kuokštų, nes jie užstoja priešais sėdinčius. Gėlės gali būti merkiamos į aukštą ir siaurą vazą arba į visai žemas. Gelėms merkti vartojami net stikliniai ir kitoki žemi dubenys. Kad gelės plačiose vazose gražiai laikytųsi, neišvirštų, galima įdėti stiklinę ar kitokią skylėtą plokštelę ir gėles į ją įbedžioti. Be to, galima išdėstyti gėlių ar žalumynų kokiais linijais, ornamentus arba šiaip laisvai gėlių padėlioti. Jei stalas būna tuščias, t. y. neapdėtas valgiais, gėlių daugiau galima padėlioti. Servetėlės taip pat gali būti papuoštos gelėmis.

Kokios gelės ir žalumynai tinka? Prie gėlių būtinai reikia ir žalumynų. Iš žalumynų gali būti asparagai (vazoninės gėlės), gifsofilai, įvairūs margaspalviai lapai, iš bėdos darželio mirtos, smidras. Gelės stalui puošti tinka visokios. Bet, jei galima, reikia pasirinkti geresnes, vertingesnes, gražesnes. Greitai vystančios ir stipriais kvapais (padėliojimui) netinka. Vienam stalui papuošti nereikia imti įvairių gėlių. Visų geriausia puošti vienos kurios nors rūšies gelėmis, sakysime, tik astrais arba tik jurginiais. Spalvų taip pat nemaišyti arba imti tik tokias, kurios derinasi. Rimčiausia ir gražiausia atrodytų stalas, papuoštas vienos spalvos ir vienos rūšies gelėmis bei žalumynais. Vestuvių stalą tinka puošti rožinėmis arba baltomis gelėmis; pirmos komunijos stalą baltomis; gedulo stalą — violetinėmis arba nieku.

Stalus galima puošti ir rankų darbeliais. Per vidurį stalo, viršum staldengtės, galima padėti kokį takelį. Po gėlių vazomis taip pat tinka padėti siuvinėtas ar nertas servetėles.

Kaip svečius prie stalo susodinti

Labai patogų, kai vietos prie stalo iš anksto paskirstytos. Neapsvarčius iš anksto, kur ką pasodinti, būna nesmagumų ir svečiams, ir šeimininkams. Vietos prie stalo nurodomos žodžiu arba kortelėmis.

Vaišių šeimininkai, svečiams susirinkus prie stalo, paprašo, pasako, kur kam sėstis. Svečiai su nurodytomis vietomis turi sutikti. Ginčytis dėl vietų, neklausyti šeimininkų nemandagu. Kortelėmis vietos nurodomos, kai yra daug svečių arba iškilmingais atvejais.

Svečius reikia taip susodinti, kad kiekvienas savo vieta ir kaimynais būtų patenkintas, nesijaušų nuskriaustas ar pažemintas. Geriausia vieta prie stalo užstalėje, stalo šone viduryje, žiūrint, kaip stalai sustatyti, vadinama garbės vieta. Nuo garbės vietos į abi puses vietų gerumas vis mažėja. Garbės vieta jų namuose priklauso šeimininkams. Kai šeimininkai atsisėda vienas viena-

me stalo gale ar šone, antras antrame, tai prastesnis stalo galas išnyksta. Svečias, atsisėdęs greta šeimininkų (vieno ir antro) iš dešinės, turi manyti gavęs garbingiausią vietą prie stalo. Tačiau mes, lietuviai, esame kuklūs ir savo vietas užleidžiame garbingiausiems svečiams, o patys atsisėdame ne taip patogioje vietoje.

Į garbės ir, apskritai, geresnes vietas dera sodinti seniausius, kuo nors geru pasižymėjusius, savo viršininkus, dvasininkus. Jaunimui pasilieka ne taip patogios vietos. Jei tarp svečių pasitaiko svetimų žmonių ar pirmą kartą į tą žmonių būrelį patekusių, juos dera pasodinti į geresnės vietas, kad smagiau, lyg seni pažįstami, jaustųsi.

PATARNAVIMAS

Jei prie stalo patarnauja samdytos mergaitės, jos turi būti kukliai apsirengusios, geriausia tamsiomis suknėlėmis, balta maža prijuoste ir balta skepetaitė. Apsiavimas lengvas, kad nekeltų triukšmo. Rankos turi būti švarios, išvalytomis panagėmis. Patarnautojos turi būti greitos, akylios, mandagios, tylios. Jos svečių nekalbina ir neragina valgyti. Jų darbas — patarnauti, paduoti valgius, pakeisti indus ir įrankius, pripilti gėrimų. Kai patarnauja savi žmonės, šeimininkės dukros, jos, be abejonės, gali ir prašyti valgyti, ir kalbėtis su svečiais, žinoma, kiek tai nekliaudo jų darbui. Viena patarnautoja gali aptarnauti apie 10 žmonių. Jei patarnauja kelios patarnautojos, joms iš anksto turi būti paskirstyta, nurodyta, kokį tarpą svečių kiekviena turi aptarnauti.

Valgis į stalą paduodamas dvejomis: 1. paruoštas valgis padedamas ant stalo, o pasitarnauja patys valgytojai, leisdami dubenį per rankas. 2. valgis apnešiojamas, t. y. kiekvienam paduodama valgio pasiimti arba net pats patarnautojas įdeda. Paskutinis patarnavimo būdas svečiams patogesnis ir praktikuojamas iškilmingais atvejais.

Pačios pagrindinės patarnautojoms taisyklės:

1. Patarnauti reikia pradėti nuo garbės asmens ir eiti nuo jo į dešinę. Kai dvi patarnauja, viena, pirmoji, nuo garbės asmens eina į dešinę, o antroji į kairę, kol susitinka kitame stalo šone ar gale. Jei kelios patarnauja, tai patarnauti pradeda pirmoji patarnautoja, t. y. ta, kuri aptarnauja garbės svečią ir dalį svečių nuo jo į dešinę. Tik kai valgis garbės asmeniui paduotas, gali patarnauti kitos patarnautojos.

(Bus daugiau)

FAUSTAS KIRŠA PO DEŠIMTMEČIO

STASYS SANTVARAS

*Aš norėčiau prikelti nors vieną senelį
Iš kapų milžinų
Ir išgirsti nors vieną, bet gyvą žodelį
Iš senųjų laikų!*

Maironis

Sunkiai patikima, nelengvai suvokiama tiesa, kad, jau suka-ko dešimt metų, kai Bostone mirė poetas Faustas Kirša. Jo artumas tebėra gyvas ir nesudrumstas, tartum dar vis girdi jo ramų beldimą į duris — takšt, takšt, takšt... Garsai, kurie man visuomet priminė stambių vandens lašų kritimą (durų skambučio jis niekad nevartodavo). O, deja, tai jau yra praeitis, keli tūkstančiai užgesusių dienų, galima sakyti — senovė! Tik dėl to labai norėtusi ne tik išgirsti, bet ir pasakyti “nors vieną, bet gyvą žodelį iš senųjų laikų”.

-o-

Faustas Kirša visų pirma buvo žmogus. Išmintingas, įdomus, sąmojingas, kandus, principingas, bičiuliškas ir jautrus žmogus. Nemėgo jis, nemylėjo klastingų, veidmainių, savanaudiškų, nenuoširdžių, prastai vaidinančių žmonių. Ir turėjo pakankamai valios bei drąsos jiems tą savo nemilę parodyti. Be to, buvo užsadaręs, atokus, atsargus, paskubom į glėbius ne- puolantis vyras.

Keli sakiniai anapitol neduoda aiškios apybraižos, nelaikyti nie net ir pasisekusiu škieu, bandant akurti poeto Fausto Kiršos žmogiškąjį paveikslą. Iš tikro, tas paveikslas yra žymiai sudėtingesnis, spalvingesnis, ne taip sau lengva ranka nutaškomas.

Pats Kirša paliktuose Užrašuose, nors gana šykščiai ir at-sargiai, duoda šiek tiek spalvų savo būdui atskleisti. Štai, jis pa-liko mums vaikystės dienų gana nesmagų atsitikimą: atėjęs į ga-

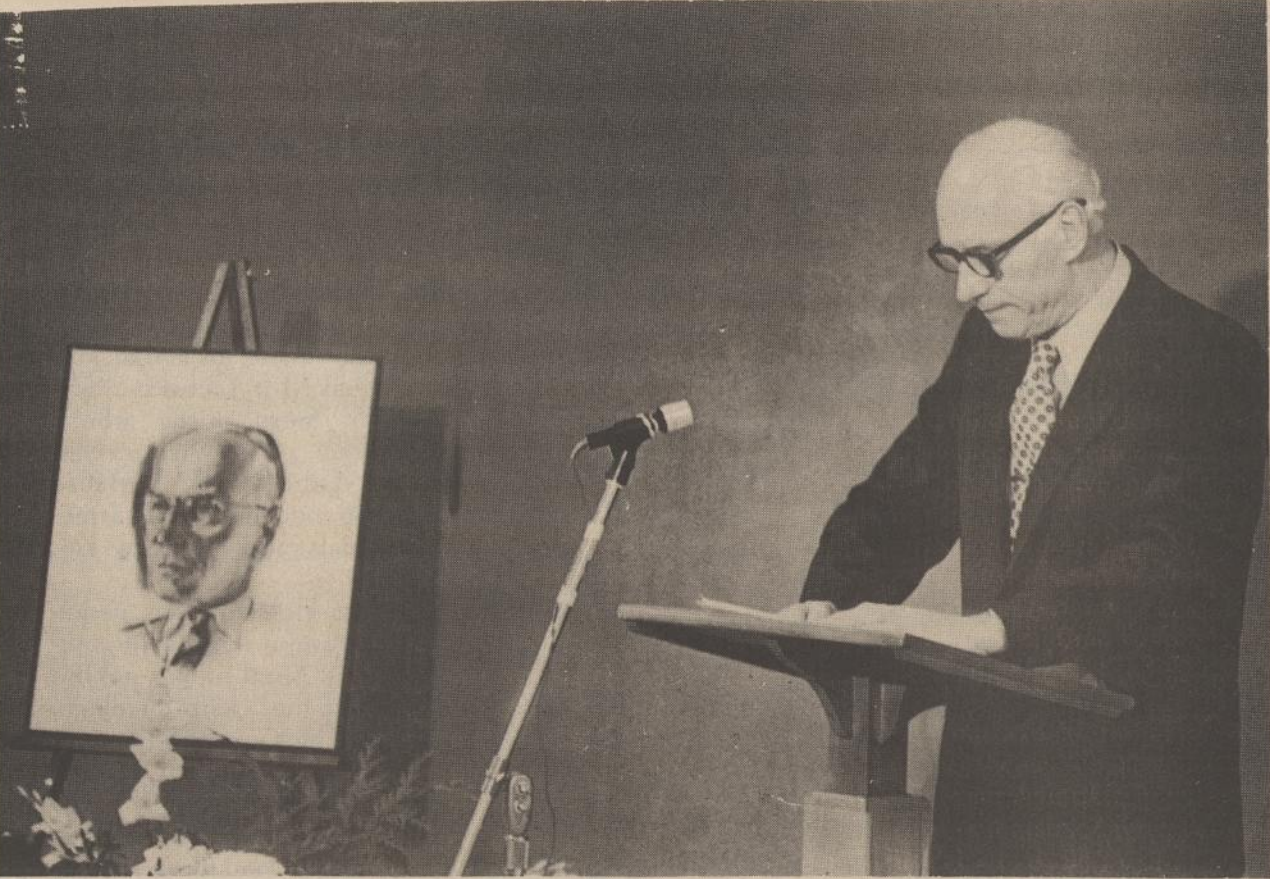
nyklas pavaduoti piemens, su savim atsivedęs šunį, įvijo į ežerą ir nuskandino kaimyno Bružo avinuką. Tada Faustas niekam neprisipažino, jog tai jo kaltė, kad kvailas avinėlis ežere prigėrė, o po daugelio metų tą įvykį apgaili ir atgailauja (Palikimas, 234 pusl.). Neatviru-mas, susikryžiaęs su atgaila, lyg ir sakytų mums, kad Faus-tas Kirša nuo vaiko metų buvo neatviras ir savy užsadaręs žmo-gus. Tačiau kitoj vietoj, kuri jam turėtų būti itin opi, jis atsi-veria paprastumu ir tiesumu: “Pas Grauzinius, Vilniuje, man paskaičius savo eilėraščius, ten buvęs Ad. Jakštas pasakė: “Po to reikia nusišauti” (Palikimas, 229 pusl.).

Suprantama, Ad. Jakšto posa-kis yra dviprasmis — gal jis tuos žodžius taikė pats sau, atseit, kai nepajėgi gerų eilėraščių rašyti, tai nusišauk; tačiau gali būti ir tiesioginesnė posakio prasmė — kai pasiklausai prastų eilių, belieka tik nusišauti!..

Šiek tiek pažindami Ad. Jakš-tą, galime vienaip ir kitaip jo pasisakymą jauno autoriaus aki-vaizdoj aiškinti, tur būt, viena ir kita versija turės savo atskirą “tiesą”. Deja, ką iš tikro Ad. Jakštas galvojo taip sakdamas, kai jau seniai jo nebėra gyvų-jų tarpe, argi sužinosim?..

Du pasisakymai, paties Faus-to Kiršos užrašyti, liudija mums, kad jis nebuvo lengvai perregi-mas langas, kad jo asmenybės slypėjo tiesa, kuri atsivėrdavo, tik ne tuo pačiu ir prideramu laiku. Vadinasi, kai kada jis buvo uždaras, o kai kada nuošir-džiai atviras. O tai, kaip man at-rodo, yra natūralu, kad nevisai paprasta, bet žmogiška.

Kai prisiminėm, kad velionis Poetas ne visus žmones mylė-jo (o kas visus žmones myli?), leiskim jam pačiam apie tai pra-bilti: “Yra žmonių, kurių aš ne-pakeliu, nepriimu savo dvasia bendrauti. Nei jie man nieko pikta nepadarė, jei aš jiems, tad nėra priežasties vienam nuo kito tolintis. Tačiau viduje, pačiame dvasiniame būvyje, yra atstu-

Poetas Stasys Santvaras kalba apie velionį poetą Faustą Kiršą jo mirties dešimtmečio minėjime, kurį New Yorke surengė Vaizganto Kultūros Klubas sausio 20.

miančių jėgų, nesimpatiškų, ne-siliejančių į harmoniją. Vadinasi, yra individų traukos ir atstūmio jėgos, jos įgimtos. Tokie žmo-nės, jau nuotolyje vienas kitą pastebėję, kovoja priešingais jė-gos smūgiais. Vienas kitą naikina, pliusai ir minusas” (Paliki-mas, 235 pusl.).

Tai Fausto Kiršos pasisaky-mas, kuris atskleidžia itin skau-džią, gal net tragišką žmonių santykiavimo, jų nesandoros erdvę. Nėra abejonės, nuo tų prieštaringų nepakantos santy-kių ir jam pačiam teko ne kartą savoj širdy pravirkti. Bet susi-dūrimų dienom Faustas Kirša būdavo kietas ir atkaklus kaip žemaitis, o ne lyriškas aukštai-tis, koks iš tiesų turėjo būti (gi-męs Senadvary, Zarasų krašte). Pajutęs, kaip jis pats pasakė, atstūmio jėgą ar skriaudą, jis nie-kuomet po to savo priešui ran-kos neištiesė, taikos su juo ne-darė, rūstų ir skautų protestą nu-siėšė į mirtį. Tikras dalykas, buvo ir Bostone namų ir suei-gų, kur Poetas kojos nekėlė, ne-norėdamas susitikti su tom “at-stūmio jėgom”.

Bendras vaizdas, platėliau vi-suomenę pažįstamas, Faustą Kiršą apibūdina kaip atsiskyrėlį, kaip vienišą žmogų, skendintį būties apmąstymuose. Pats jisai tą vaizdą savotiškai suskaldo: “Aš niekuomet nesu vienas. Tu-riu nuolatinį palydovą, kurio net vardo nežinau. Palydovą gerą, kruopštų, ištikimą. Tik kartais išdidų, lyg nenorintį atsakyti į klausimus, kurie jam aiškūs, o man reikalingi paaiškinimo. Dėl aiškumo, kai reikalinga ką pa-brėžtinai pasakyti, norisi pavar-toti vardą. Nutariau jį vadinti Brolveidžiu. Brolio veidas. Tie-sa, tai neapibrėžia jo turinio, tik artimumą, nes ir broliai ne-visuomet vieno kelio vyrai. Gy-venimas iškraipo kelius, net visai priešingomis kryptimis” (Palikimas, 231 pusl.).

Kas yra tas Brolis Brolveidis? Doppelgaengeris, jo paties ant-rininkas, ar dar painesnės misti-ka? Galime tą Poeto išpažinimą vienaip ir kitaip aiškintis bei suprasti, tačiau tikra tiesa, kad Faustas Kirša niekad nebuvo vienas. Savo būdo esmė jis bu-vo sociali, bendraujanti asmeny-bė. Mes jį matėm esantį ir vei-kiantį rašytojų, laikraštininkų, teatrojų, skautų, net visuomeni-ninkų ir politikų gretose.

Vienu ir kitu metu jis vis tu-rėjo būrelį artimų draugų, ku-riuos mylėjo, kuriem buvo išti-kimas. Ir tai nėra tuščias miru-sio pagyrimas — platėliau yra žinomi faktai, kad Faustas Kirša viename ar kitame tautiečių sambūry, išgirdęs neigiamus ar nepalankius posakius apie savo bičiulius, čia pat reaguodavo pa-našiom frazėm: “Mano akivaiz-doj prašau apie tuos žmones taip nekalbėti, tai netiesa. Na, o jei-gu norite kalbėti, tai aš nebū-siu tų kalbų liudininkas...” Ir pakildavo išeiti, kas, žinoma, jau nebūdavo maloni ir linksma naujiena... Nemaloni ir ne-

linksma naujiena gal ne dėl to, kad Kirša išeina, bet kad, štai, atsirado žmogus, kuris išdriso pasipriešinti apkalbom, liežuva-vimam ir šmeižtam, kurie pasta-raisiais metais mūsų tarpe tie-siog azalijom liepsnoja.

Žmogaus aistros sudaro ne-menką jo asmenybės dalį, žy-miu kiekiu tai yra ir jo išgyven-tų dienų turinys. Poetas Faustas Kirša apie savo aistras taip kal-ba: “Aistra pamėgtam dalykui mane visą gyvenimą žlugdė. Kartą pamėgau mandoliną. Vis-ką mečiau (net mokyti), man-doliną zaidžiau. Pamėgau smui-ką — smuikavau, pamėgau meš-kerioti — meškeriojau ištisas dienas, net sapnuodamas; pamė-gau kortas — kortavau. Kovoja-vau, bet jaučiau, kad negaliu susilai-kyti. Drebuly krėtė — eiti prie kortų. Tai tikrenybė, gal neįsivaizduojama... Kada į-knimbu skaityti, išitraukiu, sun-ku pabėgti nuo knygos. Kai atša-lu — sunku prisiversti. Rašyti? Būna valandų, kada rašto ne-kenčiu, kaip pagundos. Tačiau tarpais užteina, kaip debesys su švelniu lietumi: semi žo-džius, sakinius, vaizdus... Iš sudraikytų minčių pinasi konkretūs pavidalai. Ir di-delis klausimas, ar tai iš nebu-ties būtis, ar tik būties atsiden-gimas...” (Palikimas, 228 pusl.).

Išpažinty apie aistras Faustas Kirša aplenkė bene pačią esmin-giausią, daugiausiai sukrečian-čią, daugiausiai žmogaus laiko paglemžiančią, bet gal ir gau-siausiai jam atlyginančią aistrą — moters meilę. Kodėl jis tokį svarbų ir įdomų jausmą nutylė-jo? Tyčiom ar netyčiom tai pa-darė? Ir, štai, dabar tarsimus žodžius pabrėžiu keliom juo-dom linijom: santykiai su mo-terimis Faustui Kiršai buvo šventas, intymus, neliečiamas reikalas. Šiuose išgyveni-muose jis buvo uždaras ir di-džiai diskretus, į pokalbį rašy-damas apie F. Kiršos laikotar-pio žmones, paskelbė taiklų tų žmonių apibūdinimą: “Jie yra pasitraukę nuo filosofinio ma-terializmo bei pozityvizmo, bet jie yra atsitraukę ir nuo konfe-sinės krikščionybės. Jiems ne vienam tebėra chaosas prieš akis ir širdyje, ir jie visomis pastan-gomis rūpinasi suvokti save, suvokti pasaulį ir santykius su pasauliu” (Židiny, 1940 Nr. 5-6).

Atsigrįžus į žmogaus erotinius išgyvenimus, prie cituotų prof. Brazaičio žodžių gal dar būtų galima pridurti — suvokti ir sa-vo santykių prasmę su moterim. Dailių, gerų ir jaukių moterų F. Kirša buvo sutikęs, tik nūdien niekas neatpažins nei jų veidų, nei jų vardų, nebent viena ar

kita pati prabiltų apie savo drau-gystę su mirusiu Dainium.

Tačiau buvo viena moteris, kurios reikšmingumo ir lemtin-gumo savo gyvenimui poetas Faustas Kirša neslėpė. Tai ope-rus solistė Mariona Rakauskaitė, talentinga, graži ir patraukli mo-teris. Jos intymi draugystė su Faustu tęsėsi keliolika metų. Tur būt, bus nekasdieniška iš-girsti, kad tos draugystės ryšiai buvo dangstomi itin savotišku uždangalu: ji — Vaidilutė, jis — Dainius, abiejų gyvenimai — auka Menui, vadinasi, šeimi-nė buitit būtų tik to aukuro griovimas!.. Ir tos Vaidilutės paveikslas savo akyse ir širdy Faustas nepajėgė užgesinti iki grabo lentos.

Poezijos rinkiny, pavadintame Giesmėm (1934 m. leidinys), stambiai erotinių eilėraščių ciklu Veidai ir vėlės (49-92 pusl.), lyg ir tąsa Aidų aidųžių, Faus-tas Kirša jausmingai apdainuoja tą savo didžiąją meilę. Visam skyriui duotas Marionos R. mo-to: “Dainą dainuoti — pasaką sekti”. Kai dabar seniai pasau-sdintus lapus pasklaidai, randi te-nai jaunystę, pavasario šilimą ir gėles, randi posmų, kurie paliu-dija Poeto gilią intuiciją, jaudi-nantį tikėjimą savo paties jaus-mu:

*Tu mano bąsi mylima,
Tu bąsi amžius mylima,
Gėlių vainikuos ir kvapuos,
Tu bąsi mylima kapuos!..*
(Giesmės, 54 pusl.)

Bet mažą to, Marionai yra skir-tas ne vienas lyrikos posmas, rašytas jau Amerikoje, pvz., tikrai dailus eilėraštis Žavus abstrak-tas (Palikimas, 96 pusl.).

(Bus daugiau)

DONELAITIS JAPONIŠKAI

Japonijoje atsirado vienas žmogus, kuris užsimanė studi-juoti kalbas. Ir jas studijavo pas žymų to krašto kalbininką. Pir-moje paskaitoje tas studentas iš-girdo iš profesoriaus tokį saki-nį: “Jei nori būti geras kalbinin-kas, išmok lietuviškai.”

Tas sakinyis ir nuvedė jį į lie-tuviškas studijas. Jis išmoko lie-tuviškai, iš lietuvių kalbos yra išvertęs visą eilę dalykų. Jo pa-vardė yra Jkuo Murata.

Jis išvertė Donelaičio “Metų” Pavasario linksmybių ilgą iš-trauką, nuo pirmos eilutės ir bai-gia lakštingalos giesmės aprašy-mu, eilute — “Ir Jurgut, kin-kyk, laplak, nuvažiuok — pasa-kyši.”

Kairėje pusėje duodamas lie-tuviškas kirčiuotas tekstas, gi dešinėje — vertimas į japonų kalbą. Rašmenys tokie skirtingi, kad negali nė žodžio perskaity-ti, pažiūrėt, kaip tai skamba ja-poniškai.

Tame pačiame žurnalo nu-meryje yra ir Algirdo Sabaliaus-ko straipsnis apie Augustą Šleicherį (vokiečių, lietuvių kal-bos žinovą), išverstas to paties

RAŠYTOJAI IR KNYGOS

— Į Lietuvių Rašytojų Drau-giją, slaptu narių balsavimu, pri-imti šie rašytojai: **Eduardas Cin-zas**, LRD praėjusių metų premi-jos laureatas, gyvenęs Belgijoje, talentingai pasireiškęs grožine proza periodinėje spaudoje ir ro-manu “Brolio Mykolo gatvė”; **Viktorija Skrupskelytė**, literatū-ros daktarė, dėstanti literatūrą Oberlino kolegijoje Ohio valsty-bėje, mūsų grožinėje raštijoje pasižymėjusi recenziniais bei moksliniais straipsniais; **Zenta Tenisonaitė**, poetė ir neder-landų poezijos vertėja į lietuvių kalbą, o taip pat ir mūsų poezi-jos bei prozos ir nederlandų kal-bą. Ji gyvena Antverpene Bel-gijoje.

— **Liet. Rašytojų Draugijos** sudaryta juri komisija jau pradėjo susipažinti su 1973 metais išleistais grožiniais veikalais. Komisiją sudaro: J. Brazaitis, P. Jurkus, N. Mazalaitė, Pr. Naujo-kaitis, L. Žitkevičius. Premija bus paskirta šį pavasarį.

— **Poeto Jono Aisčio** pagerbi-mo akademija numatoma su-rengti New Yorke šį rudenį.

— **Prano Naujokaičio** — **Lie-tuvių literatūros istorijos I** tomas jau atspausdintas ir įristas į kie-tus viršelius. Spaudos darbus at-liko pranciškonų spaustuė Brooklyn. Knyga turi 606 pus-lapius, prasideda Mažvydu ir baigiasi Maironiu. Kaina 10 dol. Leidėjas JAV LB Kultūros Fon-das.

— **Antanas Gustaitis** ir jo nau-jausia poezijos knyga Saulės Ser-menys Chicago lietuviuon bus pristatytį gegužės 11 Jaunimo centre. Rašytoją apibūdins Aloy-zas Baronas. Inicijatyvos ėmėsi Lietuvių Žurnalistų Sąjungos centro valdyba.

— **Aloyzo Barono** pasakojimų naujas rinkinys “Šilko tinklas” jau baigiamas spausdinti. Lei-džia Ateities knygų leidykla.

— **Petro Maldeikio** knyga apie prel. Myk. Krupavičių jau bai-giama paruošti spaudai. Bus apie 500 psl. Petras Maldeikis yra pedagoginio žurnalo “Švieti-mo Gairės” redaktorius.

— **Draugo** dailiojo žodžio koncerte balandžio 7 Chicago, Maria salėj bus įteikta premija laureatei Birutei Pūkelevičiūtei. Programą atliks Clevelando ok-tetas, vadovaujamas Ryto Ba-bicko.

— “Day of Shame”, A. Rukšė-no knygos apie Simą Kudirką, recenziją išsidėjo “Armed For-ces Journal”. Trumpai primena-ma visa S. Kudirkos tragiškoji istorija ir pastebima, kad auto-riaus visa medžiaga surinkta ypatingai gerai.

— **Justinas Marcinkevičius** dar kartą išvertė į lietuvių kal-bą Adomo Mickevičiaus “Poną Tadą”. Iki šiol buvo du pilni — K. Šakenio ir J. Valaičio — ver-timai ir nepilnas V. Mykolaičio — Putino vertimas. Vertimą lei-džia “Vagos” leidykla Vilniuj.

— **Vytautės Žilinskaitės**, žino-mos okupuotos Lietuvos hu-moristės, naujas feljetonų rin-kinys “Paradoksai” išleistas Vil-niuj.

Murata. Išnašos padarytos lie-tuviškai, jei kur reikia, ir vokiš-kai. Yra paaiškinimų ir anglų kalba. Skelbiami literatūros są-rašai.

Lietuviškų tekstų vertimas ir vertimai iš kitų kalbų čia at-spausdinti taip, kaip įprasta Va-karų pasaulyje, — eilutės eina iš kairės į dešinę. Gale jau pri-dėta straipsnis visai japoniškame stiliuje — eilutės eina iš viršaus į apačią.

Tas pats žmogus išvertė ir lie-tuvišką pasaką **Mildutė**.

Atspausdinta ir pasaka ir verti-mas su žodžių paaiškinimais. Vertimas atspausstas tur būt tame pačiame žurnale. Iš jo padary-tas atspaudas.

Su tuo japonu kalbininku su-sirašinėja Stepas Zobarskas, Manyland Books leidėjas. Šiuos vertimus ir atsuntė Stepui Zo-barskui pats vertėjas.

LAIŠKAS REDAKCIJAI

KĄ GI REIKĖTŲ KOREGUOTI?

Šių metų sausio 18 Darbinin-ko 3-ame numeryje, 4-tame pus-lapyje buvo išspausdinta inicia-lais D.G. pasirašyta recenzija apie J. Narūnės knygutę “Line-liai”. Joje D.G. kritikuoja auto-rės ir leidėjų užmojų pasakoti šiame krašte gimusiem lietuviu-kam apie linus.

Anot D.G. “...Vaikai jau ne-suprantama, kas tie linai, kodėl juos sėja, kaip juos suaudžia į drobę... keista, kodėl Švie-timo Taryba tokias knygeles iš-leidžia. Vaikam taip reikia kny-gų, kurios būtų artimos jų pa-sauliui, o štai, susiduriame su etnografinė knygele.”

Lietuvių kilmės vaikai didžia-dalimi būna protiškaip pilniau iš-sivystę, nei amerikietiškas “vi-durkio” vaikas. Tokius, kaip mū-siškiai, šio krašto viešosios mo-kyklos grupuoja į pažangiųjų klases, duoda jiems papildomų mokslo darbų ir skaitymo, daž-niausiai iš geografijos, antropo-logijos, etnografijos ir sociologi-jos sričių. Tuo būdu bandomas patenkinti natūralus gabių vaikų smalsumas patirti apie tolimus kraštus bei žmones; plečiami jų kultūriniai horizontai, priarti-nant jiems tolimų žemynų egzo-tiką, nusakant žmonių gyveni-mo būdus ir papročius bei už-siėmimus.

Nenuostabu tad, kad Švietimo Taryba išleido etnografinę kny-gelę. Nuostabus betgi recenzi-ento įsitikinimas, jog etnografinė knygelė mūsų vaikam bus ne-jdomi. Gal turimas mintyje labai jaunas ar negabus vaikas? Ar vaikas, kuriam taip įkyriai buvo brukamos žinios apie Lietuvą, kad, susierzinęs, nieko apie ją nebenori girdėti? Normaliai smalsiam vaikui Lietuvos etno-grafinė egzotika — gintaras, drobė, ratelis, staklės, kaimiški

rakandai ir ornamentai — yra nuostabu, nepaprasta. Iš litua-nistinių mokyklų girdėti atsi-liepinai: “Duokit mum daugiau panašių knygų!”

D.G. tvirtina: “Nėra čia li-nų... Marškinių iš jų nebe-siuvą, niekas ir tokių nebenešio-ja.” Čia lieka nepaminėti šaunūs mažieji mūsų choristai ir tauti-nių šokių šokėjai, taip pat litua-nistinių mokyklų absolventai, kurie dažnai rodosi scenose pa-sipuošę tautiniais drabužiais. Lininiai marškiniai — tų dra-bužių dalis — brangiai įgyti ir labai vertinami.

D.G. peikia iliustratorę Zitą Sodeikię, kam jos paveikslė-liai nepakankamai realistiški. Anot D.G.: “Dailininkė mėgsta papuošti savo paveikslus lietu-viškais ornamentais, bet kai kur ima ir perkrauna. Kodėl tie or-namentai, kur linus bruka ir šu-kuoja? Jie nepateisinami.”

“Linelių” 14-tame puslapyje tikrai matyti iliustracija moters, brukančios linus. Fone — kluo-nas su keliom stilizuotom ramu-nėlėmis. 15-tame puslapyje — dvi moterys virbalais linus šukuoja. Fone — daržas su dviem stili-zuotom saulėgrąžom ir tulpė puode. Tai tiek surūstino recenzi-entą, jog pabaigoje D.G. klaus-ia: “Nejaugi Švietimo Taryboje nėra tokios komisijos, kuri at-rinktų leidinius, nėra dailinin-kių, kurie sugebėtų koreguoti piešinius?” Atseit, Švietimo Taryba turėtų pasamdyti daili-ninką, kuris visas ne vietoje išdygusias ramunes, saulėgrąžas ir tulpes užlietų juodu rašalu ir dailininkam įsakytų laikytis griežtai realistinio stiliaus.

Kažin, ar D.G. pažitūros į vaiką ir iliustravimo meną nėra kore-guotinos?

J. Vaišvilaite

NASHUA, N.H. Vasario 16-oji tautinėse spalvose

Vasario 16-osios minėjimą čia suruošė pagal tradiciją Balso skyrius, einas Nashuoi ir Altos skyrius pareigas, glaudžiai kooperuojant Šv. Kazimiero parapijos klebonui kun. Juozui Bucevičiui. Finansškai ir moraliai minėjimą parėmė vietinės lietuvių draugijos: Amerikos Lietuvių Klubas, Šv. Kazimiero Vėdušių Porų Klubas, Šv. Kazimiero Moterų Gilda ir Šv. Juozapo Draugija, tęsianti Lietuvių Darbininkų Sąjungos 64-osios kuopos palikimą.

Šv. Kazimiero bažnyčioje vasario 24 buvo iškilmingos mišios už Lietuvą ir jos žmones. Jas aukojo ir reikiamose vietose stiprių, gražių balsų giedojo svečias kun. Vincas Valkavičius, Nukryžiuotojo Jėzaus seselių vienuolyno ir senelių prieglaudos kapelionas, Brockton, Mass.

Prieš mišias trys jaunutės lietuvaitės (Danutė Kubiliūtė, Laura Palevičiūtė ir Kristina Širvydaitė), pasipuošusios vainikėliais ir tautiniais kaspinėliais (kuriuos parūpino Ona Širvydienė) palydėjo į altorių jaunutį Antanuką Grausliuką, kuris, persijuošęs tautinių spalvų juosta, nešė tautiniais kaspinėliais papuoštą tautinių spalvų gėlių puokštę; padėjo ją ties altorium ant stalo — už Lietuvą žuvusiems prisiminti. Žygiavimo metu seselė Adrienne Noel vargonais grojo "Lietuva brangi", o žodžius giedojo buvęs parapijos choro narys Stasys Maverick (Makarevičius). Procesijos priešaky ejo tautiniais drabužiais apsirengusios Julė ir Danutė Grauslytės, nešdamos dvi žvakides degančių tautinių spalvų žvakių; jas padėjo ant didžiojo altoriaus.

Mišiom patarnavo Ričardas Grauslys, o aukas į altorių nešė Jonas A. Širvydas ir tautiniais drabužiais apsirengusios Julė ir Danutė Grauslytės.

Pamokslu abiem kalbom kun. V. Valkavičius priminė lietuviui katalikui ypatingai sunkią tikėjimo pareigą — pasimelsti už priešus. Priminė vieno kraštiečio paliktą eilėraštį, kurio paskutiniame posme prašoma pasimelsti už kazokus, kapojusius lietuvių katalikus. Dvasios galybė prieš piktą, sako, parodė ir rusas rašytojas Solženitsynas, kurio piktą ir galingą valdžią nedrįso sunaikinti, nors iš tėvynės ištrėmė. Dvasios ir maldos galybė, sakė, įveikia piktą medžiagą.

Popiet parapijos salėje Balso skyriaus pirmininkas Kazys Grauslys minėjimo vedėju pakvietė Vytautą Širvydą. Sugiedojus himnus, klebonas kun. J. Bucevičius sukalbėjo invokaciją.

Kun. V. Valkavičius abiem kalbom pasidalijo įspūdžiais iš turistinės kelionės Lietuvon susipažinti su tėvų gimtine (pats kunigas yra gimęs Hudson, Mass.).

Kalbėtojas ragino klausytojus visais būdais remti savo spaudą, taip pat ir Encyclopedia Lituanica, kuri svarbi ne tik čia gimusiems mūsų jaunimui, bet ir kitatautiui susipažinti su lietuvišiais. Pabrėžė ir būtinumą palaikyti ryšius su giminėmis Lietuvoje, nes kiekvienas ten gautas žodelis ar kiutienėlis sustiprina jų dvasią. Svarbu čia ruošti Vasario 16 minėjimus ir juos gausiai lankyti, nes žinios prasišverbia į Lietuvą ir žmonės ten pajunta, kad jie neužmiršti ir neapleisti.

Savo kalbas kun. V. Valkavičius apvainikavo savo stiprių, gražių balsų, sugiedodamas "Lietuva brangi" ir "Sveika, Marija, dangaus leliją", pasiakomponuodamas smuiku, kurį meistriškai valdo. Paliko gilų įspūdį.

Meninę programos dalį paruošė ir sutvarkė Keene kolegijos garbės studentė Julė Grauslytė, padedant jos sesutei Danutei, broliam Ričardui ir Antanukui ir Stepui bei Danutei Kubiliam. Atliko išimtinai jaunimas dekla-

macijomis, dainomis ir šokiais. Pabaigoj buvo įscenizuota partizanų mirtis. Buvo uždegtos tautinių spalvų žvakės: geltona už meilę, žalia už taiką, raudona už laisvę, publikai atsistojant pagerbti žuvusių tylos minute.

Klebono leidimu bažnyčioje vyko rinkliava Balfui. Surinkta \$215.38. Pridėjus vajuos metu surinktas aukas, centrui buvo pasiūsta \$500 iš Nashuos. Įėjimo ir pridėtinų aukų suplaukė \$201.48. Altai buvo pasiūsta \$100. Po \$10 pasiūsta Darbininkui ir Keleiviui — mūsų spaudai paremti.

-o-

Balso-Altos skyriaus valdybą dabar sudaro: garbės pirmininkas klebonas kun. Juozas Bucevičius (gimęs Philadelphia, Pa.), pirmininkas Kazys Grauslys, vicepirmininkas Antanas Račkauskas, sekretorius Vytautas Širvydas, išdininkas Juozas Kubilius.

Miesto knygyne vasario 25 — kovo 9 vyko etnografinė parodėlė šių lietuvių liaudies rankdarbių: drobės, medžio režinių, gintaro, lėlių ir nebalto lino. Dalykėlius paskolino ponai J. ir Elena (Andriūševičiūtė) Karol iš Hudson, N. H.

Kor.

LAKE WORTH, FLORIDA Vasario 16 minėjimas vainikuotas dosnia rinkliava

Palyginti maža mūsų kolonija, gausiai susirinkusi, Vasario 16 minėjimą deramai pradėjo bažnyčioje. Mišias aukojo kun. A. Senkus, pasakydamas tai dienai pritaikytą turiningą pamokslą.

Visus ypatingai žavėjo O. Blandytės - Jameikienės višą bažnyčią užpildęs solo giedojimas. "Kad širdį tau skausmas suspaus..." ne vienam išspaudė ašarą.

Po pamaldų visi rinkosi į salę. Minėjimą pradėjo Lake Worth Lietuvių Klubo pirmininkas V. Dovydaitis, tardamas pritaikytą žodį su įvadu ir perskaitydami Nepriklausomybės aktą.

Pagrindiniu kalbėtoju turėjo būti prel. J. Bakūnas, bet, negalėdamas pats asmeniškai dalyvauti, savo paskaitą pavėdė perskaityti A. Skučui. Tema — Šiandieninė okupuotos Lietuvos padėtis ir lietuvių tautos kova su nuožmiu okupantu.

Koncertinę dalį salėj vėl atliko solistė O. Jameikienė. Klausytojai turėjo progos iš arčiau žavėtis sodriu, švariai skambančiu stipriu sopranu. Mūsų kolonijai tai ne eilinis įvykis. Buvo atlikta: Kur bakūzė samanota — St. Šimkaus, Vai gražu, gražu — Aleks. Kačanausko ir abu himnai.

Minėjimą apvainikavo dosni rinkliava su 311 dol. Ši mūsų maža pensininkų kolonija savo tautinę pareigą atliko su kaupu.

Aukojo: Lake Worth Klubas — 50 dol., Dovydaičiai — 50 dol., Skučas — 30 dol. Po 20 dol. aukojo: Jameikiai, A. Rugys, Kšečkauskai; po 10 dol. — O. Gudienė, Gurai, Galinaičiai. Kiti aukojo po 5 dol. ir mažiau.

A.S.

Nashua, N. H., paminėta Lietuvos nepriklausomybės šventė. Vietos laikraštis aprašė šventę ir įsidėjo šią nuotrauką: iš k. Charles Grauslys, jo dukra Julija, Alfonsas Raudonis, kun. Juozas Bucevičius, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas, kun. V. Valkavičius iš Brocktono, Mass., pasakęs minėjime kalbą, ir Vytautas Širvydas.

Waterburio Altos pravesto Vasario 16 minėjime; iš kairės: pagrindinis kalbėtojas dr. Vaidievis Mantautas, kongresmonas Ronald Sarasin, miesto meras Victor Mambruno ir Altos pirm. Adolfas Čampė. Nuotr. Tom Kabeika

Waterburio Vasario 16 minėjimo garbės svečiai, programos dalyviai ir visuomenės veikėjai. Iš k.: A. Saulaitis, J. Brazauskas, R. Balsys, M. Kleinaitis, J. Adomaitis, dr. V. Mantautas, meras V. Mambruno, kongresm. R. Sarasin, I. Petkaitienė, A. Jaras, G. Kazlauskienė, M. Andrikytė, miesto sekr. DeZino, J. Puodžiukaitienė, V. Vaitkus, kun. J. Ruokis, J. Petkaitis, dr. I. Alis ir minėjimo vedėjas A. Čampė. Priekyje: E. Norkienė, J. Vaitkutė ir D. Venclauskaitė. Nuotr. Tom Kabeika

WATERBURY, CONN.

1974 vasario 17 Waterburio Altos pravestame Vasario 16-os minėjime Lietuvos laisvinimo reikalui piniginės aukas Altai skyrė šie aukotojai:

Po 50 dol. — Čampė Gediminas ir Audrė Staškevičius Adolfas, kun. Vilčiauskas Jurgis. 30 dol. — Keniausias Aleksandras ir Ona.

Po 25 dol. — L.V.S. Ramovė, Waterburio sk., Lietuvių Moterų Klubas, Waterburio sk.

Po \$20 — Čampė Adolfas ir Kazimiera, Kalick Walter ir Ona, Kuzminkas Stasys ir Sofija (L. B-nei).

Po \$15 — Bogušas Chester, Velicka Juozas ir Natalija, Venclauskaitė Danuta.

Po \$10 — Skautų Tėvų Komitetas, Adomaitis-Adams J., Achenbachai V. ir M., Bulotai J. ir A., Bajorinai L. ir J., Gaizutis P., Gureckienė M., Juozaičiai J. ir O., Kaspucių šeima (Bristol), Kazlauskai J. ir G., Kemežai J. ir O., Knystautienė M. (Danbury), Kriaučiūnas Iga, Kudirkienė M., Kuzmickai V. ir V., Lapinskas A., Levanai V. ir S., Lisauskai M. ir V., Liutkų šeima, Mačiokai V. ir O., Madeikiai J. ir A., Melninkai A. ir J., Paliulis Jonas (ir \$10.— Tautos Fondui), Povilaitienė Pr., Povilaitis Ed., Puodžiūnai J. ir M., Puodžiūnas Juozas (Vliukai), Saulaičiai A. ir O., Skladaitis J., Stapulionis J., Stapulionis J., Šlapkūnas G., Vaitkus Ed. (Stratford), Mrs. Varkalas Ad., Varneckų šeima.

Po 6 dol. — Raubienė N., Valiulienė G.

Po 5 dol. — ALRK Moterų s-gos 43 kp., Aleksis A., Andrikytė M., Bajorinienė J., Bagdonų šeima, Bernotas A., Bradūnai V. ir U., Brazdžionis A., Budzinauskienė B., Čerka M. ir Z., Dirgėla A., Gelumauskai J. ir V., Gervickai V. ir O., Gylėnė A., Išlinskai J. ir S., Janušauskas V., Kurai P. ir D., Matienė A., Matonienė L., Mačiulaičiai V. ir B., Norkai V. ir E., Norkeliūnas A., Norkus A., Pakalni R. ir O., Paliuliai J. ir J., Paliuliai K. ir A., Petruilienė K., Pendlir Arthur, Puodžiukaičiai V. ir J., Puodžiūnaitė E., Rušinskas Mina, Shaknaitis Frank, Skrudzdis J., Skladaitė E., Stuo-pelis P., Tautinė s-ga, Watr. sk., Tonkunai M. ir O., Uogintai A. ir D., Vaičiūnai J. ir A., Vaičiūnas V., Vaišnyns A., Valteriai V. ir E., Valkauskas J., Vaškėlis V., Venclauskai M. ir D.

Po 3 dol. — Anevičienė E., Jurašienė B., Petruškevičius V.

Po 2 dol. — Balsiai A. ir B., Dzimidai A., Delininkaitis Z., Kanapka J., Kriščiūnas B., Stankevičienė M.

Po 1 dol. — Kevanas P., Šližienė M.

Prelegentas dr. V. Mantautas nuo honoraro atsisakė, o kelion-pinigių išlaidas \$25 aukojo Altai.

Radio vedėjas J. Adomaitis, skyręs visą valandėlę minėjimui, apmokėjo stočiai \$65, užskaitant Altai kaip auką.

Kleb. kun. J. Vilčiauskas pamaldas ir salę suteikė nemokamai.

Visiems dosniems aukotojams Altos skyr. valdyba pareiškia nuoširdžiausią padėką.

A. Čampė
Altos sk. pirm.

IS VISUR

— Lietuvos nepriklausomybės dieną paminėjo šie Caracas laikraščiai: vasario 19 — "El Mundo" ir "Ultimas Noticias", o vasario 20 "El Universal". Taip pat paminėjo laikraštis "La Religion". Latvių bendruomenė atsiuntė sveikinimą ir didžiulę gėlių puokštę. Pamaldas laikė ir tai dienai pritaikytą pamokslą ispanų kalba pasakė vyskupas Ali Lebrun. Lietuvių buvo atvykusių iš tolimų vietovių, kaip Calaboso, Barquisimeto ir kitur. (E)

— Jungt. Tautų Žmogaus Teisių Komisija, kuri šiemet nuo vasario 4 posėdžiauja New York'e, į savo darbotvarkę yra įtraukusi ir religijos diskriminacijos klausimo svarstymą. Ryšium su vykdoma religijos diskriminacija Pabaltijo kraštuose, ypač Lietuvoje, UBA-BATUNas tos komisijos nariams įteikė specialų memorandumą su įvairia dokumentine medžiaga, įskaitant ir Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos vertimą į anglų kalbą. Kroniką tam tikslui suteikė Lietuvių Kunigų Vienybė.

— "Il Tempo", Romos dienraštis, gruodžio 4 įdėjo ilgą straipsnį apie religijos persekiojimą ir tautinį judėjimą Lietuvoje. (E)

— Philadelphia, Pa., rekolekcijos Šv. Andriejaus bažnyčioje įvyks kovo 30-31. Jas ves svečias kun. A. Trimakas. Šeštadienį rekolekcijų pradžia — 7 val. vak. Bus dvi konferencijos, o vėliau — išpažinčių klausymas. Sekmadienį — 10:30 mišios ir rekolekcijų užbaigiamoji konferencija. Tai graži proga dvasiškai pasiruošti sutikti Kristaus prisikėlimo šventę — Velykas.

— Waterbury, Conn., Lietuvių Moterų Klubas Šv. Juozapo parapijos salėj kovo 24, sekmadienį, nuo 10 val. iki 6 val. vak. rengia meno parodą. Su savo originaliais medžio dirbiniais — skulptūromis parodą dalyvaus Pranas Baltuonis iš Montrealio. Taip pat parodą dalyvaus ir dr. Vita Vileišienė-Sherver su meniškėmis nuotraukomis.

— Balso direktorių suvažiavimas įvyks balandžio 27 Chicagoje. Suvažiavime bus padaryti valdybos pranešimai, pateiktos finansinės apyskaitos ir nustatytos gairės ateities veiklai. Prašoma, kad kitos organizacijos šiuo laiku suvažiavimui neruoštų, kad visi Balso direktoriai suvažiavime galėtų dalyvauti.

— Kazys Merkis, daugelį metų reguliariai rašęs Darbininke apie šachmatus ir šachmatininkus, sunegalavo ir paguldėtas Carney ligoninėje Boston, Mass. Mielam bendradarbiui redakcija ir jo skilties pastovūs skaitytojai linki kuo sėkmingiau ir greičiau pasveikti.

— Tėv. dr. Tomas Ziūraitis, OP, gyvenęs Washington, D.C., nuo kovo 24 iki balandžio 22 bus išvykęs į lietuviškas parapijas, kur ves misijas, rekolekcijas.

— Jonas Plaskus, gyvenęs Palo Alto, Calif., išsispausdino čekių knygutę su išrašytu viršuje stambiomis raidėmis šūkiu: "Freedom to Lithuania". Tokiu čekiu atsiuntė ir auką Amerikos Lietuvių Tarybai 30 dol. Lietuvos laisvinimo reikalui.

— Nauji Darbininko skaitytojai: M. Rosentas. Union. N. J., A. Baličkaitienė, Chicago, Ill., P. Girnyns, Brooklyn, N. Y., A. Stega, Abingdon, Md., J. Jamack, Broomall, Pa., Seacape Resort Motel, Daytona Beach, Fla. Užsakė kitiem: A. Mikalūnas seseriai Marytei Nevins, Pampano Beach, Fla., Ch. Urksta, Baltimore, Md., — C. Colby, Greta, La. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Darbininko prenumerata naujiems skaitytojams pirmiems metams tik 8 dol.

PENKTOJI DAILĖS PARODA 1974

3

Praeituose dviejuose Darbininko numeruose esame apžvelgę parodos premijuotus ir atžymėtus darbus, susipažinę su pačių parodos įrengimu. Dabar lieka mesti bendrą žvilgsnį, vieną kitą mintį užkisti už paveikslų, susumuoti bendras išvadas. Atsiverskime parodos katalogą ir pradėkime.

Albina Ambraziejus (Vance) yra gimusi ir augusi Brooklyn, dabar gyvena Englewood, N. J. Tapyba susidomėjo ne taip seniai, dirbo su dail. Aleksandra Merker-Vitkauskaite ir su kitais. Yra dalyvavusi amerikiečių parodose, Silvermine Guild of Artists parodoje, New Canaan, Conn., laimėjusi 100 dol. premiją už jūros peizažą. Yra gavusi ir kitų atžymėjimų.

Jos paveikslai yra išaugę iš Kennebunkporto pajūrio. Čia vasaromis ji tapo viena ir su grupe. Ir šioje parodoje išstatytas buvo paveikslas iš Kennebunkporto — Peter's Landing. Tapo ji realistiniame stiliuje, realiai jaučia aplinką, nesileidžia į kokių sentimentus. Spalvą tvirta ir kieta.

Domas Andruska savo rudens peisažą labai jau priminė krautuvėse matomus paveikslus. Krautuvėse parduodami tie paveikslai yra pritaikomi labai jau mažam žmonių skoniui. Reikėtų į gamtą pažūrėti giliau ir ją prasmingiau užkabinti.

Eugenija Bernotienė, tapytoja iš Waterbury, Conn., dažnai dalyvauja amerikiečių parodose savo apylinkėse, kartais siekia net toliau. Yra laimėjusi ir atžymėjimų. Iš impresionizmo ji vysto savo tapybą, ieško nuotaikos, subtilios gamtos kalbos. Tokia jaučia šiluma padvelkė jos žiemos peizažas.

Aldona Daukantienė-Kidolytė, antrą kartą dalyvauja vasario parodoje, yra ateinantis žmogus. Jos medžio raizginys (Rudenėlis) padarytas su nuotaika.

Albinas Elskus išstatė du vitražų eskizinius piešinius. Abu jie atlikti, įkelti į bažnyčių sienas. Vitražai pagauna savo užmąnymu ir didžiu, skoningu spalvų sugrupavimu.

Paulius Gaubys, iš Woodhaven, dalyvavo pirmą kartą tokioje parodoje. Jo natūrmortas — nuošaukus ir malonus darbas. Jam pačiam teko dirbti su dailininku P. Puzinu, su amerikiečiais dailininkais.

Mindaugas Jankauskas, skulptorius, padaręs labai gražią pažangą. Forma pasidariusi kur kas švaresnė ir lengvesnė, temos vystomos lakiai ir originaliai.

V. K. Jonynas atėjo su aliuminijaus skulptūra — Skaitytėja. Skulptūra stilizuota, suvesta į bendrines schemines linijas, primenant jo stilingą ir šmaikščią grafiką. Žiūrovą patraukia staigiu savo sprendimu — ji pa-

guldyta ant šono, o rodos, norėtų ją matyti pasodintą.

Jurgis Juodis davė du savo stiliaus darbus — Niagara naktį ir Ugnies auka.

Česlovas Janušas išstatė keturis darbus, kurie vaizdavo Žemaitiją, pajūrį, rudens atspindžius. Darbuose ieškoma vidinio jaukumo, idiliškų atspindžių. Kažkur netoli yra ramus ir geras pasaulis, iš kurio ir ateina idiliška ramybė bei paguoda į jo paveikslus.

Antanas Kairys pirmą kartą atėjo į šias parodas ir išstatė tris realistinius darbus. Atlikti jie su profesiniu rimtumu, prigulde prie realizmo. Jis yra Kauono Meno Mokyklos auklėtinis, buvęs Brazilijoje, dabar gyvena šiose apylinkėse. Jis visą laiką laikėsi atokiai. Dabar reikia pasidžiaugti, kad grįžo į dailės pasaulį.

Vytautas Kerbelis savo tapybines mintis dėsto abstrakto ir realybės riboje, kartais nužengdamas žingsnį tai į vieną, tai į kitą pusę. Čia išstatytas paveikslas vaizdavo auksinius kiaušinius, labiau abstraktus, nei realus.

Grażina Krasauskaitė-Dragūnevičienė nustebino jaunų formų prasiškleidimu. Ėmėsi baltikos technikos, ir šie jos darbai yra jautrūs ir malonūs, tiesiog virpuliuoja gyvybe.

Nijolė Neda Macelytė, bent kelis kartus pasirodžiusi sėkmingai šiose parodose, dabar pratęsė savo taškelį pasauli. Čia buvo sidabrinio tono taškuotas monochromatinis paveikslas su lengvučiu reljefu (faktūra).

Anna Mažeika dirba tik baltikos technika ir yra šios technikos gera meistrė. Parodė ji čia ir grybus su realistiniu piešiniu, svajingą Kryžių kalną su šaltu koloritu, bemiuką ir jo šunį. Vienas buvo šiltai varvančio kolorito, vaizdavo senoviškais drabužiais apdengtą moterį.

Irena Mitkutė, iš Chicagos, grafikė, pristatė retas technikas, — stiklo printus, ofortą. Ji auga iš Chicagos meno mokyklos su visom jos tradicijom bei polinkiais. Temos traktuojamos surrealistiskai, ieškoma idėjinio gilumo. Geriausia jos darbuose tai piešinio linija. (Praeitais metais jai buvo paskirta 1000 dol. premija).

Antanas Monėys gyvena Paryžiuje, skulptorius. Jo darbus pristatė dail. A. Elskus. Vienas jų bronzos, kitas — marmuras. Skulptūros abstrakčios modernios, nedidukės.

Irena Nemickienė-Vakselytė, išstačiusi Gyvenimo šaknis, vėl praskleidė savo mėgstamo pasaulio dalį. Ji mėgsta šaknų ir liepsnų judesius, rudą koloritą, centre paleidžia savo šaknis judėti, o aplinkui palieka šviesų ramų plotą.

Mykolas Paškevičius, labai rimtas tapytojas, išėjęs realistiškas tapybos paruošimą, dabar yra pasidaręs tapytojas filosofas, tragiškos būties skleidėjas. Jo paveiksle dominuoja artima baltai spalva, kuri pajavirinama pilkais pustoniais. Tame šviesiame fone apsirodo greitos dramatinės linijos. Jos bėga, sukasi ir sudaro kažkokių fantazinių figūrų — plėšrių slibnų apybrazdas. Čia viskas surikiuota taupiai, asketiškai, skleidžiama savotiška būties filosofija.

Ona Paškevičienė (Mykolo žmona) šilto kolorito realisti-

Penktosios dailės parodos jury komisija, kuri atrinko darbus premijom. Sėdi iš k. Aleksandras Vakselis — pirm., toliau dailininkai V. K. Jonynas, stovi Česlovas Janušas, Vytautas Kašuba, Albinas Elskus. Premijos buvo paskirstytos vasario 3 prieš parodos ekspoziciją.

Penktosios dailės parodos jury komisija, kuri atrinko paveikslus parodai ir juos iškabino abiejų aukštų salėse Kultūros Židinyje. Šiai komisijai pirmininkavo Aleksandras Vakselis — LB apygardos atstovas (pirmininku buvo išrinktas komisijos), sėdi iš k. dailininkai Jonas Rūtenis, Česlovas Janušas, Kazimieras Žoromskis.

MALONI MENUI SKIRTA POPIETĖ

PHILADELPHIA, PA.

Ateitininkų pastangomis kovo 10 Philadelphiajį lankėsi grafikas-skulptorius V. K. Jonynas ir Sv. Andriejaus parapijos salė apžvelgė savo 40 metų kūrybą, visa tai pailiustruodamas skaidrėmis.

Šią kultūrinę popietę pradėjo dr. Juzaitis. Pasidžiaugė, kad lietuvių visuomenei pasitaikė maloni proga susipažinti su mūsų žymiojo grafiko-skulpto-

dailininkė, labai jautriai pagau-na gamtą, jos gėles, medelius, atmosferinius pasikeitimus. Tappo labai laisvai, tartum žaidžia spalva, palieka gyvus visus tep-tuko brūkšnius ir nemažą baltą plotą. Tas baltas plotas lyg kvėpuote kvėpuoja jos tapyboje. Mėgsta ji portretus, mėgsta ir arklius tapyti. Šioje parodoje nebuvo žmonių portretų, bet buvo Širmis, kuris žiūri pro praviras duris.

Teofilis Petraitis, akvarelistas, iš Elizabeth, N. J., parodė tris akvareles; du gamtos etudai buvo išlieti, o Freiburgo katedra su ryškiu piešiniu, tvirtu koloritu. Akvarelės skoningos, ramios.

Sofija Plechavičienė — gamtos tapytoja, mėgsta ryškų piešinį, šviesų šiltą koloritą, ramią nuotaiką. Išstatyti buvo du darbai.

(atkelta iš 11 psl.)

Česlovas Janušas — Dubysos pakrantė. Paveikslas buvo išstatytas penktoje dailės parodoje.

A. Elskus kalbėjo apie vitražus

Vaižganto Kultūros Klubo popietė kovo 10 buvo paskirta vitražui ir dailininkui Albinui Elskui ir jo vitražiniam darbam.

Atidarydamas popietę, P. Jurskus pažymėjo svarbiausius jo mokslo metus, mokyklas. A. Elskus meno studijas pradėjo Kaune, paskui Vokietijoje Darmstadte dvejus metus studijavo architektūrą, vėliau lankė Freiburgo pritaikomosios Dailės Institutą, kurį buvo suorganizavę lietuviai ir kuriam vadovavo dail. V. K. Jonynas.

Vitražų specialistu pasidarė atvykęs į Ameriką. Vitražų studijų reikalais 1952-53 lankėsi Paryžiuje. Maždaug tuo pačiu metu jis atsikėlė gyventi į New Yorką ir pradėjo dirbti Durhan Studios Inc. Čia išlaikė visus specialybės egzaminus, vėliau, savininkam išmirus, su dviem dailininkais nupirko ir pačią studiją ir yra tos studijos dailininkas vitražistas, sukūręs daugybę vitražinių darbų ir papuošęs apie 100 Amerikos bažnyčių.

Yra išleista knyga — Pasauliniai vitražistai — "Stained Glass and Architectural Art" by Robert Sowers. Toje knygoje yra atrinkta šimtas geriausių šių dienų pasaulio vitražų meisterių. Jų tarpe yra ir Albinas Elskus.

Ją su meile išklaušė. Tai liudija, kad jie kūrėjo buvo pilnai užangažuoti. Prie to prisidėjo ir prelegento paaiškinimų stilius: linksmas, spalvingas, su nemaža giedro humoro doze. Kad V. K. Jonynas yra iškilus menininkas, visi žinojo; bet, kad jis būtų toks spalvingas pasakotojas, tur būt, nežinojo.

Po paskaitos ateitininkų pirmininkas dr. Juzaitis tarė šiltą padėkos žodį, o dalyviai plojimai nuoširdžiai pritarė.

Po to buvo vaišės ir pasidalinimas įspūdžiais.

Įspūdžių buvo daug ir įvairių, bet jie visi susibėgo į vieną vagą: tai stipri meninė jėga, su plačiais horizontais, labai šakotai atsiskleidusi, pasiekusi tobulo technikoje ir likusi ištikima lietuviškai dvasiai, kuri ypatingai stipriai atsispindi religinio turinio kūriniuose.

Ir tenka stebėtis: ką gali padaryti žmogaus rankos, paklusiosios dvasios, talento ir proto valia.

Nors žinau, kad dailininkas labai stipriai yra suveržtas laiko prasme, bet vis dėlto manau, kad ras galimybę pakartoti ir kitose lietuvių kolonijose, ypač kai jis savo kalbą užakcentavo, kad lietuviui niekada nepasakąs "ne".

Čia atsiranda mano noras pareikšti keletą sugestijų. Pirmiausia reiktų sumažinti skaidrių skaidrų, atrenkant pačias charakteringiausias kūrybas.

Plačiau apibūdinti kiekvieną, nusakant, kas tame kūryny yra būdingiausias.

Skaidres surūšiuoti: grafika, skulptūra, vitražai ir t.t. Skirti bent pusvalandį laiko klausimam. Toks prelegento ir klausytojo dialogas sujungtų paskaitos turinį ir klausytojui padėtų pilniau suprasti kūrybos visumą.

Philadelphiajios lietuvių visuomenės nuoširdžiai dėkinga V.K. Jonynui už šią gražiąją dovaną — meninę popietę.

Šia proga norisi pastebėti, kad ta diena, kai jis skaitė mum paskaitą, buvo jo gimtadienis. Šis iškilusis dzūkas yra gimęs kovo 10. Tik gaila, kad niekam nešvystelėjo mintis jį pasveikinti ir sugiedoti ilgiausių metų.

Mielas ir šiltas žodis priklausė ateitininkam ir jį pirmininkui dr. Juzaičiui. Mūsų kolonijai labai grūsta kultūrinių popiečių — vakaronių. Jie tą spragą užpildė, bet norėtųsi paprašyti, kad nepasitenkintų tuo vienu žingsniu, o užsiangažuotų ir ateity tokiem darbam.

Lygiai krypta akys ir į kitas kultūrinės organizacijas, kurios šia kryptimi galėtų aktyviau pasirodyti.

Į šią meninę popietę susirinko gražus būrys dalyvių — apie 150 žmonių.

Ad. G.

Kalba pats dailininkas

Pakviestas dail. Albinas Elskus pirma papasakojo bendrai, kas tai yra vitražas, kokios jo rūšys. Suminėjo tris pagrindines technikas: tradicinę, kur stiklai ploni ir įdedami į švino rėmus; skaldyto stiklo, kur stiklai stori ir įdedami į cementą, ir trečią techniką, kur ploni stiklai klijuojami prie bespalvio stiklo. Kalbėjo, kaip gaminami stiklai, kaip jie pučiami, piaustomi ir t.t. Supažindino su prancūzų, vokiečių, anglų ir amerikiečių stiklais.

Kalbėjo kaip stiklai dažomi ir parodė čia pat dažytus pavyzdžius, kaip gaunamos spalvos, kaip stiklai surenkami į vieną langą, kaip sujungiami rėmais ir t.t.

Sustojo ir ties atskirais didesniais savo užsakymais, kaip jis priėjo vienokio ar kitokio sprendimo. Čia pademonstravo savo eskizus.

Eskizų ir piešinių buvo išdėta ant stalų ir paremta į sieną, net ir pakabinta buvo. Tai buvo ištisa vitražinių piešinių paroda. Iš ten paėmęs vieną suprojektuotą piešinį, jis pasakojo, kaip buvo parinktos temos, kaip suformuotas jų vaizdavimas ir t.t. Vieni užsakytojai duoda daugiau laisvės, kitur nusako, kaip tas turi būti padaryta. Kartais gauni ir seną vitražą ir jį turi priderinti, sujungti su naujais vitražais. Čia parodė piešinius, kaip jis tokias problemas sprendė, spalviniai sujungė su kitais vitražais.

Vaizdai ekrane

Tiksliai ir konkrečiai paaiškinęs, uždegė prožektoriaus lempą ir parodė skaidres ekrane. Pirmoji serija buvo apie vitražą. Kaip atrodo senieji prancūzų, vokiečių, anglų vitražai. Buvo parodyti atskiri langai, detalės, paaiškinta, kas juose vaizduojama, kodėl taip vaizduojama.

Toliau buvo serija vaizdų iš stiklo gamybos, kaip stiklas pučiamas, piaustomas, vėl kaitinamas ir t.t.

Po bendrųjų vaizdų rodė savo vitražinių darbų skaidres. Čia buvo nepaprastai dideli vitražai — dešimtimis pėdų pločio ir aukščio. Vitražus kurdamas, prisidėdamas prie architektūros, architektūros ritmą įjungia į patį vitražą. Darė visokiųjų vitražų, senose istorinėse bažnyčiose, kur reikėjo derintis prie esančių kitų vitražų, prie stiliaus, ir daugybę modernių. Šiaip dominuoja modernūs vitražas, kur įvedama gana daug abstraktinių motyvų, spalvų žaidimų, kad aplinkinė architektūra gautų daugiau spalvotos šviesos, kad žmonėms sukurtų vienokią ar kitokią nuotaiką.

A. Elskus turi gražų elegantišką piešinį, jo figūros išpieštos labai elegantiškai, ramiai, su kažkokia draugyste. Malonu į jas pažūrėti, pasidžiaugti. Jos nėra nuvestos į sentimentalumą, nėra išvestos į kokį suardytą nerimtą modernizmą. Jos išlaikytos, priderintos prie visos aplinkos. Toji aplinka atrodo lyg kokie didžiuliai besikeičiančių spalvų plotai. Jie eina įvairiom formom, lūžta, kol staiga pasitraukia į šalį ir užleidžia vietą figūrom.

Aiškindamas savo piešinius, dažnai naudojo Sv. Rašto citatas, Vatikano II susirinkimo potvarkius, liturginius aiškinimus. Tai rodo, kaip jis puikiai pasirėngęs interpretuoti religines temas, surasti tų temų įdomius ir modernius sprendimus vitražų.

Už gražią ir įdomią paskaitą, kuri užtruko arti dviejų valandų, padėkojo Jonas Rūtenis, kaip tik išryškindamas dailininko citatas iš Sv. Rašto, jo religinę interpretaciją.

Paskui buvo kavutė, kuri užsitęsė apie valandą. Kavutę parengė Marija Žukauskienė. Jai vietoje talkino keleta draugų. Ačiū jom už dėmesį ir nuoširdų bendradarbiavimą.

Popietė buvo lyg kokia mokyklos klasė, kur buvo iš esmės supažindinta su vitražu ir su vienu dailininku. (p.j.)

Hartford, Conn.

Moterų klubo veikla

Liet. Moterų Klubų Federacijos Hartfordo Klubas šiuos metus pradėjo savo metiniu susirinkimu Birutės Zabulienės bute. Dienotvarkės svarbiuoju punktu buvo naujosios valdybos rinkimai, nes K. Marijošienė, pirmininke išbuvusi trejus metus, nuo pareigų atsisakė. Taip pat iš vicepirmininkės ir sekretorės pareigų pasitraukė E. Simonaitienė. Kitom valdybos narėm pasiliekan, teko valdybą tik papildyti.

Po ilgų derybų valdyba buvo sudaryta. Valdyba pareigom pasiskirstė taip: pirmininkė S. Čiurlienė, vicepirmininkė E. Liaukienė, sekretorė G. Šliogienė, įždininkė A. Vitkuvienė, ypatingiems reikalams B. Zabulienė ir J. Dapkienė.

K. Marijošienė atsisveikindama dėkojo buvusiai valdybai ir visom narėm už nuoširdų darbą, už rėmimą kilusių sumanymų. Todėl ir turėjom puošnius Velykų stalus su šimtais margučių, su Vilniaus verbom, meniškais pyragaičiais ir kitais velykiniais valgiais. O kiek valandų sudėta į trapius šiaudo ornamentus, kurie kaip auksu nužėrė septynių pėdų eglutę. Šiemet eglutė buvo garbingose muziejaus Wadsworth Atheneum patalpose. Gražiai ją apibūdino "The Hartford Courant" korespondentė, pavadindama "The Amber glow of Lithua-

nian Christmas tree". Aprašymui buvo skirtas visas puslapis su didele eglutės nuotrauka.

Maloniai glosto lietuvišką savigarbą, kai matai svetimuose laikraščiuose nuotraukas ir gražius aprašymus. Džiaugiamės tuo, bet visos gerai žinome ir tą erškėčiuotą kelią į garbę — ilgos darbo valandos ir, svarbiausia, kiekvienos narės pažado ištesėjimas. Čia mes buvome stiprios. Būkime ir toliau tokios.

Šiame susirinkime nutarta šiemet Velykų stalo nerengti, nes pabrango maistas. Nutarta Vėbų sekmadienį surengti koncertą ir po jo svečius pavaišinti velykiniais pyragais. Koncertui iš Bostono pakviesta šolistė Daiva Mongirdaitė ir pianistas Saulius Cibas.

Iš savo kuklių pajamų klubas parėmė lietuvišką šeštadieninę mokyklą Kalėdų eglutės proga ir įteikė 260 dol. čekį. Ateityje narės pasiryžo pasidaruoti ir remti Vasario 16 gimnaziją Vokietijoje, taip pat per Balfą šelpiti kenčiančius lietuvius.

Baigiant susirinkimą, visos narės pasidžiaugė jaunųjų narių veikla, ypač B. Zalubienės, kuri šiemet išsirūpino East Hartford tautodailės parodėlę Kalėdų metu. Jos pastangom buvo gautas ir Wadsworth Atheneum muziejus mūsų didžiai eglutei. Daug gelbsti ir inspiracijos suteikia ir kitos mūsų jaunosios narės: D. Dzikičienė, K. Raškevičienė, D. Grajauskienė. Laukiame daugiau jaunųjų.

K.M.

NORWOOD, MASS.

Lietuvos nepriklausomybės 56 metų atkūrimo sukaktis paminėta vasario 17. Šv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčioje 10 val. r. klebonas kun. Albertas Abračinskas lietuviškai aukėjo mišias už kenčiančią Lietuvą ir pasakė tai dienai pritaikytą gražų pamokslą.

Choristės, vadovaujamos Ju-

lės Vilkišutės, gražiai giedojo lietuviškas giesmes.

Klebonui leidus, bažnyčioje buvo daroma rinkliava Lietuvos laisvinimo reikalams. Aukų bažnyčioje surinkta 270 dol.

Nuoširdi padėka priklauso klebonui kun. Albertui Abračinskui už mišių auką, pasakytą pamokslą ir leidimą bažnyčioje rinkti aukas. Taip pat padėka choristėm ir vedėjai Julei Vilkišutei už gražų giedojimą.

Padėka ir bažnyčios kolekto-riam už aukų rinkimą. Padėka visiem aukotojam už aukas.

Visos surinktos aukos pasiųstos Amerikos Lietuvių Tarybai. Žvalgas

Ginkim kalbą, žemę, jos būdą!
Stokim į darbą kaip mišiniai!
Laimina Dievas sėjamą grūdą,
Laimina vaisių: gema šimtai.

Maironis

Auksinės jubiliatės su generaline viršininke Nukryžiuotojo Jėzaus Seserų vienuolijoj. Iš k.: Sesuo M. Paula, Sesuo M. Dolorosa, Sesuo M. Amadeus — generalinė viršininke, Sesuo Alfonsa Marija ir Sesuo Marija Gabrielė. Šios keturios ir kitos dvi kitoj nuotraukoj buvo pirmosios seserys vienuolijoj. Visos tebegyvena ir yra veiklios, išskyrus Seserį Mariją, kuri gyvena Šv. Juozapo prieglaudoj Brocktone. Nuotr. Tom Tully

Auksinio Jubiliejaus BIČIULIŲ PIETŪS

NUKRYŽIUOTOJO JĖZAUS SESELIŲ DARBŲ NAUDAI

1974 M. KOVO 24 D.

4:00 val. susipažinimas
5:00 val. pietūs
motiniškame name, Brockton, Mass.

Mieli Bičiuliai,

Auksinė amžiaus sukaktis kiekvieno viltingai laukiama ir su džiaugsmu sutinkama. Šiais metais tokios džiugios ir reikšmingos sukakties sulaukusios Nukryžiuotojo Jėzaus Seserys rūpinasi deramai ją atšvęsti ir savo džiaugsmu pasidalyti su neužmirštamais savo rėmėjais.

Penkiasdešimt metų Seserys aukojosi ir tyliai dirbo mūsų tarpe, mokė mūsų vaikus, slaugė senelius ir paliegėlius, lankė ir globojo sergančius, vargšus ir vienišus, užmiršdamos save, kad kitus aprūpintų ir paguostų.

Seserim pagerbti ir jom padėkoti, ko jos tikrai yra nusipelnusios, o taip pat paremti jų kilnų darbą, susikūrė suakčiai paminėti komitetas; jis maloniai kviečia ir Jus dalyvauti šioje retoje šventėje, kuri bus prisiminta auksinio jubiliejaus ketvirtuose pietuose.

Komitetui smagu pranešti, kad šiuose pietuose, kaip anksčiau sėkmingai praėjusiuose, vėl bus malonu jaukioje nuotaikoje drauge pabendrauti, gerai paruoštais užkandžiais pasiskonėti ir pasidžiaugti žavia pobūvio programa.

Šimto dolerių pietūs, iš tikrųjų, nėra kasdieniški, kaip ir jų svečiai. Mes esame tikri, kad niekas nesijaus apsiavylėteikdamasis juose dalyvauti. Komitetas dėl to tikisi malonaus Jūsų dėmesio šiam nepaprastam įvykiui ir Jūsų dalyvavimo auksinio jubiliejaus pietuose.

Vildamiesi Jūsų dalyvavimo, maloniai prašome pranešti savo sutikimą kiek galima anksčiau; tai žymiai palengvins mum tinkamai pasiruošti.

Su nuoširdžia pagarba,
RENGIMO KOMITETAS.

Pietų programoje dainuos Mr. & Mrs. Norman Curtis.

BIČIULIŲ PIETŪS

OUR LADY OF SORROWS CONVENT

261 THATCHER STREET, BROCKTON, MASS. 02402
MALONIAI PRANEŠU, KAD DALYVAUSIU \$100 PIETUOSE

Prašau atsiųsti man bilietų. Rasite įdėtą mano \$ čekį.

Jei norite, galite pridažėti atsiųsti pinigų pagal Jūsų išgales dalimis. Pažymėkite žemiau:

Tuo tarpu siunčiu savo auką pietums. Čia rasite \$ Prašau siųsti bilietų.

PAVARDĖ

ADRESAS

Čekį rašykite:
Our Lady of Sorrows Convent
Savo auką galite atskaityti iš mokesčių (taksų).

Auksinės jubiliatės Nukryžiuotojo Jėzaus Seserų vienuolijoj. Iš k.: Sesuo Marija Gertruda, Sesuo Marija. Nuotr. Bauman

Tėvas Alfonsas Marija Urbonavičius, pasionistas, Nukryžiuotojo Jėzaus Seserų vienuolijos steigėjas.

— Kęstutis K. Miklas, UBA-BATUNo vykdomasis pirmininkas, ir Regina-Rūta Žymantaitė, Pabaltijo Moterų Tarybos pirmininkė, buvo priimti audiencijon Costa Rica ambasadoje prie Jungtinių Tautų ir pusantros valandos kalbėjosi su ministere, atstove prie JT, Sra. Emilia de Barish. Ministrė Sra. de Barish yra labai gerai susipažinusi su esama padėtimi Lietuvoj, Latvijoje ir Estijoje bei ne kartą yra kėlus Pabaltijo kraštų klausimą Jungtinių Tautų forume. Vizito metu jai buvo įteiktas BATUNo memorandumas žmogaus teisių pažeidimo klausimu Pabaltijo kraštuose. Prie memorandumo, šalia įvairios kitos medžiagos, buvo pridėtas ir "The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania" leidinys, kurio 200 egz. be jokio užmokesčio BATUNui paskyrė JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdyba.

— Olandijos, Panamos ir Vatikano atstovybės prie Jungtinių Tautų, gavusios BATUNo memorandumus ir medžiagą religijos diskriminacijos reikalu Pabaltijo kraštuose, ypač susidomėjo Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika ir raštu paprašė papildomų egzempliorių savo vyriausybėm. UBA-BATUNas prašomą skaičių tučtuojau nusiuntė.

— Daug Eltos žinių apie Bažnyčios persekiojimus okupuotoj Lietuvoj idėjo Anglijoj leidžiamas trimėnesinis žurnalas "Religion in Lands" 1973 gruodžio mėn. 1973 savo 4-me numeryje žurnalas "News Digest International", leidžiamas Sydnejuje, Australijoje, idėjo keturis dokumentus, paimtus iš Eltos, apie Bažnyčios persekiojimus okupuotoj Lietuvoj. "RCDA — Religion in Communist dominated Areas" žurnalas 1973 m. 7, 8 ir 9 nr-se idėjo eilę dokumentų apie tikybos ir sąžinės laisvių paneigimą sovietų okupuotoje Lietuvoje ir tikinčiųjų protestus bei rezistenciją. (E)

— JAV senatorius Robert Taft atsiuntė Altos pirm. dr. K. Bobeliui laišką, kuriuo pažymi, kad jis supranta tas tragiškas aplinkybes, kuriomis lietuvių tautai buvo atimta laisvė, ir turi viltes sulaukti dienos, kai lietuvių tėvynei nepriklausomybė bus atstatyta. "Aš visada esu pasirošęs imtis bet kokios akcijos, kuri būtų veiksminga atstatyti Lietuvos laisvę," — rašo senatorius.

— Amerikos Lietuvių Tarybos vicepirmininkas dr. Kazys Šidlauskas vasario 26 sulaukė 60 m. amžiaus. Gimęs 1914 m. Cutkaimy, Vilkaviškio apskr., Kopenhagoje baigęs aukšt. prekybos mokyklą, Kaune ir Vokietijoje teisės studijas, kūrė gilino Miuncheno universitete, 1947 gaudamas daktaro laipsnį. 1952 Harvardo universitete, teisių fakultete, gavo teisių magistro laipsnį. Yra dirbęs Lietūky ir Ligne. Nuo 1955 advokatas Chicagoje. Dabar Cook apskr. prokuroro padėjėjas. Veiklus visuomeninėje ir politinėje srityje. Yra buvęs krikščionių demokratų centro komiteto pirmininkas, Vliko narys. Teisės ir politikos klausimais rašė Drauge, Tėvynės Sarge, Teisininkų Žiniose ir kitur.

— Kun. dr. A. Paškus, Ottawos universiteto profesorius, kovo 24 skaitys paskaitą apie Teilhard de Chardin Toronte, Prisikėlimo parapijos Katalikų vyrų draugijos susirinkime.

— Marija Saulaitytė, mokytoja Oakville, Conn., šiais mokslo metais Denbury kolegijoj studijuoja anglų kalbą ir literatūrą magistro laipsniui gauti. Ruošiasi ateinančią vasarą vykti į Europą ir kitais mokslo metais Vasario 16 gimnazijoj dėstyti lietuvių ir anglų kalbas. M. Saulaitytė 1972-1973 mokslo metais jau dėstė toj gimnazijoj.

VETERINARINĖ MEDICINA NEPRIKLAUSOMOJE LIETUVOJE

Dr. Stasio Jankausko atsiminimų knyga

DR. ALF. STANKAITIS

Mes dažnai pasidžiaugiam savo tautos garbinga praeitim, sena valstybingumo tradicija, o kartu apgailim, kad mažai turim užfiksuotų žinių, objektyviai bylojančių apie mūsų praeitį. Mes ieškom praeitį liečiančios medžiagos kitų šalių archyvuose, naudojames kitų šalių istorikų dokumentais, kurie dažnu atveju pasirodo esą ne visai objektyvūs mūsų atžvilgiu. Mes retai pagalvojame, kad ši diena jau rytoj bus praeitį ir įvykiais nužymėta nesulaikomai skris į amžių tolį. Tie įvykiai vieni yra siauresnės reikšmės, asmeninio pobūdžio, o kiti — platesni, visuomeninio, tautinio, ilgesnį laiką tarpą apima reiškiniai. Bėgas laikas retina liudininkų eiles, o taip pat nusineša, kas buvo neužrašyta ar kitokiu būdu neatžymėta.

Todėl buvo džiugu sutikti praėjusią vasarą iš spaudos išėjusią dr. Stasio Jankausko knygą — Veterinarinė medicina nepriklausomoje Lietuvoje. Tai atsiminimai, išleisti Lietuvių Veterinarijos Gydytojų Draugijos Tremtyje.

Dr. St. Jankauskas ilgą laiką buvo Lietuvos žemės ūkio ministerijos veterinarijos departamento direktorium. Jis buvo vienas iš pagrindinių Kauno veterinarijos akademijos organizatorių, kurį laiką jos rektorius ir profesorius. Lietuvos vyriausybė jį apdovanojo Gedimino IV laipsnio žymeiniu už pavyzdinę Lietuvos veterinarijos įstatymų ir taisyklių tvarkymą, taip pat Vytauto Didžiojo III laipsnio žymeiniu už sėkmingas pastangas kuriant veterinarijos akademiją. Šis organizaciniais ir admi-

nistraciniais gabumais pasižymėjęs, nenuilstamai pažangos siekęs žmogus yra labiausiai kvalifikuotas šiai knygai parašyti.

„Tikrindamas turimą medžiagą ir rinkdamas naują“, autorius plačiai susirašinėjo su savo laiko bendradarbiais, išsiųsdamas net iki 600 laišku. Todėl aprašytų faktų tikrumu netenka abejoti.

Autorius pasisako, kad šios knygos tikslas yra „užfiksuoti įvykius ir faktus, kurių liudininku man asmeniškai teko būti, daugeliu atvejų pačiam juose betarpiškai dalyvaujant. Tų faktų dalis niekur anksčiau dar nebuvo užrašyta ir po manęs galėtų nueiti užmarštin“ (25 psl.). Jis taip pat nori skaitytoją plačiau supažindinti su veterinarijos gydytojų profesija ir jų atliktais darbais nepriklausomoje Lietuvoje.

Knygoj aprašomi faktai tarp 1918 ir 1964 metų, vertinant juos pagal ano laiko sąlygas. Jie aprašomi, kaip autorius sako, suglausta ir visiems suprantama forma, neapsunkinant skaitytojų ilgais statistiniais duomenimis ir specialių veterinarijos klausimų gvildinimu. Pajavrinimui nevengta tokių epizodų, kurie gali būti įdomūs kiekvienam skaitytojui. Todėl knyga nėra skirta vien veterinarijos srities ar glaudžiau su ja susijusiems darbuotojams; ji yra įdomi ir kitiems lietuviškos knygos mėgėjams bei nepriklausomos Lietuvos žemės ūkio pažangos suinteresuotiems asmenims.

Okupacijos nualintas, nepriklausomybės metu mūsų žemės ūkis buvo greitai perorganizuojamas. Grūdų ūkis nebuvo labai pelningas, o atsivėrusios užsienio rinkos gyvuliam ir gyvu-

linės kilmės maisto produktams skatino gyvulininkystės vystymą kryptį. Todėl pagal esamas krašto sąlygas tinkamai suorganizuota ir nuolatos tobulinama veterinarinė medicina didelė dalimi prisidėjo prie krašto gyvulininkystės ūkio puoselėjimo bei greitai šioje srityje apčiuopiamos pažangos išvystymo.

Autorius tvirtina, kad „gerai sutvarkyta ir aukšto lygio veterinarinė priežiūra apsaugo gyvulių ūkį nuo įvairių ligų ir didelių nuostolių. Todėl ji yra gyvulininkystės vystymosi pagrindinė sąlyga. Ji taip pat tarnauja ir žmonių sveikatos apsaugai, nes visa eilė apkrečiamų gyvulių ligų pavojingos ir žmonėms, kurie jomis apsikrėtę sunkiai serga ar net miršta“ (22 psl.).

Lygiai svarbi sritis yra ir gyvulinės kilmės maisto produktų veterinarinė priežiūra bei tyrimas. „Atlikdami tą tyrimą, vet. gydytojai tiesioginiai tarnauja žmonių sveikatai, nes tie gaminiai sudaro jai pavojų, kai yra paruošti iš nesveikų gyvulių arba sugedę, ar suteršti įvairiais nešvarumais, kenksmingomis ir net nuodingomis medžiagomis. Per tuos gaminius žmonės gali apsikrėsti įvairiomis gyvulių ligomis, kaip tuberkulioze, brucelozė, juodlige, pasiutimu ir visa eile bakterinių toksinų“ (119 psl.).

Per mėšą galima apsikrėsti ir parazitinės kilmės ligomis. „Valgydami trichinuoatą mėšą, žmonės gali sunkiai apsigirti ir net mirti, o suvalgę viriuotą mėšą, gali gauti kaspinuotį, kuris, išsivystęs žarnose ir parazitinių kaspinų, žmogų kankina ir nusilpnina“ (23 psl.).

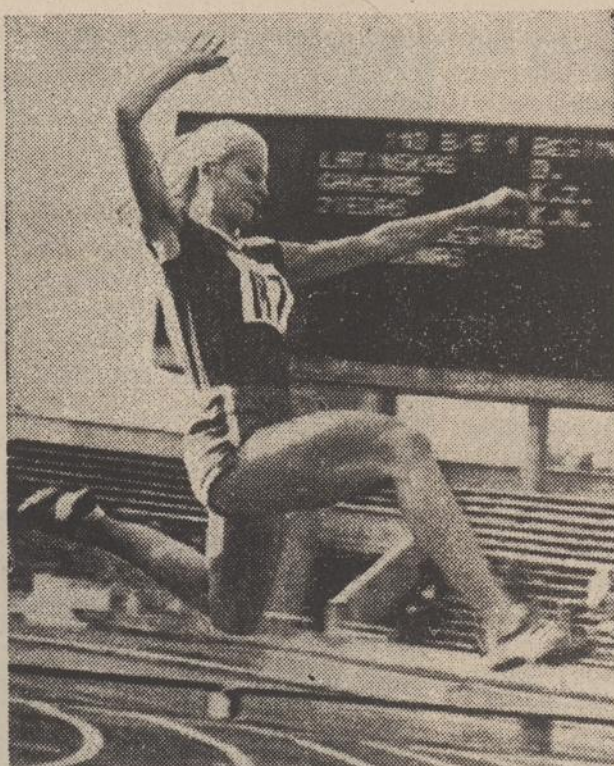
Gyvulininkystės pažangą nepriklausomoje Lietuvoje autorius tiksliai nusako duodamas ištrauką iš žemės ūkio ministerio Aleksandro rašto, kur sakoma, kad „pirmaisiais nepriklausomybės metais Lietuvos kaulienos ir pieno gaminių eksportą sudarė tik tie lašiniai, kumpiai ir sūriai, kuriuos mūsų studentai pasiimdavo vykdamis studijoms į vakarų Europos universitetus, o 1938 metais jau eksportuota 17,4 milijonų kg sviesto, 153,120 gyvūnų kauliukų, 11,5 milijonų kg bekono ir 4,4 milijonų kilogramų šviežios mėsos“ (17 psl.).

Aišku, kad tokios aukštos pažangos gyvulininkystės ūky buvo pasiekta ne vien apsaugant gyvulius nuo ligų, bet ir pakeliant jų produktyvumą, paremkant ir išbulkinant veisles, išvystant produktingumo kontroles, šviečiant ūkininkus gyvulių higienos srityje. Šiam gyvulių ūkio kėlimo darbui sumaniai vadovavo žemės ūkio departamento ir žemės ūkio rūmų tarnyboje dirbą agronomai. Veterinarijos gydytojai kviečiami mielai su jais bendradarbiau gyvulininkystės klausimus liečiančiuose darbo baruose, skaitydami paskaitas ar rašydami straipsnius ūkininkams skirtą spaudą.

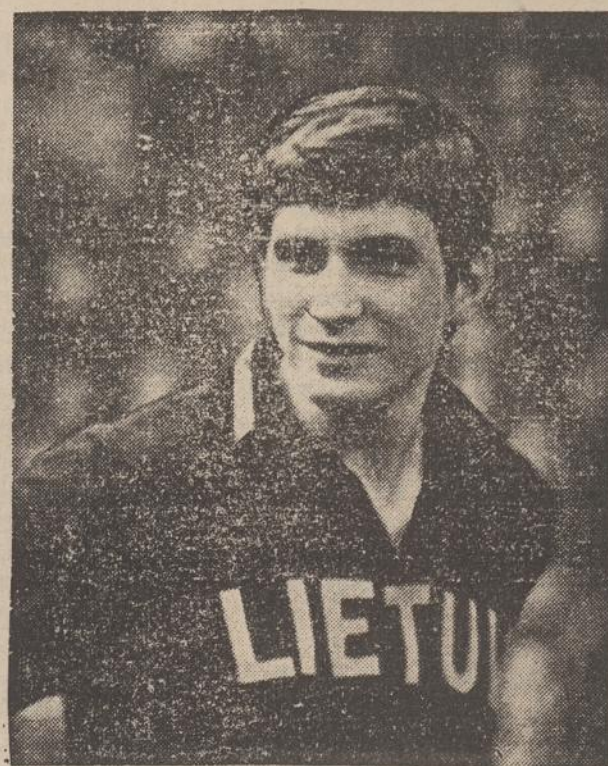
Knyga papuošta 25 iliustracijomis, padalyta į skyrius. Pradžioje duodama trumpa apžvalga anglų kalba, autoriaus biografija, rašoma apie Lietuvos veterinarijos tarnybą ir kita. Plačiau aprašoma Kauno veterinarijos akademijos steigimas ir jos darbai; tai lyg ir apvaidinuoja atsidavusių darbuotojų pastangas įsteigiant savam krašte tarptautinio lygio aukštąją veterinarijos mokyklą.

Knygai savotiškai tipiška, kad, aprašant kurios nors srities darbus, įtraukta ir darbuotojų vardai bei svarbesni jų biografiniai bruožai, o ta savotiška pynė teikia įdomumo ir duoda daugiau prasmės dokumentiniam faktam.

Iš kelių čia pateikiamų ištraukų matyti, kad knyga yra vertingas, visuomeninės reikšmės dokumentinis įnašas į mūsų kultūros lobyną, duodąs gausiai žinių apie veterinarijos medicinos vaidmenį ekonominio žemės ūkio vystymosi eigoj. O dr. Stasys Jankauskas, būdamas jau poilsio amžiuje, tikrai atidavė savo didelę visuomeninę duklę, užfiksuodamas atsiminimus ir faktus iš ano meto darbo laukų.

Du pasaulinės klasės lietuviai lengvatlečiai: šuolininkė į tolį Margarita Treinytė ir šuolininkas į aukštį Kęstutis Šapka.

LIETUVOS SPORTO MOZAIKA

Šuolininkas į aukštį Kęstutis Šapka yra atgavęs savo formą ir turi vilčių apginti meisterio vardą 1974 Europos lengvosios atletikos pirmenybėse Romoje. Sausio pradžioje Vilniuje būsiamasis inžinierius antru šuoliu įveikė 2,23 m (1974 antroji vieta pasaulyje). Po to Leningrade Šapka peršoko 2,21, Kaune 2,23, vasario mėnesį buvo atkridęs į Toronto, Kanadoj ir ten, prie 16,000 žiūrovų, laimėjo pirmą vietą, peršokęs 2,18.

Geriausi Lietuvos tenisininkai 1973: vyrų gr. 1. V. Mažeika (Vilnius), 2. G. Remeikis (Vilnius), 3. R. Lintartas (Kaunas); moterų gr. 1. A. Kalvelytė (Vilnius), 2. A. Vaitkienė (Vilnius), 3. E. Pugačiauskienė (Vilnius); vaikų gr. 1. G. Remeikis (Vilnius), merginų gr. 1. J. Žemaitytė (Vilnius).

Kauno marios — tikra poilsio Meka — taip rašo Vilniaus Sportas. Vasarą kauniečiai čia traukia kepinis saulėje, gaivintis vandenyje. Kitas mėgstama pasijusti, paskrajoti burlaiviu. O žiemą? Ir žiemą marios dosnios teikiama malonumais. Didžiuliai plotai — ištisos čiūžyklos. Vieni žaidžia ledo ritulį, kiti skrieja burinėmis ledo rogėmis.

Ar Margarita Treinytė taps SS rekordininke? 1973 Margarita nušoko 6,62, o pasaulio studentų pirmenybėse Maskvoje, su 6,56, ji buvo antroji. Be to, 100 m ji yra prabėgusi per 11,5 (1973 geriausia pasekmė Lietuvoje). 1973 jai pavyko pakeisti įsibėgėjimo braižą, bet antroji įsibėgėjimo pusė turėtų būti aktyvesnė — Margarita dažnai pasyviai atsispiria. Specialistai teigia, kad 1974 Treinytė galėtų pagerinti SS rekordą 6,73, kuris yra užsilikęs nuo 1966.

SS vyrų krepšinio aukščiausios lygos pirmenybėse (10 komandų) Kauno Žalgiris, 1973 užėmęs trečią vietą, šiame sezone po 16 rungtynių turi 5 pergales (8 vieta). Penktoji pergalė pasiekta prieš Tartu Kalevą (3 vieta lentelėje) 105-84. Žalgiriui daugiausia taškų sumetė Linkevičius — 27, o Paulauskas pridėjo 20.

SS vyrų krepšinio A klasės pirmenybėse (13 penketukų) Vilniaus Statyba su Rygos VEF dalinasi 1-2 vietas (po 16 pergalę iš 22 rungtynių).

SS moterų krepšinio aukščiausios lygos pirmenybėse (12 komandų) Vilniaus Kibirkštis laikosi 6 vietą (8 pergalės iš 16 rungtynių).

Šeimos aistra — slidės. Nuo brolio Kazio Milašiaus neatsilieka dvi seserys: Irena ir Alyta Milašiūtės. Kazys, SS karių meisteris, 1973 SS pirmenybėse 50 km nuotoliu baigė ketvirtuoju, o seserys SS jaunių meisterės. Irena, kol dar mokėsi Dūkšte, beveik visas popietes praleisdavo ant slidžių. Klasės draugai iš

(Knyga šiuo metu gaunama ir pas autorių, rašant šiuo adresu: 2335 Robinwood Ave., Toledo, Ohio 43620. Kaina 6 dol.)

jos juokdavosi, atseit, sportuok nespirtavusi, vis tiek toliau Ignalinos rajono neišgarsėsi... Dabar Irena norėtų susitikti klases draugus ir pasakyti: "O vis tik aš savo pasiekiau..."

Geriausi Lietuvos stalo tenisininkai 1973: vyrų gr. 1. M. Duškesas (Kaunas), 2. B. Jurkaitis (Vilnius), 3. R. Miknevičius (Klaipėda); moterų gr. 1. A. Giedraitytė (Kaunas), 2. R. Garauskienė (Kaunas), 3. D. Semaskaitė (Vilnius); vaikų gr. 1. M. Krejeris (Vilnius); merginų gr. 1. A. Sabulytė (Kaunas).

Eugenijus Skapas vasario pradžioje per 5 miestų lengvosios at-

letikos varžbas Šiauliuose, rutulį nustūmė 19,43 m (geriausia 1974 pasekmė SS). Ten pat Rimantas Plungė, dalyvavęs be konkurencijos, nustūmė 19,03.

Vilnietis Arvydas Juozaitis tarptautinėse plaukymo varžbose Paryžiuje 100 m. krūtine praplaukė per 1.06,4 (naujas Lietuvos rekordas). Senas rekordas buvo jo paties — 1.06,9.

SS moterų rankinio aukščiausios lygos pirmenybėse (10 komandų) Kauno Žalgiris po pirmojo rato žaidimų užėmė trečią vietą.

K. Čk.

UBA BATUNO vasaros stipendija Jungtinėse Tautose

Visokiomis progomis dažnai kalbama ir skelbiama, kad mūsų krašto laisvės kovos tęsimas pereis į mūsų jaunimo rankas. Tačiau iki šiol niekas nėra daroma planingai paruošti tą gausų jaunimą visuomeninei, o ypač politinei veiklai ateity.

UBA-BATUNas, matydamas šią spragą, ryžtasi bent dalimi ją užpildyti, skelbdamas 10 savaičių stipendiją pabaltiečių jaunimui susipažinti su politine veikla Jungtinėse Tautose šią vasarą nuo birželio 15 iki rugsėjo 1.

Numatyta ši studijų programa:

1) Susipažinti su Jungtinių Tautų organizacine struktūra, sekti JT veiklos eigą, dalyvauti JT spaudos konferencijose ir stebėti JT specialiųjų komitetų posėdžius, kuriuose svarstomi žmogaus teisių pažeidimo ar kolonizacijos klausimai;

2) Susipažinti su memorandumų Jungtinėse Tautose paruošimu pagal jų procedūrinius reikalavimus, lankytis kartu su patyrusiais BATUNO atstovais JT atstovybėse ir įteikti jom medžiagą apie dabartinę padėtį Pabaltijo kraštuose;

3) Lankyti ir daryti oficialius pasikalbėjimus su mūsų bei užsienio diplomatiniais atstovais, spaudos korespondentais ir vadovaujančiais asmenimis pabaltiečių visuomenėje;

4) Padėti vietos organizacijoms su informacija amerikiečių visuomenei, jom ruošiant platesnio masto viešus parengimus;

5) Sekti užsienio spaudą ir paruošti laiškus tų laikraščių redaktoriams Pabaltijo kraštuose;

6) Paruošti trumpą studiją apie Jungtines Tautas, tinkamą pabaltiečių spaudai ir visuomenei. (Tokia studija galėtų būti panaudota universiteto darbe, nes daugelis jų duoda pilną kreditą už tokį vasaros projektą).

Jaunuoliai ir jaunuolės nuo 18 iki 25 metų amžiaus ir studijavę nemažiau vienus metus uni-

versitete, kurie būtų mės suinteresuoti šia vasaros stipendija, tučtuojau kreipkitės į BATUNą dėl papildomų informacijų ir formų šiai stipendijai gauti šiuo adresu: UNITED BALTIC APPEAL, INC., 2789 Schurz Ave., Bronx, N. Y. 10465.

Stipendijos dydis:

- Pilnas pragyvenimas (kambarys ir maistas) New Yorke,
- \$50.00 į savaitę atlyginimas,
- Iki \$200.00 vienkartinė kelionės išlaidoms padengti į New Yorką ir atgal.

Visi prašymai ir užpildytos formos šiai stipendijai gauti turi pasiekti BATUNO įstaigą ne vėliau šių metų balandžio 1.

UBA-BATUNo vasaros stipendijos komitetas paskelbs savo sprendimą, kam yra paskirta ši stipendija, ne vėliau balandžio 20.

Lietuviškoji visuomenė ir organizacijos yra prašomos paremti šį naują BATUNO užsimojimą, siūlant kandidatus ir skatinant mūsų jaunimą šiai stipendijai.

Kęstutis K. Miklas
UBA-BATUNO
vykdomas pirmininkas

Kun. Vincas Valkavičius, kalbėjęs Lietuvos nepriklausomybės minėjime Cambridge, Mass., ir Nashua, N. H. Jis taip pat programoje dainavo ir smuikavo.

Žiedai, rankogalių sagtys ir kiti papuošalai vyrams ir moterims lietuviškais tautiniais ornamentais, pagaminti iš sidabro (sterling silver) arba aukso. Užsakant siųsti atitinkamai sumai čekį, pridėdant \$1.25 persiuntimui, ar monetai order: Just Silver Ltd. Co. Inc., kuriai vadovauja A. V. Padvarietis, telef. (212) 847-5619.

MENS RINGS			CUFFLINKS		
SIZE (S)	SIZE (G)	TOTAL	SIZE (S)	SIZE (G)	TOTAL
VYTIS			VYTIS		
14.00	80.00		15.50	75.00	
ISTULPAI			STULPAI		
12.00	70.00		15.50	75.00	
KRYŽIUS			KRYŽIUS		
10.00	60.00		15.50	75.00	
LADIES RING			PENDANTS		
VYTIS			VYTIS		
8.00	50.00		7.00	45.00	
(S) STERLING SILVER			KRYŽIUS		
(G) GOLD 14K			7.00	45.00	
N.Y. RESIDENTS ADD 7% SALES TAX			STULPAI		
			7.00	45.00	

TOTAL FOR ALL ITEMS **Just Silver Ltd. Co. Inc.**

FINE SILVER AND GOLD JEWELRY

87-40 127 ST., RICHMOND HILL, N. Y. 11418

SHIP TO:

NAME

ADDRESS

CITY

STATE

ZIP

(Box or Apt. No.)

GELBĖK MUS!

Vilties choro plokštelės proga

Philadelphijos lietuvių Šv. Andriejaus parapija kovo 24 švenčia penkiasdešimties metų sukaktį. Ši parapijos auksinį jubiliejų Philadelphijos lietuvių Vilties choras, kuris šioj parapijoje gieda jau 7 metus, ryžosi atžymėti ilgiau išliekančiu ženklu, liudijančiu Šv. Andriejaus parapijos lietuviškumą, o kartu ir paties Vilties choro pajėgumą imtis ir didesnių užmojų. Rezultatas — patriotinio religinio charakterio giesmių rinkinys "Gelbėk mus" plokštelėje.

Ši ilgo grojimo stereo plokštelė yra graži, prasminga ir vertinga dovana Philadelphijos lietuvių tvirtovei — Šv. Andriejaus parapijai, o kartu ir visiem lietuviams, nes mūsų lietuviškame gyvenime šitokio pobūdžio plokštelės nebuvimas sudarė nykią tuštumą, kurią "Gelbėk mus" užpildys.

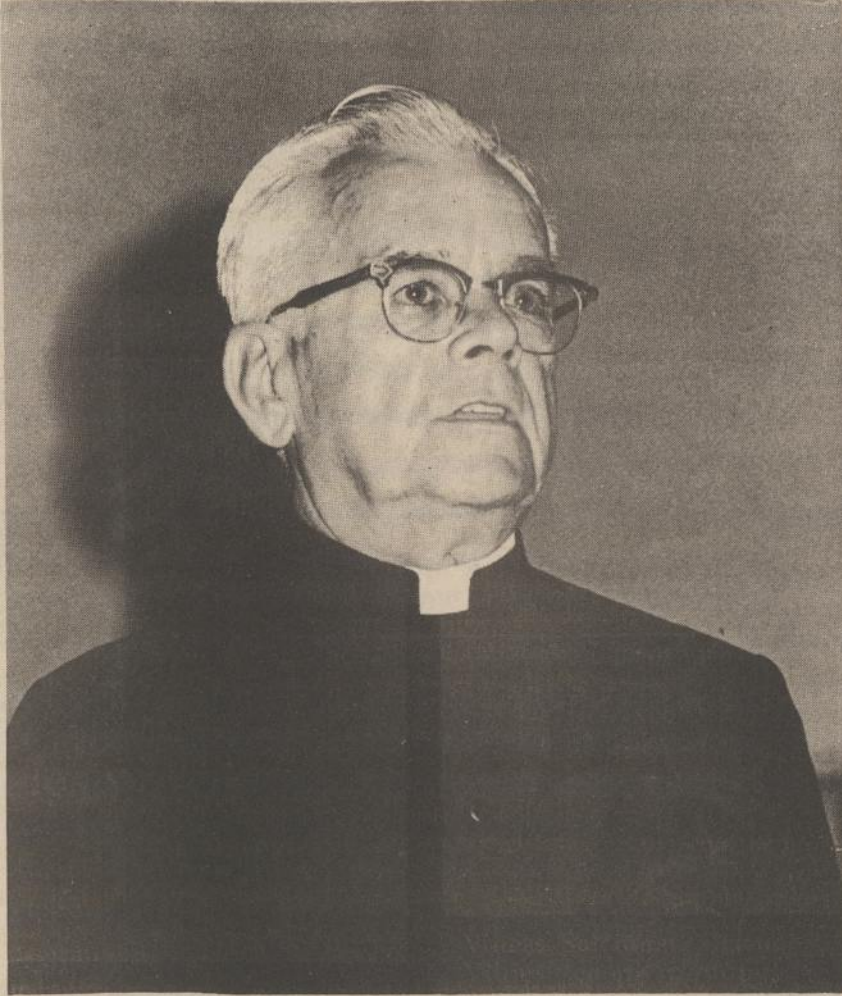
Philadelphijos lietuvių Vilties chore šiuo metu yra 44 balsai. Jo sąstatas, metams bėgant, kito. Jei pačioj pradžioj, beveik prieš ketvirtį šimtmečio, jį sudarė jaunimas, tai šiuo metu choro sudėtis įvairuoja nuo šešiolikmečių net iki arti septyniadešimtmėčių. Tačiau, nežiūrint amžiaus skirtumo, choras gėbąus vadovo rankose yra pasiekęs gražią darną ir galėjo ryžtis savo repertuarą rekorduoti į plokštelę, kurių turim jau tris. Šios trečiosios, "Gelbėk mus", turinį sudaro 13 kūrinų. Plokštelės pasirengimo darbuose Vilties choro vadovui į talką atėjo ir seselė Bernarda, kazimierietė muzikė.

Apie šią plokštelę kalbant, remiantis mėgėjiška nuomone, galima drąsiai teigti, kad plokštelės techniškas rekordavimo darbas yra labai geras, o choro giedojimas vertas pagyrimo.

Plokštelė pradeda populiarąja Maironio giesme Marija, Marija, komp. Č. Sasnausko.

Antroji yra Malda už Tėvynę. Ją choras atliko su giliu įsijautimu, išbalansuotai pereidamas nuo skambių fortissimo iki precizinio pianissimo.

3-oji, Kritusiems didvyriams, muz. A. Vaičiūno, savo originalia forma ir puikiu skambėjimu, atrodo, patrauks ne tik lietuvių,

Kun. Jurgis Degutis, Šv. Andriejaus lietuvių parapijos klebonas, nuoširdus Vilties choro globėjas. Nuotr. K. Čikoto

bet ir kitataučių dėmesį. Ji yra viena iš geriausiai pasisekusių.

4-oji, Skubink prie kryžiaus, komp. Č. Sasnausko, yra nepaprastai turtinga muzikos tonais, kur pasigrožėjimą kelia mezzosopranas (O. Pliuškonienė), smuikas (A. Pumpolytė) ir pianinas (A. Kaulinytė).

5-oji ir 6-oji, Kalėdų lopšinė ir Tėve mūsų, yra kun. G. Šukio labai įdomios kompozicijos, čia atsakmėjusios iš okupuotos Lietuvos. Jos išklauskos su įtemptu įdomumu.

Antrojoj plokštelės pusėj pirmoji giesmė yra Malda už Tėvynę. Skamba galingai, atlikta nepaprastai gerai.

Malda žuvusiems už laisvę (Ž. Putino) dažniais atvejais ir net išklmėse bus klausoma su dėmesiu.

Alyvų daržely, skirta gavėnios rimčiai, nors muzikiniu žvilgsniu vykusiai A. Kaulinytės parašyta, didelio įspūdžio nesukelia.

Br. Budriūno komponuotą Marija, motina malonės nuoširdžiu įsijautimu įdainavo Vilties choro solistė gražaus tembro sopranas O. Šalčiūnienė.

Dvyliktoji giesmė Requiem (Č. Sasnausko) yra gražaus ir įspūdingo žodžio bei harmonijos derinio šedevras, kuris irgi galės būti neretomis progomis panaudotas ir didesniuose suėjimuose.

Plokštelė baigiama J. Naujalo giesme Linksma diena, stipriai suaugusia su mūsų Velykų šventės tradicija.

Šie visi muzikos kūriniai, įrašyti į šią plokštelę, reikia tikėtis, nesunkiai įeis į mūsų lietuviškosios visuomenės namus. Dažnu atveju jie galės suteikti dvasiai ramybę ir stiprybę.

Kad ši plokštelė galėjo atsirasti, pirmiausia tenka dėkoti Phi-

Philadelphijos lietuvių Vilties choras "Gelbėk mus" plokštelės rekordavimo metu. Nuotr. K. Čikoto

adelphijos Šv. Andriejaus parapijos klebonui kun. J. Degučui, suteikusiam Vilties chorui puikias darbo sąlygas. Antra: be choro vadovo L. Kaulinio pastangų, reiklumo, pasišventimo netektų kalbėti ir apie šios plokštelės gerą kokybę. Trečia: viso choro drausmingas paklusimas darbui, nežiūrint į nuovargį. Ketvirta: choro valdybos pirm. V. Šalčiūno energingas užsispyrimas nugalėjo visas kliūtis, kad "Gelbėk mus" suskambėtų.

Paminėtina, kad plokštelės įvalko meninį apipavidalinimą labai patraukliai atliko dail. P. Jurkus.

B. Raugas

EKSKURSIJA Į AUSTRALIJĄ

PLB valdyba, siekdama artimesnių ryšių tarp atskirų kraštų bendruomenių ir norėdama sudaryti palankesnes sąlygas susitikti giminėm, pažįstamiem bei draugam, gyvenantiems skirtinguose kontinentuose, 1974 Kalėdų metu organizuoja ekskursiją į Australiją.

Numatoma išvykti iš Chicago O'Hare aerodromo 1974 gruodžio 21 ir Australijoje išbūti dvi ar tris savaites, priklausomai nuo ekskursijos dalyvių pageidavimo. Numatoma aplankyti Sydney, Canberra, Melbourne, Adelaide arba ir kitas vietas. Adelaide'je gruodžio 26-31 vyks Australijos Lietuvių Dienos, kurios baigsis Naujų Metų sutikimo balium. Į šias Dienas paprastai suvažiuoja beveik visi Australijos lietuviai. Lietuvių Dienose dalyvauti ir ekskursijos dalyviai.

Australijos Lietuvių Bendruomenė yra paprašyta ekskursantus globoti ir neturintiems parūpinti nakvynės pas Australijos lietuvius, tuo sumažinant ekskursantų išlaidas.

Ekskursanto kelionės išlaidos priklausys nuo ekskursijos dalyvių skaičiaus. Juo daugiau sudarys ekskursantų, juo pigesnis bus lėktuvo bilietas. Šiuo metu PLB valdyba yra gavusi tik apytikres kainas. Jos yra tokios: Chicago-Sydney ir atgal — \$764.50 (tiems, kurie norėtų su grupe nuvykti tik į Sydney ir po to keliauti nepriklausomai nuo grupės); Chicago-Sydney-Canberra-Melbourne-Adelaide-Sydney—Chicago — \$912.10.

Ekskursijos maršrutas bus sudarytas atsižvelgiant į daugumos dalyvių pageidavimus, bet galutinis planas turės būti sudarytas ne vėliau, kaip rugpjūčio pradžioj, kai bus sumokėti už bilietus pinigai. Vėliau nebebus galima jo keisti. Planą sudarys PLB valdyba, kuri imasi visos atsakomybės už ekskursijos organizavimą ir įvykdymą. Norint gauti galimai didesnius papigimus, grupė turės keliauti kartu, tad suprantama, kad ne visi pageidavimai šimtu procentų galės būti patenkinti, bet PLB valdyba ekskursiją ruoš pagal jos bent daugumos dalyvių norus.

Norinčius ekskursijoj dalyvauti iki kovo 31 prašom pranešti PLB valdybai šiuo adresu: Bronius Nainys, 6804 So.

LOS ANGELES, CALIF.

IŠKILMINGAS PAGERBIMAS

Los Angeles Lietuvių Tautiniuose namuose vasario 16 susirinko gražus būrys įvairių organizacijų atstovų. Tai buvo gausūs Leono ir Izabelės Oksų bičiuliai ir draugai, suėję į staigmenos balių. Abu Oksai nuoširdžiai veikia eilėje lietuvių organizacijų ir yra jų rėmėjai. Abu šventė sukaktuvinius gimtadienius, o taip pat abu iš darboviečių pasitraukė į pensiją.

Vietiniai svečiai asmeniškai jubiliatų apdovanojo ir sveikino. Buvo gauta sveikinimų bei dovanų ir iš toliau. Ypatingai visus nustebino didžiulis pyragas ragutis, atkeliavęs iš Chicago S. Rudokienės iniciatyva.

Daug sveikinimų ir telegramų sulaukta iš Chicago, Ill., Phoenix, Arizona, Palm Springs, Calif. ir kitur. Sveikino taip pat ir Tėv. Kornelijus Bučmys, OFM, Darbininko redaktorius, anksčiau dirbęs Šv. Kazimiero lietuvių parapijoje.

Sveikinimai buvo prisiūti pokylio rengėjams — Henriui ir Adelei Bajaliam, o šie pokylio metu perskaitė ir įteikė jubiliatam.

Po gražių sveikinimų komp. Bronius Budriūnas visus pakvietė sudainuoti Valio! — Ilgiausių Metų! Vėliau solo dainavo Florencija Korsakaitė. Kadangi išklmės vyko brangią Vasario 16 dieną, tai visi sugiedojo ir Lietuvos himną.

Po vakarienės svečiai vaišinosi ir linksminosi prie gražios muzikos. Šalia iškilmingo ragučio iš Chicago, buvo ir vietinių specialisčių Onutės Macėnienės ir p. Leseckienės paruoštų tortų. Banketo maistą gardžiai paruošė patyrusi šeimininkė A. Skystymienė.

Po vaišių ir linkėjimų susijaudinę jubilatai dėkojo visiems už tokį didelį jėm suteiktą malonumą. — D.G.

SKAUTŲ BALIUS

Sausio mėnesio gale įvyko Los Angeles jūrų skautų tėvų komiteto jau tradiciniu tapęs balius. Jame dalyvavo virš pusantro šimto gražios rinktinės Los Angeles visuomenės. Svečius skaniai pavaišino jūrų skautų mamytės. Svečiai gėrėjosi gražia G. Gudauskienės ir I. Tumienės parengta ir jūrų skautų ir skautų atlikta programa, o po to turėjo progos smagiai pasišokti grojant geram orkestrui.

Baliaus metu buvo atitinkamai pagerbta ponė Elizabeth Burns, kuri lietuvių jūrų skau-

Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629. Tel. (312) 776-4028.

Pranešant prašom nurodyti, ar norit Australijoj išbūti dvi, ar tris savaites, kokius miestus norit aplankyti ir kiek juose norit išbūti.

Smulkesnių informacijų prašyt rašdami Broniui Nainiui.

PLB valdyba

tam yra padovanojusi apie \$12,000.00 vertės lenktyninę "Solig" klasės jachtą. Kartu su ja baliuje dalyvavo ir jos šeimos nariai George ir Harrison Hines su žmonomis.

Taip pat džiugu, kad baliuje atsilankė ir mūsų veiksmų atstovai — Altos pirm. dr. K. Bobelis, JAV LB pirm. J. Gaila ir Lietuvių Fondo pirm. dr. A. Razma.

Prie baliaus pasisekimo prisidėjo nenuilstami jūrų skautų rėmėjai Kazimieras ir Šalomėja Šakiai ir jūrų skautų tėvai, kuriuos visus sunku būtų išvardyti. Visą balių sėkmingai pravedė tėvų komiteto pirmininkas Alfonsas Tumas.

J.V.

Baltimorės žinios

Plėšikai, kurie apiplėšė Šv. Alfonso parapijos kleboniją sausio 22 anksty rytą, buvo sugauti. Klebonas prel. L. Mendelis buvo liudininkas byloje, kuri vyko vasario 28 Baltimorės Central teismo rūmuose.

Linksma žinia pasiekė Šv. Alfonso parapijos bažnyčią. Čia prie bažnyčios durų buvo autobusų sustojimo vieta, kai žmonės eidavo į bažnyčią, tai autobuso keleiviai aplinkui stoviniavo, sėdėjo ant laiptų ir taip trukdė maldininkam. Buvo prašoma, kad pakeistų autobusų sustojimo vietą. Miesto majoras Donald Schaefer pažadėjo kun. A. Dranginiui, kad tai padarys per Lietuvos nepriklausomybės sukaktį vasario 17. Dabar visi siunčia majorui padėkos laiškus, kad jis pasirūpino pakeisti autobuso sustojimo vietą.

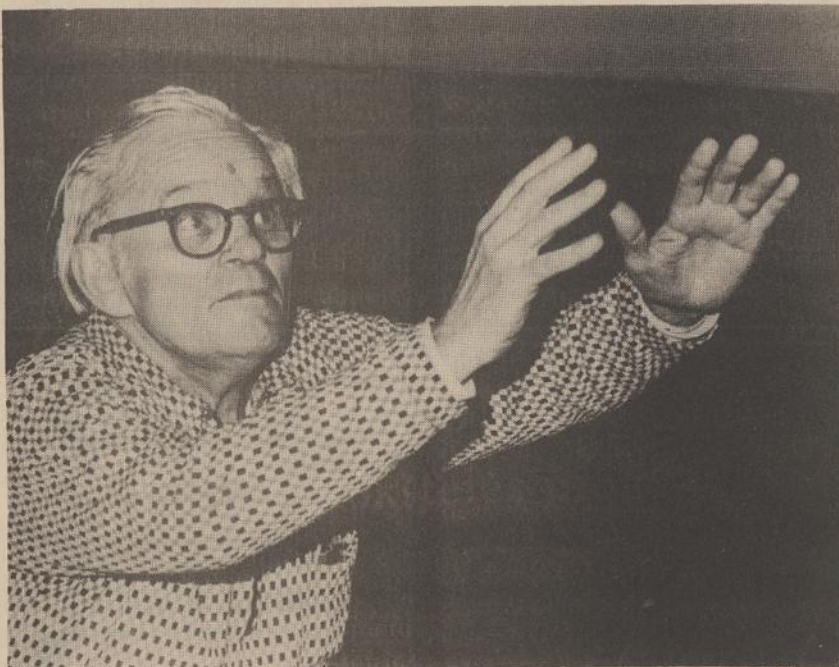
Lietuvių postas 154 dėkoja visiems, kurie kovo 17 dalyvavo kepsnių baliuje Eastern Center salėje. Publikos prisirinko daug. Buvo loterija. Pelnas skiriamas posto naujiem namam.

Mokyklos vaikai dabar rengiasi Didžiosios savaitės pamaldom. Mokosi giesmių ir atlieka procesijos repeticijas.

Lietuvių posto 154 padėjėjos balandžio 6, šeštadienį, Lietuvių svetainės didžioje salėje rengia šokių vakarą. Kartu bus ir vakarienė. Kviečiama iš anksto bilietus įsigyti pas padėjėjas. Šokių gros "Aidų" orkestras, kurį sudaro jauni lietuviai. Pradžia 7:30 v.v. Visi kviečiami.

Šv. Alfonso parapijos suaugusiųjų klubas savo metinius pusryčius rengia kovo 24 Caesar's restorante. Visi nariai dalyvauja 8:30 v. mišiose Šv. Alfonso bažnyčioje. Po mišių pusryčiai. Po jų bus susirinkimas, kur bus aptarta ateities veikla. Visi nariai kviečiami dalyvauti mišiose ir pusryčiuose.

Jonas Obelinis

Leonas Kaulinis, Vilties choro dirigentas, plokštelės rekordavimo metu. Nuotr. K. Čikoto

Vincas Šalčiūnas, ilgametis Vilties choro pirmininkas Philadelphijoje. Nuotr. K. Čikoto

Ona Pliuškonienė, mezzo sopranas, Vilties choro solistė. Nuotr. K. Čikoto

A. Kaulinytė, Vilties choro pianistė. Nuotr. K. Čikoto

Ona Šalčiūnienė, lyrinis sopranas, Vilties choro solistė. Nuotr. K. Čikoto

PUTNAM, CONN.

Vasario 16-oji
Matulaičio Namuose

Matulaičio Namuose buvo gražiai paminėta Vasario Šešiolikioji.

Per iškilmingas pamaldas, kurios buvo aukojamos už Lietuvą, seserys giedojo Br. Budriūno mišias — Tautos dieniai (žodžiai kun. St. Ylos). Auką prie altoriaus nešė pajėgesni gyventojai. Namų kapelionas kun. Vytautas Zakaras pasakė labai prasmingą pamokslą, iškeldamas maldos vertę. Melstis ir prašyti Viešpatį gali visi, kad ir ligoniai ar senyvo amžiaus žmonės.

Po pietiniame minėjime kalbėjo sesuo Marija Palmira, ji pareiškė: "Ne mes pasirinkom būti lietuviais, bet mum buvo parinkta jais būti. Tad ir būkim. Visu gyvenimu įrodykim ir nebijokim, reikalui esant, pasisakyti, kas esam." Buvo sugiedota Tautos himnas ir Marija, Marija. Sudainuotos kelios dainelės. Prisiminta viena Matulaičio Namų gyventoja — Marytė Kižytė, kuri savo laikui daug dirbo Lietuvai ir jos laisvei atgauti. Jai buvo įteikta dovanėlė, atvežta iš Vilniaus, kaip simbolis, kad jos tėvų žemė ją prisimena ir jai nuosirdžiai dėkoja. Pabaigai visi kartu sukalbėjo už Lietuvą maldą, parašytą tai pragai.

P. K. P.

Iškilmės seserų sodyboj
Kaip visur lietuvių kolonijose, kur tik plaka lietuviška širdis, taip ir Putnamo Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų sodyboj — nuotaikingai buvo atšvęsta Vasario Šešiolikioji.

Koplyčioj prie trispalvių žvakių šviesos ir tautos garbei sukurtų giesmių (Br. Budriūno kompozicija, kun. St. Ylos žodžiai) buvo laikomos pamaldos už Lietuvos kankinius ir žuvusius už jos laisvę.

Po pamaldų prie tautiniais motyvais dekoruotų stalų susirinko visos seselės su apylinkė gyvenančiais lietuviais iškilmingam minėjimui, kurį atidarė ir vadovavo seselių vyr. vadovė sesuo Margarita. Maldą sukalbėjo prel. V. Balčiūnas. Nuosirdų

žodį tarė mielas svečias prel. J. Balkūnas, o po jo momentui pritaikyta kalbą pasakė dr. O. Labanaskaitė. Vietos LB pimininkas Vytautas Abromaitis, iš kažkokių archyvų iškasęs, paskaitė atsišaukimą į lietuvių tautą, paskelbtą pora metų prieš nepriklausomybės atstatymą. Jis labai atitiko ir šių dienų mūsų tautos nuotaiką. Programai pavairinti Abromaitių mažoji Vilija padėklamavo eilėraštuką. Minėjimas baigtas partizanų dainomis ir Lietuvos himnu. Dainavo bei giedojo visi vakaro dalyviai.

Raudondvario gyventojas

Susikaupimo savaitgaliai

Seserų sodyboj susikaupimo savaitgaliai vyks tokia tvarka.

Jaunimui, mergaitėm ir berniukam, gimnazijos (high school) amžiaus — kovo 22-24. Vedėjas — kun. V. Zakaras.

Moterim — kovo 29-31. Vedėjas — kun. A. Jurgelaitis.

Savaitgalių programos prasišdės penktadieniais, 8 val. vak., ir baigsis sekmadieniais, 4 val. p. p.

Besimokančiam jaunimui savaitgalio mokestis — 20 dol.; jei du iš šeimos, daroma nuolaida. Suaugusiems-moterim — 25 dol. Jei kam sunku su pinigais, vis vien prašoma atvykti: bus susitarta.

Visais susitelkimą liečiančiais reikalais kreiptis: Immaculata Conception Convent, Putnam, Conn. 06260. Telef. (203) 928-5828.

NAUJOS
PLOKŠTELĖS

Tėviškos namai, Br. Budriūno kūriniai ir kantata. Įdainuota Los Angeles, Calif. Šv. Kazimiero parapijos choro. Stereo 6 dol.

Clevelando vyrų oktetų Nr. 2 Stereo 6 dol.

Dievgie priegloba mūs... Toronto Šv. Jono parapijos religinės mišių, kalėdines ir Velykų giesmės kaina 6 dol.

Norėdami įsigyti knygą, plokštelę prašom kreiptis: Darbininkas, 341 Highland Blvd. Brooklyn, N. Y. 11207. Persiuntimui pridedama 50 c.

8 1/2 x 11 60 lb. Opaque Stock Printed 2 sides
First 1,000 — \$24. Each Add'l 1,000 — \$10.
OCEAN ENVELOPE CO.
P. O. BOX 854
Lakewood, N. J. 08701
Tel.: 201 363-8865

NORTHOVER INC.
Founded in 1908
Two Coed Camps fully accredited by the American Camping Association
Ages 7 to 14
NORTHOVER CAMP...in the Watchung Mountains of New Jersey, about one hour from New York or Pennsylvania. Two olympic size pools, horses, sports, art, crafts, music, drama.
CAMP IROQUOIS. One hour from Manhattan or Connecticut. 350 acre lake. Sailing Canoeing, rowing, fishing, swimming, trails pioneering camp crafts.
FEES \$450.00 full summer, no other charges. For information write: NORTHOVER INC. Box 6712 Bound Brook, New Jersey 08805. 201 469-4333

PAN AMERICAN
CONSTRUCTION CORP.
Builders and Home Improvements
Free Estimates
191 Wayne Street
Jersey City, N. J.
Call: 201 432-4320

SPORTSMAN'S INN
Open 7 Days A Week
Good Food & Entertainment
We Feature Go-Go-Girls
Route 33 Farmingdale, N. J.
Call 201 938-5201

FOR BOYS AND GIRLS AGE 8-16
French Woods FESTIVAL OF THE PERFORMING ARTS
ON A PRIVATE LAKE IN HANCOCK, N.Y.
With a specialty program in MUSIC, ART, DRAMA, DANCE
Sports Clinics: Water-skiing, tennis, basketball, etc.
Choose one, two or all of our 3-week sessions at \$375 each, \$325 third.
MIKE FLANNERY, 3544 Landon St., Seaford, Long Island 11763 (516) 785-5531
RON SCHAEFER, 121 Franklin Ave., Staten Island, New York 10301 (212) 720-6694

DIAMOND J RANCH
An adventure camp since 1945
In White Mts. of New Hampshire
ENGLISH or WESTERN RIDING & SADDLERY PROGRAM
Expert ring & field instruction • Trail riding • Horse shows • Tripping
Secluded lake • All land/water sports • Waterskiing • Boys & Girls 8-16
New York Office: 18 Hampton Ave., Yonkers, N.Y. 10710 (914) 779-8551

TIMLO ADIRONDACK SAILING CAMP
World Champion Ski Instructor—Roland Hillier
Unparalleled sailing opportunity. Fleet of 26 sailboats (Comets, Stars, Prisms)
Daily sailing. Regattas with camps & yacht clubs. Overnight sailing trips. Post-season clinic. Daily competitive swimming training. Meets. Tennis emphasized. All sports: scuba, riding, riflery, target shooting. 100 boys 6-16. 40th yr. Trout lake near Lake George.
Pine Log, sister camp. Catalog: give boy's age, interests.
Mr. Mrs. Barry D. Morris
Diamond Point, N. Y. 12824 Tel. 518-668-5026

OUTSTANDING BUY
GREENVILLE, N.Y.
5 ROOM HOUSE NEEDS SOME WORK WITH 6 LOTS. CATHOLIC SCHOOL & CHURCHES IN AREA CALL 914 856-6546

MIDDLETOWN
10% DOWN
CUSTOM BUILT HOMES
90% MTGES TO QUALIFIED BUYERS
FROM \$38,900 CALL FOR DETAILS
BOWTELL ASSOC, REALTORS
201 — 291-2100

CLIFFORD BECKFORD
RUBBISH REMOVED
Inside Demolition 24 Hour Service
Reasonable Rates
Call 212 536-4190 or 538-2638

DENNIS MANESSIS
PROFESSIONAL
PAINTING COMPANY
406 W 25th St. N.Y.C. All Types of Work
Free Estimates Call 212—989-1815

Darbininko administracijoje galima gauti lietuviškų plokštelių. Skambinti: 827-1351.

TAXI CAB BUSINESS—AMSTERDAM, N. Y. PLUS HOUSE FOR SALE
ESTABLISHED BUSINESS, GROSS \$100,000 YEARLY CAN DO BETTER. 5 NEW 1974 CARS EQUIPPED WITH 2 WAY MOBILE UNITS. NO COMPETITION. PLUS 7 ROOM HOUSE, 3 BEDROOM, LIVING ROOM, DINING ROOM, KITCHEN, KITCHENETTE, 2 CAR GARAGE CORNER PROPERTY OVERLOOKING BEAUTIFUL PARK 190x100 EXCELLENT OPPORTUNITY. SACRIFICE — \$75,000 — (518) 843-4900

NEW ENGLAND BOYS 6-16
Hockey Camp
ONE HOUR FROM BOSTON NEAR CONCORD, N.H. Choose one or more of eight weekly sessions starting June 30, \$135. Three hours daily ice time. Brand new professional area. Finest accommodations, professional staff, plus Water Skiing, Canoeing, Sailing, Soccer, Baseball, Basketball. Write: N. E. Hockey Camp, Dept. P. Contocook, N. H. 03229. Also inquire about our girls figure skating camp.

SIBERIAN HUSKY PUPS
A.K.C. Beautiful markings, Blue Eyes
Home Bred. Good with Children
\$125. CALL 914 664-5656

FATHER & SON GENERAL CONTRACTORS
FHA APPROVED CONTRACTORS HOME RENOVATIONS SIDING-BATHS-KITCHENS BASEMENTS-ADDITIONS-ATTICS
MASONRY—FREE ESTIMATES FULLY INSURED — FULL FINANCING
(201) 751-0050

THRIFTY HENRY LEWIS
TRUCKING, MOVING & STORAGE
2332 TILDEN AVE. BKLYN.
24 HOUR SERVICE CALL 772-4520
OR 469-0701 OUT OF TOWN

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

PAINTING — All Work Personally Guaranteed, Also Decorating. Special Winter Rates. Reasonable. Free Estimates. Call (201) 656-3080 or (201) 420-1848 ask for Gaff.

PAINTING & PANELLING
1 DAY SERVICE
ALSO PAPER HANGING LOWEST POSSIBLE RATES FREE ESTIMATES
CALL NOW (201) 991-0873

TRUCKING COMPANY
HAS (2) 20 FT. TRUCKS ALSO (1) 16 FT. TRUCK BOTH WITH DRIVERS SEEKS CONTRACT WORK
CALL 516 486-3345 212 VI 7-9720

FALLETTA CONTRACTING
Specializing in Brick & Block & Concrete Work Also Industrial Sites
Call 201 256-9289

CARPET STEAM CLEANING
Amazing new method, reasonably priced. Removes dirt, browning soaps, foam-soils causing excessive wear. Save work, time, enjoy beautiful looking carpets.
GROLL SERVICES CORP.
(201) 254-9327

MARINO ROOFING
ALL WORK GUARANTEED. ALL WORK DONE IMMEDIATELY. 24 HR. EMERGENCY SERVICE. NO JOB TOO BIG OR TOO SMALL. LOW PRICES ARE BORN HERE AND RAISED ELSEWHERE. CALL ANYTIME (201) 348-4020

FOLEY PAINTING CO.
Offices, Hallways, Stairwells, Banks, Restaurants, shopping centers, factories, etc., vacant 1 bdrm apt. walls and woodwork \$50 Brush, roller or spray days, nights, or weekends. Lic. bonded and ins. Service within 24 hrs. PATRICK FOLEY 617 328-4061

LIGHT MOVING & STORAGE
Local and Long Distance & Delivery Service Call: 345-5392 Office or 459-4291 Home Eves.

EXP. OPERATORS ON SWEATERS
on Singer & Mero Machine
Near All Subways
J & A KNITTING MILLS
505 CARROLL ST. BKLYN.
APPLY IN PERSON

NEAT CLEAN PROFESSIONAL PAINTING & PLASTERING AT NON PROFESSIONAL PRICES.
CALL PHIL IN BLOOMFIELD
For Free Estimate (201) 429-8721

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda, šeštadieniais nuo 4 iki 5 val. WEVD 1330 kil. — AM ir 97.9 meg. FM. Direktorius dr. Jok. J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N. J. 07092, TEL. (201) 232-5565.

New Jersey — "Muslo of Lithuania" — pirmadieniais, 8:05 - 9:00 val. val. WBOU-FM, 89.5 meg. — anglų kalba, per Seton Hall Univ. radio stotį, dr. prof. dr. Jokubas Stukas, So. Orange, N.J. 07079.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1288 63-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Višėnis, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHIL 1490 kil. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 vjd.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127 Tel. 268-0489.

LITAS

INVESTAVIMAS — TAUPYMAS
PASKOLOS — KELIONĖS
ŪKINIAI PATARIMAI
DOKUMENTŲ PARUOŠIMAI
TAKSŲ PILDYMAS
NUOSAVYBIŲ PIRKIMAS IR PARDAVIMAS
APDRAUDOS

Litas Investing Co. Inc.
86-01 114th St., Richmond Hill, N. Y. 11418
VADOVAUJA V. VEBELIŪNAS
(212) 441-6799

Litas Travel Service,
87-18 Lefferts Blv., Richmond Hill, N. Y. 11418
VADOVAUJA NOMEDA ALEKSANDRAVICIUS
(212) 846-1650

**APLANKYKITE
SCHRAGER'S**
importuotų ir vietinių BALDŲ parodą.
Čia Jūs rasite
**PIRMOŠ RŪŠIES GAMYBOS
GERIAUSIOS KOKYBĖS
ŽEMŲ KAINŲ**
didelį pasirinkimą
SCHRAGER'S
Salonų komplektai, miegamųjų baldai, dinetės, bufetai, atverčiamos sofos, foteliai, atlošiami foteliai, taip pat kilimai, lempos, matracai vieniški baldai.
SCHRAGER'S
336 East 86th St. (tarp 1 ir 2 Aves.)
New York City Tel.: TR 9-0400
Atdara kasdien iki 8 val. — antrad. ir šeštad. iki 6 val.
(Mokėjimo sąlygos pagal pirkejo pageidavimą)

SILVER
AN INVESTMENT
ALTERNATIVE
From January 1, 1973 to December 31, 1973, the value of silver soared 60%. Have your investments done as well? Learn more about the growth opportunities in silver bullion. Send or call for our free information today.
Before You Buy Silver Bullion or Bars Compare
UNITED STATES SILVER CORP.
4011 Hillman Way, Suite 1 Second Floor, Youngstown, Ohio 44512
Phone (216) 788-6064

ADVENTURE BOUND CAMPS
FOR A SUMMER EXPERIENCE YOUR SON OR DAUGHTER WILL NEVER FORGET!
Glacier Skiing, Rock Climbing and Hiking in Wyoming, Kayaking in Canada and Northern Maine, Culling throughout Western New York and Canada... to mention only a few of this summer's activities. Courses open to two age ranges: 9-13 and 13-17. Highly experienced and safety conscious staff.
ACA APPROVED
Call or write for further information:
Chris and Heidi Rounds,
P.O. Box 278, Ellicottville, N.Y. 14731
(716) 699-2364

PENKTOJI DAILĖS PARODA

(atkelta iš 6 psl.)

Grazina Plechavičiūtė-Sulivan (Sofijos dukra) abstrakčių pomėgių dailininkė, pabrėžia gamtos žaismingumą.

Eglė Reventienė-Sodaitytė pirmą kartą pasirodė parodoje su vienu darbu. Sukonstruoti gabalai, kuriuose ieškoma judesio ir ritmo.

Petras Sandanavičius, New Yorko vienos meno mokyklos studentas, davė tris darbus, kur dominuoja judanti linija, judančios formos. Piešiniai abstraktūs, atlikti mišria technika, rodo jauno dailininko drąsą ir užsimojimus. Parodoje dalyvavo pirmą kartą.

Elena Urbaitytė savo tapybos pasaulį susikūrė iš geometrinių formų. Jos traktuojamos įvairiai, ieškoma konstrukcijos, judesio. Ir čia vienas paveikslas buvo užkabintas kampu viršum kito.

Algis Urbelis plunksnos piešiniais pasirodė kaip jautrus gamtos stebėtojas.

Valentinos Ūselienės akvarelė rami ir nuotaiki. Gi jos vyrai, **Zenonas Ūselis**, savo pastelės piešiniais artėja į mistiką, ieško gilesnio gamtos įprasminimo.

Regina Viliamienė, iš Washingtono, šiltai ir paprastai vaizduoja gamtą, neieškodama kokių didelių minčių.

Judita Žiliutė pasirodė su žalsvo kolorito vijokliais, kur ieškoma lapų išpūdžio.

Marija Žukauskienė mėgsta tamsų rudą koloritą, vienas paveikslas vaizdavo senąjį Vilnių, o kitas priminė tėviškę.

-o-

Apibendrinant

Penktoji paroda pasiliks visada atžymėta, nes ji pirmą kartą suorganizavo eilę premijų. Reikia pasidžiaugti rengėjų pastangomis, kad sugebėjo suorganizuoti premijas, sugebėjo ir pačią parodą tvarkingai prarasti. Gerai, kad į savo komisijas kvietėsi N. Y. Liet. Dailininkų S-gos atstovus. Tuo sumažino trintį, nereikalingas kalbas.

Gera ir tai, kad parodon ateina naujų vardų. Šiomet net 12 žmonių dalyvavo pirmą kartą.

Parodos bendras vaizdas buvo šiemet padrikęs, nes patalpos buvo nepritaikytos. Didžiojoje salėje susidaro per daug erdvės,

per daug dideli nuotoliai, o jų tarpe nieko nėra.

Reikia padaryti kilnojamus gražius stendus, kurie pajauirintų visą salę išdėstymą. Ir Manhattane yra tokių salių, kur rengiamos parodos. Ten viskas kabinama ne ant sienų, o ant stendų, kuriuos gali vienaip ar kitaip išdėstyti.

Reikia specialių stalų ir skulptūrai. Dabar skulptūra buvo sudėta į posėdžių menę ir ten kažkaip pražuvo. Ten sudėta dėl to, kad kitaip nebuvo galima apsaugoti per visas iškilmes.

Jaukiausia buvo mažoji salė. Čia užstatytos lentos ant šildymo aparatų visai nesuardė parodos erdvės.

Planuojant kitų metų parodą, reikia jau žiūrėti, kad tuo pačiu metu nebūtų kitų parengimų. Šių metų dedikacijos iškilmes pateisino visa, bet visuomenėje paroda liko nuskriausta. Salė tampa koncertam, o ne parodai. Ateityje reikia surengti taip, kad

PARENGIMAI

KULTŪROS ŽIDINYJE

Kovo 23, šeštadienį, — skautų sueiga didžiojoje salėje ir kambariuose.

Kovo 23-24, šeštadienį ir sekmadienį, — dail. Jono Rūtenio paroda mažojoje salėje.

Kovo 30-31, šeštadienį ir sekmadienį, — dail. Romo Viesulo paroda mažojoje salėje.

Kovo 31, sekmadienį, — jaunimo pamaldos didžiojoje salėje.

Balandžio 6, šeštadienį, — skautų sueiga.

Balandžio 14, Velykų dieną, — studentų ateitininkų šokiai.

Balandžio 20, šeštadienį, — skautų sueiga mažojoje salėje.

Balandžio 20, šeštadienį, — Laisvės Žiburio koncertas.

Balandžio 21, sekmadienį, — LMK Federacijos New Yorko klubo Atvelykio stasas.

Balandžio 26, penktadienį, 7 v.v., — LB Woodhaveno apylinkės susirinkimas mažojoje salėje.

Balandžio 27-28, šeštadienį ir sekmadienį, — Š.A.L. sporto žaidynės.

Gegužės 3, penktadienį, 8 v.v., — mažojoje salėje Vaclovo Sidzikausko minėjimas. Rengia Liet. Laisvės Komitetas.

paroda būtų nepaliesta kitų susitelkimų.

-o-

Rengėjai buvo LB apygardos valdyba. Ji kvietė žmones, organizavo talkininkus, nuoširdžiai dirbo ir pati valdyba.

Reikia atskirai paminėti **Česlovą Janušą**, kuris labai uoliai organizavo parodą, dirbo visus darbus, rašė parašus, telkė paveikslus, nešiojo ir kabinė. Rūpinosi, kad paroda būtų pilnesnė, įvairesnė, geriau eksponuota. Ir visi kiti, kurie buvo patelkti darbui, jautė pareigą ateiti ir dirbti. Tai rodo mūsų solidarumą ir bendruomeninį drausmingumą.

Parodos proga išleistas katalogas. Jame pristatomos komisijos, rengėjai, surašyta ir visi laimėję premijas.

Linkime LB apygardos valdybai jau dabar studijuoti galimybes ir būdus, kaip surengti šęštąją parodą. (p.j.)

Gegužės 4, šeštadienį, skautų sueiga.

Gegužės 4, šeštadienį, — visoje patalpose jaunųjų ping pong turnyras.

Gegužės 5, sekmadienį, — Motinos dienos minėjimas didžiojoje salėje. Rengia L. K. Moterų kultūros draugija.

Gegužės 11, šeštadienį, — Tautos Fondo koncertas.

Gegužės 12, sekmadienį, — jaunimo pamaldos ir skautų sueiga.

Gegužės 12, sekmadienį, — prezidento A. Smetonos 100 metų gimimo ir 30 metų mirties minėjimas.

Gegužės 18, šeštadienį, — Moterų Vienybės balius.

Gegužės 18-19, šeštadienį ir sekmadienį, — ateitininkų globėjų suvažiavimas žemutinėje salėje. Sekmadienį — mišios.

Gegužės 19, sekmadienį, 4 v. popiet, — Vaižganto Kultūros Klubo popietė mažojoje salėje.

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Sv. Rašto Naujasis Testamentas	5.00
Dievas šiandien, kun. J. Gutausko	6.00
Didieji dabarties klausimai, dr. A. Maceinos	6.00
Ištiesios rankos, kun. J. Gailiaus	5.00
Ką mes tikime, kun. P. Celiešiaus	4.00
Šviesos ir Šešėliai, A. Sušinsko	5.00
Didysis jo nuotykis, apie prof. J. Eretą	5.00
Užkandis, J. Jankaus pasakojimai	5.00
Palikimas, F. Kiršos eilėraščiai	6.00
Kritusieji už Laisvę, V. Ramojaus	5.00
Lietuvos keliu, P. Lelio prisiminimai	6.00
T. B. Pauliukas, T. K. Žvirblio, O.P.	2.00
Tautvila, J. Kralikausko romanai	4.00
Karaliai ir bulvės, L. Dovydėno	4.50
Miestelis, kuris buvo mano, N. Mazalaitės	4.00
Lituanistikos darbai, III tomas	10.00
Lietuvių poezija, III tomas	13.00
Day of Shame, by A. Rukšėnas	9.00

Kišio pyragai, J. Mingėlos	3.50
Gabriuko užrašai, J. Gilienės	3.00
Peliukai ir plaušakės, B. Pukelevičiūtės	1.50
Daržovių gegužinė, B. Pukelevičiūtė	1.50
Kalėdų dovana, B. Pukelevičiūtės	1.50
Saulės Šermenys, A. Gustaičio	7.00
Vėjas gluosniuose, A. Landsbergio	4.00
Laiškai Andromachai, J. Tininio	4.00
Pro vyšnių sodą, Vl. Šlaito	3.00

Šios bei kitos knygos ir lietuviškos plokštelės gaunamos Darbininko adm. 341 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti užpildyti ir pasiųsti adresu: **DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207**

Prašau pratęsti prenumeratą 1974 metams

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujiem skaitytojams pirmuosius metus tik \$8.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$10.00.

Siunčiu už prenumeratą \$

Už kalendorių \$

Spaudai paremti \$

Siunčiu skolą už 1973 m. \$

P.S. Kai kurie skaitytojai yra paprašyti apsimokėti prenumeratą už 1972-3 metus, bet nekreipia dėmesio. Nesulaukus mokėšio, Darbininkas bus nutrauktas pagal pašto reikalavimą. **Darb. adm.**

Atliekami J. Kačinsko kūriniai

Kovo ir balandžio mėnesiais bus atliekami šie kompozitoriaus Jeronimo Kačinsko kūriniai: kovo 11 atliekami dainos mišriam chorui. Dainavo lietuviškai: Esi dangau, Beržas, Lietuvos takeliai, Jau saulutė leidos, Gintarėlis ir Žvangučiai. Atliko Arlington-Belmont rinktinis choro ansamblis. Koncertas buvo Arlingtono bibliotekoje. Dirigavo pats kompozitorius J. Kačinskas.

Tas koncertas bus pakartotas kovo 31 Congregational bažnyčios salėje 8:15 v.v., Park Ave., Arlington.

Antradienį, kovo 26, 8:15 v.v. Berklee varinių instrumentų žoje salėje, 1140 Boylston St., bus atliktas septetas klarnetui, fagotui, valtornai, smuikui, violai, violančelei ir fortepionui. Fortepiono partiją atliks dr. Vytenis M. Vasyliūnas.

Balandžio 7 d. 2:30 val. popiet Šv. Petro parapijos bažny-

Gegužės 25-26, šeštadienį ir sekmadienį, — Rytų sporto apygardos žaidynės. Šokiai šeštadienio vakarą.

Birželio 1, šeštadienį, — skautų sueiga.

Birželio 1, šeštadienį, — ateitininkų metinė šventė mažojoje salėje.

Birželio 2, šeštadienį, — jaunimo pamaldos didžiojoje salėje.

Birželio 2, sekmadienį, 4 v. popiet — Vaižganto Kultūros Klubo popietė mažojoje salėje.

Birželio 8, šeštadienį, — skautų sueiga.

Birželio 8, šeštadienį, — Perkūno choro vakarienė.

Birželio 16, sekmadienį, — Maiorono lituanistikos mokyklos mokslo metų užbaigimas, pamaldos ir oficialioji dalis.

Birželio 22-23, šeštadienį ir sekmadienį, — numatyta skautų sporto šventė.

čioje bus atliekamos Marijos Nekalios Širdies mišios, parašytos 700 metų Mindaugo krikšto sukakčiai paminėti. Dalyvaus Berklee muzikos kolegijos choras, vedamas Michael Hassell.

Berklee varinių instrumentų ansamblis, plačiai žinomas Bostone vokalinis kvartetas "Astor Singers" ir dr. Vytenis M. Vasyliūnas, kuris atliks vargonų partiją. Koncerte taip pat dalyvaus solistas Benediktas Povila-vičius.

Mišios bus pakartotos trečiądienį, balandžio 25, 8:15 v.v. St. Clement's bažnyčioje, Boylston street, kitoje pusėje Berklee kolegijos.

Religinės muzikos koncertas

Religinės muzikos koncertas bus Verių sekmadienį, balandžio 7 d. 7:30 v. popiet Šv. Petro parapijos bažnyčioje. Čia bus atliktas didelis kūrinys — Jeronimo Kačinsko mišios Mindaugo 700 metų krikšto sukakčiai paminėti — Missa in Honorem Immaculati Cordis Beatae Mariae Virginis. Mišios parašytos keturiem solistam, chorui, varinių instrumentų ansamblui ir vargonam.

Mišias atliks Berklee muzikos kolegijos mišrus choras, Bostone pasižymėjęs kvartetas "Astor Singers": Dolores Corley — sopranas, Marian Valaitienė — altas, David Waite — tenoras, Dale McCurdy — bosas; Barklee Brass Ensemble ir dr. Vytenis M. Vasyliūnas gros vargonų partiją. Mišias diriguos jaunas, bet labai talentingas Berklee muzikos kolegijos choro dirigentas Michael Hassell, varinių instrumentų ansamblui vadovaus muzikas Jeronimas Kačinskas.

Be šio pagrindinio kūrinio dar Vytenis Vasyliūnas pagros keletą kūrinių vargonam, solistas Benediktas Povila-vičius pagiedos atgailos giesmę iš Wagnerio Tannhaeuser ir Moniuskos — O Visagali, Berklee stygų orkestras atliks Mallufo "Vocalise" ir tris 16 amžiaus kūrinius. Berklee kolegijos varinių instrumentų ansamblis atliks J. S. Bacho kontrapunktus ir G. Gabrieli Canzona per sonare.

15-kos dienų EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ iš Bostono ir New Yorko

vyksta:

gegužėsgegužės 15 rugpjūčio 7
birželio 5 rugsėjo 4
liepos 3 spalio 2

ir gruodžio 20

KAINA nuo \$751.-

Visos grupės lankysis Leningrade, Vilniuje, Rygoje, Helsinkyje; išskyrus birželio ir liepos grupes, kurios lankys Taliną, Vilnių, Helsinkį.

Vykstantiems iš Chicagos — 112.00
Detroito — 74.00
Clevelando — 78.00 daugiau

GRUPĖSE DALYVIŲ SKAIČIUS RIBOTAS — NESIVĖLUOKITE!

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu kreipkitės į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE
393 West Broadway, P. O. Box 116
South Boston, Mass. 02127
Tel. (617) 268-8764

Savininkė: Aldona Adomonienė

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD, President

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigalius, Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai • Turtas—Assets virš \$213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

• Regular a/c — 5% %
• Special Notice a/c — 5%
• 1 year Term Deposit — 5% %
• 2 year Term Deposit — 6% %

— All Accounts Compounded Daily —

Gydytojų Korporacijos Fraternitas Lithuanica nariui

med. dr. Leonardui Plechavičiui

mirus, visą broliją apgaubė gedulo šydas.

Nuoširdžią užuojautą šeimai, giminėms ir artimiesiems reiškia

Centro Valdyba

VERBŲ SEKMADIENĮ,

BALANDŽIO 7, 5 VAL. POPIET

ĮVYKSTA

RELIGINIS KONCERTAS

APREIŠKIMO PAR. BAŽNYČIOJE,
259 NORTH 5th ST., BROOKLYN, N.Y.

PROGRAMĄ ATLIKS

APREIŠKIMO PAR. CHORAS

vadovaujamas muziko ALGIRODO KAČANAUSKO

PARAPIJOS KUNIGAI IR CHORO VALDYBA
NUOŠIRDŽIAI KVIEČIA VISUS DALYVAUTI

PO KONCERTO KAVUTĖ

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Darbininkas praeitą savaitę laiku buvo išvežtas į paštą, bet štai Woodhaveno rajonas laikraščio negavo net šeštadienį. To rajono skaitytojai prašomi tai priminti paštui bei laiška-nešiam. Darbininkas visada į paštą išvežamas trečiadieniais 3 val. popiet. Net tolimiausias vietas jis pasiekia penktadienį, jei paštas tvarkingai veikia.

Jaunimo pamaldos Kultūros Židinyje įvyks ne balandžio 7, kaip buvo skelbta, bet savaitę anksčiau — kovo 31 d. 11 val. Visas jaunimas maloniai kviečiamas dalyvauti. Vaisėmis rūpinasi ateitininkai.

Dail. Jono Rūtenio darbų paroda vyksta šį savaitgalį, kovo 23 ir 24, Kultūros Židinio mažojoje salėje. Bus išstatyta 30 tapybos darbų. Atidarymas šeštadienio vakarą 7 v. Kalbės dail. Česlovas Janušas. Po atidarymo — kavutė. Parodą rengia New Yorko birutietės ir kviečia visuomenę gausiai aplankyti parodą.

Tėv. Juozapas Bacevičius, OFM, išvykus pranciškonų spauštuvės vedėjui Tėv. Pranciškui Giedgaudui, OFM, ilgesnių atostogų, dabar vadovauja spauštuvei. Jis pasiekiamas spauštuvės telefonu: 827-1350.

Eugenija Karpiutė, Amerikos lietuvaitė, veikli vyte, puikiai kalbanti lietuviškai, yra įsijungusi į Batuno veiklą.

Lietuvių Atletų futbolo komanda pereitą sekmadienį žaidė rungtynes prieš Passaic klubą New Jersey ir iš ten parsivežė 2:3 (2:1) pralaimėjimą. Šiuo metu komanda pirmenybių lentelėje užima trečią vietą. Tolimesnės rungtynės, nuolat keičiantis tvarkaraščiui, sunku pramatyti. Bus skelbiami tik praėjusių rungtynių rezultatai.

Redakcija827-1352
Administracija827-1351
Spauštuvė827-1350
Vienuolynas235-5962
K. Židinio salė827-9645

Dail. Romo Viesulo grafikos kūrinių paroda rengiama kovo 30 ir 31 Kultūros Židinio mažojoje salėje. Atidarymas bus šeštadienio vakarą 7 v. Po atidarymo — kavutė. Parodos rengėjai — ateitininkai, komitete dirba: Renata Alinskienė, Felė Ignaitienė, Gina Kudžmienė, Aušra Sabalienė ir Loreta Vainienė.

Kun. Petro Dagio 70 metų sukaktis prisiminta kovo 17 lietuvių evangelikų parapijoje. Pamaldos 2 val. buvo parapijos bažnyčioje, 91 St. Woodhaven. Pamaldas atlaikė iš Chicago specialiai atvykęs kun. Neimanas. Pamaldų metų naujas giesmės giedojimo Mečislovas Razgaitis. Po pamaldų žemutinėje parapijos salėje buvo didelis banketas, kuriame dalyvavo per 200 žmonių. Vadovavo Martynas Gelžinis, sveikinimo kalbas pasakė J. Audėnas, V. Rastenis, J. Kumpikas, V. Šventoraitis, J. Šneideraitis, A. Koncė ir k. Sukaktuvinkai įteikta dovanų. Buvo ir meninė programa — dainavo Meč. Razgaitis ir savo kūrybą padėklamavo Ona Klastauskienė. Tai buvo eilėraščių apie partizano mirtį. Visi maloniai pasiūnėkučiavo, pasivaišino. Sukaktuvinkas kalba padėkojo minėjimo organizatoriam bei rengėjams, visiem, kurie prisidėjo prie gražaus pobūvio surengimo ir pravedimo.

Muzikas Algirdas Kačanauskas, kurį laiką sirguliuojęs namuose, dabar atsidėjęs dirba ir rengiasi religinės muzikos koncertui. Jo vadovaujamas Apreiškimo parapijos choras atlieka programą Verbų sekmadienį, 5 v. popiet jų bažnyčioje. Šiemet nebus atlikta vieno ištisinio veikalo, bet bus programoje eilė religinių giesmių.

Bilietus į Laisvės Žiburio pavasario koncertą — balių galima užsisakyti paštu, prisiunčiant 5 dol. čekį už kiekvieną bilietą ir sau adresuotą su pašto ženklu voką. Siųsti: Lithuanian Radio Club, 62-15 69 Place, Middle Village, N. Y. 11379.

Autobusus į Laisvės Žiburio pavasario koncertą balandžio 20 organizuoja: Patersono, N. J. apylinkėje — A. Rugys (201) 525-3340, Elizabetho, Newarko ir Lindeno apylinkėse — Vincas Mamaitis (201) 351-9057. Suinteresuoti prašomi registruotis pas minėtus asmenis.

Batuno rengiamas koncertas bus kovo 31, 2:30 v. popiet Rutgers Presbyterian bažnyčioje, 236 West 73 St. Manhattan. Programą atlieka Phoenix pučiamųjų kvintetas ir solistė Jūratė Veblaitytė-Litchfield.

Aktorius Juozas Boley-Bulevičius, kuris buvo traukinyje užpultas ir sumuštas, jau pasveiko ir kovo 14 lankėsi Darbininko redakcijoje, kur jam buvo įteiktas žymuo, skirtas už praėtų metų veiklą. (Darbininko redakcijos žymenų šventė buvo vasario 16).

Vitas Gerulaitis gavo visus leidimus atidaryti kelionės biurą. Bilietai vietoje išrašomi vidaus kelionėms ir tolimoms užsienio kelionėms. Už patarnavimą nereikia mokėti. Jo įstaiga pavadinta Vitas Travel Service, adresas — 94-10 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. (antras blokas už Woodhaven Blvd.). Telefonas 847-5522.

MIRĖ JONAS KURKONIS

Patersono, N. J. kovo 18 policija kambaryje rado negyvą Joną Kurkonį. Jis buvo miręs savo kambaryje. Buvo apie 80 metų.

Velionis, prekiaudamas akcijomis, buvo praturtėjęs ir prieš keletą metų visą savo turtą buvo užrašęs Lietuvių Fondui, kad tą turtą tvarkytų ir skirtų stipendijas mokslus einančiam jaunimui.

Tąsok to turto buvo apie milijonas dolerių. (Plačiau bus kitame Darbininko numeryje).

Korporacijos Neo-Lithuania New Yorke metinės šventės proga. Prie prezidiumo stalo sėdi iš k. k. Rimas Bitėnas, Tomas Sperauskas, kalba pirm. Aldona Čekienė, korp. N. L. vyr. valdybos vicepirmininkė Audronė Pavilčiūtė (iš Chicago), Giedrė Kumpikaitė ir Algis Bitėnas. Prie vėliavos stovi Milda Didžiulytė, Juozas Butkus ir Rimas Liktorius. Nuotr. L. Tamošaičio

SKULPTORĖ ELENA KEPALAITĖ GAVO PIRMĄ PREMIJĄ

Kovo 12 Manhattan atidaryta American Society of Contemporary Artists 56-toji metinė paroda Union Carbide patalpose, Park Ave. ir 47 St. kampas.

Parodoje dalyvauja keliasdešimt tapytojų ir skulptorių, viso išstatyta 115 darbų. Draugija skiria premijas už tapybą ir skulptūrą.

Šių metų pirmąją premiją už skulptūrą paskyrė Elenai Kepalaitėi.

Ji parodoje išstatė savo kūri-

Laisvės Žiburio programa buvo įsteigta prieš 8 metus — 1966 kovo 20. Ši sukaktis paminėta šį sekmadienį per radiją. Balandžio 20 Laisvės Žiburio sukaktis bus atžymėta koncertu-baliu Kultūros Židinyje. (Žiūr. skelbimą).

Prof. J. Zilevičiaus 83 gimtadienis ir jo nepaprastai šakota veikla kultūros bei muzikos pasaulyje buvo paminėta kovo 17 per Laisvės Žiburio radiją Vyt. Strolis fonomontažu.

Inž. Prano Gvildžio namai kovo 15, apie 2-3 v. popiet užsidedę. Ugnis į pirmą aukštą atėjo iš rūsio. Buvo pašauti gaisrininkai, kurie gaisrą greit likvidavo. Namai gyventi nebetinka. Gvildžiai gyvena Staten Island, N. Y.

Lietuvos vyčių vidurio Atlanto apskrities suvažiavimas buvo kovo 17, sekmadienį, Aušros Vartų parapijoje, Manhattan. Dalyvavo labai daug žmonių, iš Scrantono, kur atgaivinta vyčių kuopa, atvyko visos autobusas. Viso buvo apie 120 atstovų — iš Philadelphia, New Jersey ir New Yorko vietovių. Per pusryčius kalbą pasakė prof. J. Stukas, o suvažiavimo metu labai įspūdingai kalbėjo mokytojas Antanas Masionis. Jis kalbėjo apie etnines grupes, kaip jas dabar vertina Amerikos vyriausybė, kaip reikia išlaikyti savo kalbą ir papročius. Suvažiavimą rengė apskrities valdyba, talkino Aušros Vartų parapijos vyčių 12 kuopa. Parapijos šeiminkas kleb. kun. J. Gurinskas labai maloniai visus priėmė. Visi suvažiavimo dalyviai džiaugėsi, galėję pabendrauti ir pakalbėti aktualiais lietuvių išlaikymo klausimais. (Plačiau apie šį suvažiavimą bus specialiam Darbininko Lietuvos vyčių puslapyje).

— UBA-BATUNO penktasis baltiečių festivalis šiemet įvyks šeštadienį, rugpjūčio 24, puikioje latvių sodyboje "Priedaine", Freehold, New Jersey. Šiam festivaliui atžymėti bus išleistas specialus suvenyrinis leidinys, kurį jau pradėjo redaguoti BATUNO vicepirmininkė Helen Kulber-Kulbokienė.

Darbininko administracijoje galima gauti lietuviškų knygų. Skambinti: 827-1351

nį, pavadinta "Trijų vienetas", bronzos.

Premijų įteikimas buvo kovo 12 vakarą. Buvo ir šaunus svečių priėmimas.

Paroda vyksta iki kovo 29. Ją galima lankyti tik darbo dienomis nuo 9:30 v. iki 4:30 v. popiet. Šeštadieniais ir sekmadieniais uždaryta.

Skulptorė Elena Kepalaitė šiais metais parodė nepaprastą jaudrumą: viena surengė savo naujausių kūrinių parodą Phoenix galerijoje, drauge su dviem tapytojais kitą parodą tos galerijos filijale. Jos atskirų kūrinių buvo išstatyta bent dviejose kitose parodose.

Sveikiname ją ir linkime iš-tvermingai dirbti ir toliau.

Liet. Kat. Moterų Kultūros draugija gegužės 5, sekmadienį, rengia Motinos dienos minėjimą Kultūros Židinyje.

Vargonininkų-Muzikų Sąjunga išleidžia premijuotą kun. Gedimino Šukio mišias Rūpin-telėjo garbei. Mišių gaidos jau įgraviruotos ir greitai bus išspausdintos. Visu išleidimu rūpinasi Sąjungos pirmininkas muzikas Vincas Mamaitis.

MIRĖ DR. LEONARDAS PLECHAVIČIUS

Kovo 18 d. 8 v.r. ligoninėje mirė dr. Leonardas Plechavičius. Jis sirgo ilgesnį laiką, pradžioje gydyti namuose, paskui buvo pervežtas į ligoninę.

Velionis buvo gimęs 1904 gruodžio 20 Bukončių vienkienyje, Židikų valsčiuje, Mažeikių apskrityje. Telšių gimnaziją baigė 1925 m., medicinos mokslus Vytauto Didžiojo Universitete baigė 1932 m. Nuo 1933 iki 1939 buvo L. R. Kryžiaus Klaipėdos ligoninės chirurgijos skyriaus asistentu. Hitleriui atplėšus nuo Lietuvos Klaipėdą, buvo paskirtas Telšių ligoninės direktoriumi ir chirurginio skyriaus vedėju. Šiose pareigose išbuvo iki II rusų okupacijos 1944. Telšių ligoninę jis sutvarkė ir išugdė į didelę ir modernią ligoninę su visais pagrindiniais skyriais.

Tremties metais Vokietijoje ėjo chirurgo pareigas įvairiose vokiečių ir tremtiniam skirtose ligoninėse. Į Ameriką atvyko 1949. Pradžioje dirbo Delaware, paskui New Yorke. Egzaminus

Dr. Leonardas Plechavičius, miręs kovo 18.

išlaikė 1953 Ohio valstybėje, 1954 New Yorko valstybėje. Yonkerse, N. Y., kaip chirurgas dirbo dviejose didelėse ligoninėse.

Velionis buvo lietuvių gydytojų korporacijos Fraternitas Lithuania uolus narys.

DAIL. JONO RŪTENIO TAPYBOS DARBŲ

PARODA

KOVO 23 d. (šeštadienį) nuo 3 val. —
KOVO 24 d. (sekmadienį) nuo 12 val. — 8 val. vakaro

KULTŪROS ŽIDINYJE

Oficialus parodos atidarymas kovo 23 (šeštadienį)

7 val. vakaro.

Atidarymo metu kalbės dail. ČESLOVAS JANUŠAS

Maloniai kviečiame atsilankyti.

L.D. K. BIRUTĖS DRAUGIJOS
N.Y. Skyrius

MOTERŲ CHORAS KVIEČIA

Organizuojamo moterų choro pirmas susirinkimas buvo kovo 15, penktadienį, Kultūros Židinyje. Čia buvo susirinkę choro organizatorės. Choro vadovu paskieestas muzikas Vytautas Kerbelis.

Išstudijuota galimybės, kada geriau rinktis repeticijom. Pasirinkta trečiadienio diena, 7:30 v.v. Kultūros Židinyje. Dabar pirmoji repeticija bus kovo 27.

Kviečiamos visos moterys, kurios mėgsta dainuoti, kuriom rūpi lietuviška daina. Įsijungusios į chorą, ne tik jį turėsite didį džiaugsmą ir pasitenkinimą, bet ir kitus savo dainavimu pradžiuginsite. Kviečiame visas, ypač jaunimą.

DAIL. ROMO VIESULO GRAFIKOS DARBŲ PARODA

VYKSTA KOVO 30 IR 31 KULTŪROS ŽIDINYJE

ATIDARYMAS KOVO 30, ŠEŠTADIENĮ, 7 V.V.

VISI KVIEČIAM!

PARODĄ GLOBOJA N.Y. ATEITININKAI